ההסתדרות: לא נחתום הסכם לשנתיים לפי תנאי התעשיינים

בפגישתם עם שר־האוצר היתנו התעשיינים הסכמתם להארכת הסכם תוספת היוקר וחוק יציבות המשק בניתוק נושא קיצור שבוע העבודה מהמו"מ על השכר

מאת אודי נחשון ואבשלום קווה
כתבי „על המשמר"

ראשי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים יהיו מוכנים לדון בהארכת הסכם תוספת היוקר וחוק יציבות המשק בתנאי שנושא קיצור שבוע העבודה ינותק מהמו"מ על השכר. כך הבהירו אתמול ראשי הלשכה בפגישתם עם שר־האוצר, משה ניסים.

בתום הפגישה אמר ניסים, כי ראשי הארגונים הכלכליים נכונים להיכנס למו"מ להסכם תוספת יוקר ל־88, דבר שיאפשר לחתום הסכם לשנתיים. בעניין קיצור שבוע העבודה אמר שר־האוצר, כי יביא את עמדת הארגונים הכלכליים בפני ההסתדרות, והוא מעריך כי בנושא זה יתקיימו דיונים בין שלושת הגורמים.

יו"ר לשכת התיאום, דב לאוטמן, אמר, כי במו"מ על הסכם תוספת היוקר ידרשו הארגונים הכלכליים להתאים את ההסכם הקיים לאינפלציה הנמוכה. לדבריו, הכוונה היא לחתום הסכם עם ההסתדרות לשנה אחת, מאפריל 88, כדי ששני ההסכמים — במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי־תעשייתי — יסתיימו ביחד, במארס 89.

שר־האוצר תמך במתכונת הזו ואמר, כי הסכם שכר כזה מבטיח ש„נדע את תנאי השכר בשנת הבחירות".

הסכם לשנה אחת

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, אמר אמש, כי „התנאים שהעמידו התעשיינים לחופה שאינה נוגעת להם בשלב זה, אלא לעובדים בשירות הציבורי, משמעותם אחת: שלא ייחתם הסכם שכר לשנתיים, כיוון שתנאי ההסתדרות למו"מ מתייחסים לשלושה תחומים — תוספת שכר, מעבר לחמישה ימי עבודה וקיצור שעות העבודה השבועיות. לפיכך לא יהיה מנוס אלא להיכנס למו"מ עם האוצר על הסכמי השכר לשנה אחת בלבד."

זילוני הוסיף, כי לכשנתפנה מהמו"מ בשירות הציבורי נתבע הפחתת שעות העבודה גם במגזר העסקי. בהסכם הקיבוצי הכללי במגזר העסקי שנחתם בספטמבר 86 נקבע בפירוש, שנושא קיצור שעות העבודה יהיה אחד הנושאים שיידון בין ההסתדרות למעסיקים. הנימוקים החלודים שנשלפו מן הקלטות הישנות של המאה ה־19 לא ירתיעונו. העובדים בישראל במגזרים השונים יעברו לחמישה ימים ול־40 שעות. וגם אם זה יתמהמה, בוא יבוא".

מבקש לרדת מהעץ

בהסתדרות העריכו אתמול, כי השר ניסים מבקש לרדת מהעץ של הסכם לשנתיים והתעשיינים בהתניה שלהם, שאינה יכולה להתקבל על־ידי נציגי העובדים, הגישו לו למעשה את הסולם.

אם אכן כך הדבר, הרי צפוי כי בשבוע הבא ייפתח מו"מ בין ההסתדרות לבין האוצר והמעסיקים הציבוריים על הסכם שכר ותוספת יוקר לשנה אחת בלבד.

הוועדה המרכזת תדון בישיבתה הקרובה בהתפתחויות האחרונות בדיונים ובמגעים.

עובדי המתכת: קיצור שבוע העבודה — בכל המגזרים

מאת כתבנו לענייני עבודה

המזכירות הארצית של עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה החליטה אתמול להחיל את קיצור שעות העבודה השבועיות במגזר התעשייתי־פרטי בד בבד עם הנהגת קיצור שבוע העבודה במגזר הציבורי.

מזכ"ל הסתדרות זו, המקיפה למעלה מ־60 אלף עובדים, מסר אמש, כי הוחלט לתבוע מהתאחדות התעשיינים להיכנס למו"מ לאלתר על עידכון טבלאות השכר הענפיות.

המזכירות החליטה, כי במסגרת ההתארגנות לחידוש הסכם העבודה הענפי בחודש אפריל 88, יוקמו פורומים של ועדי עובדים במפעלים „תדיראן", „אמקור", „אורדן תעשיות" ו„כלל תעשיות". פורומים אלו יסייעו זה לזה באם יתקל המשא־ומתן בקשיים.

הבנקים ינהלו מו"מ עם האוצר על זכויות ההצבעה למניות הבנקאיות

מאת אודי נחשון,
כתבנו הכלכלי בת"א

בקרוב ייפתח מו"מ בין נציגי הבנקים שבהסדר לבין ראשי משרד האוצר בנושא זכויות ההצבעה למחזיקי המניות הבנקאיות. כך סוכם אתמול בישיבת ועדת הכספים של הכנסת, שבה השתתפו נציגי האוצר וראשי הבנקים.

במקביל, נענתה ועדת הכספים לבקשת האוצר ואישרה את תוכניתו לאפשר לבעלי מניות ההסדר להמשיך להחזיק בהן, לאחר 31 באוקטובר 87, כמניות סחירות — דבר שיסייע למחזור המניות שיפרו, בהיקף כולל של 1.2 מיליארד דולר.

בישיבה אתמול הופיעו נציגי הבנקים ובעליהם: יו"ר אוצר התיישבות היהודים דוד שטרן, יו"ר בל"ל מאיר חת, מזכ"ל חברת העובדים דני רוזוליו, יו"ר בנק הפועלים פרופ' איתן ברגלס, מנכ"ל משותף של אי.די.בי. אלי כהן, יו"ר המזרחי יצחק יגר והמנכ"ל שלו מיכאל צבירי ומנכ"ל איגוד הבנקים, ד"ר אשר הלפרין.

את עמדת הבנקים ייצג בעיקר פרופ' ברגלס, המכהן גם כנשיא איגוד הבנקים. הוא אמר, כי את נושא זכויות ההצבעה ניתן לשנות או על־ידי חקיקה או על־ידי מו"מ עם האוצר — דרך שנראית לבנקים מקובלת. עוד הבהיר ברגלס לחברי הוועדה, כי גם לדעת אנשי אקדמיה לא יהיה אפשר למכור את המניות שתרכוש הממשלה תוך פרק זמן קצר והיא עלולה להחזיק בהן מעבר לצפוי, כלומר יותר מ־5 — 7 שנים. „זו תהיה תקופה ארוכה של הלאמת הבנקים, והלאמה כזו היא בלתי רצויה, בעיקר עקב התנהגות הממשלה, שאינה נמנעת מכחישה במינויי מנהלים", אמר ברגלס. הוא הזכיר בהקשר זה את המעורבות הפוליטית סביב מינויים של הנגידים החדשים של בנק לאומי, בשבוע שעבר.

בתום הישיבה אמר ח"כ דן תיכון (ליכוד), כי הוועדה השיגה את מטרתה — להביא לפתיחת מו"מ מיידי על זכויות ההצבעה, כיוון שעל־פי תנאי ההסדר, המו"מ הזה היה אמור להתקיים רק לקראת 1993.

כמה מהבנקאים שהשתתפו בדיון אמרו, כי הוא לא היה רצוי.

יצויין, כי המו"מ שאמור להיפתח בקרוב יתנהל בין נציגי האוצר ונציגי כל אחד מהבנקים שבהסדר לחוד, כיוון שמבנה הבעלות שונה לחלוטין מבנק לבנק.

החרדים מבטיחים: תהיה „שבת חמה" בירושלים

מאת בצלאל עמיקם,
כתב „על המשמר" בירושלים

„שבת חמה" צפויה בירושלים לאור הכרזותם של החרדים שהודיעו, כי יבואו בהמוניהם להפגין נגד סרטי ליל־שבת.

החרדים קראו בחוצות העיר להפגנת־עם מול „בית אגרון" בירושלים, שם מקרינים זה כחודש סרטים בלילות שבת. כמו־כן אמורים החרדים לקיים עצרת מחאה בשבת.

עד כה נמנעה משטרת הבירה להתערב בשלטוט והצופים שהשתתפו בהקרנות הקולנוע הם שהדפו את המפגינים.

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם פנה במברק לשר המשטרה ותבע ממנו למנוע מגורמים חרדים קיצוניים בירושלים לממש את תוכניתם למנוע את הצגת הקולנוע בבית אגרון בירושלים בליל שבת.

ח"כ צבן קרא לציבור החילוני בבירה לא להשאיר את הזירה פנויה לגורמים החרדים ולבוא מחר להגן על זכותו של הציבור החילוני לחיי תרבות ללא כפייה דתית.

„איננו רוצים לכפות דבר (הא דבר) על הציבור החרדי, אך לא נסכים בשום אופן שקיצוניות חרדית תעצב את נורמות חיינו", אמר ח"כ צבן.

ההסתדרות דוחה על הסף פיטורי יו"ר ועד הפועלים במספנות ישראל

מאת קובי מנדל

חברת „צים" שקלה אתמול לבטל את אספנת האונייה „צים ניו־יורק" בשבוע הקרוב במספנות ישראל, לנוכח המתיחות ביחסי העבודה שנוצרה במפעל לאחר פיטוריו של יו"ר ועד הפועלים מישל אלמליח.

מועצת פועלי חיפה דחתה אתמול על הסף את פיטוריו של אלמליח במכתב ששוגר למנכ"ל המספנה.

יו"ר ועד הפועלים פוטר שלשום על־ידי המנכ"ל זאב אלמוג לאחר שחברי הוועד השתלטו לטענתו על חדר הישיבות בבניין ההנהלה, ולאחר שאלמליח גרם לטענתו לשיבושים בעבודה במשך שלושה ימים. מנכ"ל המספנות טוען כי „הפעם הגדיש אלמליח את הסאה, ואף לא נענה להפצרות נציגי ההסתדרות לחדול מצעדיו".

העבודה במספנות התנהלה אתמול ללא כל שיבושים, לאחר שיו"ר ועד הפועלים התייצב במספנות והורה לעובדים שלא לנקוט בעיצומים כלשהם בתגובה לפיטוריו. „המתח הוא אדיר, אך למולנו העובדים נשמעים לוועד", ציין אלמליח.

יו"ר ועד העובדים במפעל, רוד אברהם, דחה בתוקף את מכתב הפיטורים שקיבל עמיתו. „יו"ר ועד הפועלים הינו נציג ציבור שנבחר על־ידי ציבור עובדים אשר בשמו הוא מופיע ונאבק. הוא אינו פועל בשם מישל אלמליח, ואם זאב אלמוג מפטר את מישל אלמליח, הוא מפטר למעשה את כל ציבור העובדים", אמר.

גם ההסתדרות דחתה אתמול על הסף את פיטוריו של יו"ר ועד הפועלים. במכתב ששיגר מחזיק תיק המספנות במועצת פועלי חיפה, יהודה בן־נון, נאמר, שישנן דרכים לגיטימיות לבירור בעיות השנויות במחלוקות בין ההנהלה לעובדים, הן במועצת הפועלים והן בוועדת המעקב.

סלע המחלוקת שבעטיו נקט ועד הפועלים בצעדי מחאה והתבצר במשך שלושה ימים בתוך ישיבת הדירקטוריון, קשור בתביעתו ליישם שלושה מסעיפי הסכם העבודה ב„כור". סעיפים אלה כוללים תוספת של שלושה אחוזים לשכר כתחליף לקרן חסכון, תשלום רטרואקטיבי עבור דרגות ותוספת דרגות חדשות. אם יתקבלו שלושת הסעיפים הללו מוכנים נציגי העובדים לחתום על הסכם העבודה החדש עליו חתמה ההסתדרות באמצע החודש שעבר, בעוד שהוועדים סירבו לצרף את חתימתם.

מי השופכין של טבריה מזהמים את הכינרת

מאת שלמה גלור, כתב „על המשמר"

מי השופכין של טבריה זרמו שלשום לכינרת באיזור המלונות בדרום העיר. במשך כחצי שעה זרמו השפכים לאגם באין מפריע עקב הפסקת זרם החשמל.

דוברת משרד־הבריאות, שלומית רוזן, אמרה, כי נערכה בדיקה על־ידי לשכת הבריאות המחוזית בטבריה שאישרה עובדה זאת. היא מסרה, כי נוכח התקלות החוזרות ונשנות והתחזוקה הלקויה של מערכת הביוב בעיר פנתה לשכת הבריאות המחוזית באיזור הצפון לממונה על המחוז בדרישה למנות ועדה קרואה בנושא הביוב בטבריה.

משרד הבריאות, אמרה הדוברת, דורש התקנת אמצעים (גנרטורים) שיבטיחו פעולה רצופה של מערכות שאיבת השפכים בכל מקרה של תקלה. לדרישה זאת שותפת גם מינהלת הכינרת. היום פועל גנרטור כזה רק באתר שאיבה אחד ובימים אלה תושלם התקנתו של גנרטור נוסף במקום בו אירעה התקלה שלשום.

מהנדס המחוז של משרד־הבריאות בצפון, בנימין סימסונוב, וצוות בריאות הסביבה של לשכת הבריאות ממשיכים לעקוב בקפדנות אחרי איכות המים בחופי הכינרת ובמידת הצורך ידרשו את סגירת החופים. עם זאת מודיע מהנדס המחוז, שבשלב זה פתוחים החופים לרחצה.

חברת „מקורות" מאיימת להפסיק את הטיפול במפעל הביוב של טבריה, אם לא ייערכו בהקדם שיפוצים דחופים ברשת הביוב.

מנכ"ל „מקורות", יחזקאל זכאי, הודיע אתמול, במברק לראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, כי מערכת הביוב העירונית אינה אמינה. יש בה תקלות רבות והבעיות לא תיפתרנה מבלי להשקיע בשיפוצים יסודיים ובהחלפת חלק מהצנרת.

נסיון נוסף ואחרון לקיים תערוכת ישראטק בניו־יורק

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

הוועד הפועל של מכון היצוא החליט אמש לעשות נסיון נוסף ואחרון כדי לקיים את תערוכת „ישראטק" ביוני 88 בניו־יורק, ולצורך כך יגייס בשבועות הקרובים גורמים צבוריים וממשלתיים.

כזכור, המליצה בתחילת השבוע הוועדה המארגנת של התערוכה לבטלה, לאחר שאיגוד תעשיות האלקטרוניקה הודיע, כי חבריו לא ישתתפו בתערוכה. האיגוד נימק את הביטול בטענה שאין לחברות תקציב לבזבז על תערוכה שאינה עשויה להועיל להם.

חברים בוועד הפועל של מכון היצוא טענו בישיבה, כי מעבר לנזקים הכספיים שייגרמו לקופת המדינה (הנאמדים עד כה ב־400 אלף דולר), יפגע ביטול התערוכה היוקרתית בתדמיתה של ישראל, ולכן יש לעשות מאמץ נוסף לקיימה. עם זאת סוכם, כי השתתפות איגוד תעשיות האלקטרוניקה יהיה תנאי לקיום „ישראטק".

עד כה נרשמו לתערוכה כ־100 חברות ישראליות ודווח על התעניינות ערה מצד קניינים אמריקנים. אתמול גם הודיעו נציגי „כור", כי חברות הקונצרן ישתתפו בתערוכה, אולם לא כלולה בהן „תדיראן", אשר קיבלה את מרות איגוד תעשיות האלקטרוניקה.

שיאי חום נרשמו בגולן ובאילת: הגל יימשך

רוח מזרחית מדברית, מאיזורי סוריה ועיראק, גרמה אתמול לטמפרטורות גבוהות במיוחד ברמת הגולן ובגליל. ברמת הגולן נרשמו 38 מעלות, ובצפת 36.5 מעלות. בשעה 3 אחה"צ היתה הטמפרטורה בצפת גבוהה מאשר באילת, שבה נרשמו רק 35 מעלות. הלחות בצפת היתה 43 אחוז לעומת 44 אחוז באילת.

החזאי התורן מסר אתמול כי רוח דרומית באילת ציננה את העיר. עם זאת הגיעו הטמפרטורות באילת במשך היום ל־38 מעלות.

לחות גבוהה של 75 אחוז נרשמה במישור החוף. בשעה 3 אחה"צ הגיעה הלחות בשדה דב בת"א ל־84 אחוז.

גל החום, הפוקד את ישראל, יימשך היום וגם בשבת ובתחילת השבוע הבא. לדברי החזאי התורן, הוא נובע מהתפתחות של רכס רום, שגורם לשקיעת האויר. הדבר גורם להתחממות ומונע את התפזרות הלחות.

היום, יעלו הטמפרטורות עד ־39 מעלות בגולן, 37 – בהרי הגליל ובעמקי הצפון, 36 – בהרי שומרון, 34 – בירושלים ויהודה, 33 – בשפלה, 32 – במישור החוף, 37 – בנגב, ו־44 – בבקעת ים המלח והערבה ובמפרץ אילת. יהיה חם ויבש בהרים ובפנים הארץ והביל במישור החוף.

(עתים)

ירושלים לא הוזמנה לכנס ערים היסטוריות ביפאן

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

ירושלים לא הוזמנה להשתתף בכנס ערים היסטוריות הנערך בקיוטו שביפאן.

ראש עירית ירושלים, טדי קולק, אמר אתמול, כי אי הזמנתה של ירושלים מוריד מערכו וחשיבותו של הכנס ביפאן והופך אותו לחסר משמעות. „לא ניתן למחוק את הקלון של כניעה מבישה לסחטנות פוליטית מצד מארגני הכנס, המתיימרים להתייחס להיסטוריה האנושית, ובו בזמן מעוותים עובדות היסטוריות של אלפי שנים", אמר קולק.

קולק שיבח את ראש עיריית בוסטון, שהינה עיר תאומה לקיוטו, שהודיע כי במחאה על אי־הזמנתה של ירושלים הוא ייעדר מן הכנס אליו הוזמן.

לחיילי קיבוץ עין־השופט
ארועי חג היובל של הקיבוץ
בתאריכים 13-14-15/8

המפקדים מתבקשים לאפשר
לבנינו־חיילינו
להשתתף בארועי היובל

לציונות — לסוציאליזם — לאחוות עמים

יום א', י"ד באב תשמ"ז, 9 באוגוסט 1987 / שנה מ"ח מס' 13415 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

אושר מלוא הסיוע האמריקני לישראל ומצרים

וושינגטון. — ועדת ההקצבות של בית הנבחרים האמריקני אישרה אתמול חוק לסיוע חוץ בסך 13.2 מיליארד דולר, 2.7 מיליארד פחות מבקשתו של הנשיא רייגן. אך אישרה את מלוא הסיוע הכלכלי והצבאי לישראל ולמצרים.

לישראל אושרו 3 מיליארד דולר לשנת הכספים החדשה ולמצרים 2.1 מיליארד. שתי מדינות אלה יקבלו יותר מ־40 אחוז מסך כל סיוע החוץ. (ע"ד)

שבת חמה בירושלים: חילונים וחרדים התכתשו על אופי השבת

צעירי מפ"ם ור"צ קראו לחופש תרבות בבירה ● החרדים הגיבו: „שאבעס" שאבעס"

מאת בצלאל עמיקם, ומוטי בסוק כתבי „על המשמר"

בתוצאות תיקו 1:1 הסתיים אמש בירושלים הקרב על הקרנת סרטים בשבתות. על אף השרב הכבד ערכו בשבת בצהרים למעלה מ־3,000 חרדים, מרביתם אברכי ישיבות, תהלוכה בחוצות הבירה שבמוקדה — עצרת מחאה מול „בית אגרון" בירושלים.

אותה שעה חזה קומץ ילדים בהקרנת הסרט „לאסי שובי הביתה". מול הכח החרדי הגדול והמאורגן ניצבה משמרת של צעירי מפ"ם ור"צ, שהקבילו את פני הבאים בקריאות רמות למען חופש תרבות בבירת ישראל.

כ־200 שוטרים ואנשי משמר־הגבול השגיחו על הסדר. המשטרה נעזרה בפרשים רבים והצטיידה בתותח מים לפיזור מפגינים, שנותר ללא שימוש.

הצלמים זכו לגידופים

מנהיג נטורי קרתא הרב אורי בלוי, נשא נאום קצר בגנות הציונים מחללי השבת. בהתאם למסורת לווה מהלך ההתכנסות בצעקות חוזרות ונישנות „שאבעס שאבעס".

בתום העצרת התקהלו החרדים,

(סוף בעמוד 4)

המשטרה מנסה להפריד בין חרדים וחילונים (צילום: רחמים ישראלי)

„סאנדיי טיימס":

מאיר וענונו העיד באיטליה על חטיפת אחיו מרדכי

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון — אחיו של מרדכי וענונו העביר השבוע לד"ר דומניקו סיקה, השופט האיטלקי החוקר בפרשת וענונו, הצהרה ובה פרטים על נסיבות העברתו של מרדכי וענונו לידי שלטונות ישראל — מוסר השבועון „סאנדיי טיימס" בגליונו היום.

העתון מוסר, כי אנשי „המוסד" העבירו את וענונו לישראל באמצעותה של סוכנת שנקראה בשם „סינדי" והציגה עצמה כסטודנטית אמריקנית. היא התיידדה עם וענונו ושכנעה אותו להצטרף אליה בנסיעה מלונדון לרומא.

ברומא היא לקחה אותו לדירה ושם הותקף וענונו על־ידי שני גברים, שהחזיקו בו בעוד היא מזריקה לו סם־הרדמה חזק. הוא נכבל בשרשראות והוברח אל מחוץ לאיטליה בספינת מיטען.

לעזור לאח

אחיו של מרדכי, מאיר וענונו, החליט למסור עדות למרות שהוזהר על־ידי שלטונות הבטחון הישראליים, כי פרטים על החטיפה מהווים סוד־מדינה והוא עלול להשפט למאסר של עד 15 שנה.

מאיר וענונו אמר אתמול, כי מטרת פעולתו היתה לעזור לאחיו. „זו היתה חובתי לספר לשלטונות האיטלקיים מה עשתה ישראל למרדכי. ממשלת איטליה חייבת למחות לפני ממשלת ישראל ולעשות כל שביכולתה כדי לקבל את מרדכי בחזרה לאיטליה."

מאיר מוסיף, כי ברור לו, שכתוצאה מעדות זו לא יוכל לחזור לישראל בעתיד הקרוב.

להביאו [illegible]

העתון הלונדוני טוען, כי אין עתה ספק, שעובדת המצאותו של וענונו בלונדון, בספטמבר שעבר, היתה ידועה למספר שירותי־בטחון, כאשר הזמין „סאנדיי טיימס" את וענונו מאוסטרליה ללונדון, במטרה לבדוק את סיפורו. מסר על כך אחד ממגרייו לשירותי הביון האוסטרליים, ואלה העבירו את

(סוף בעמוד 4)

אחיו של אל"מ טייץ המנוח נפטר במהלך השתלת לב

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

עשרה ימים לאחר מות אחיו נפטר בסוף השבוע בבלגיה סא"ל (מיל.) אריק רגב במהלך ניתוח השתלת לב.

אריק רגב הוא אחיו של אל"מ אורי טייץ ז"ל, מפקד הקומנדו הימי, שנפטר באופן פתאומי לפני 10 ימים מדום לב.

מצב בריאותו של אריק רגב בן ה־52 היה חמור והוא המתין במשך שבועות רבים בבריסל לניתוח השתלת לב. הוא היה נכה צה"ל מאז נ"ל, ובאחרונה נישלח ע"י אגף השיקום של משרד הבטחון לניתוח השתלת לב.

בתפקידו הצבאי האחרון שימש כמפקד גדוד הנח"ל המוצנח.

למשפחת טייץ בן נוסף, ייבדל לחיים ארוכים, טייס לשעבר בחיל האויר, וכיום טייס ארקיע.

הלווייתו של אריק רגב תתקיים השבוע לאחר שיובא ארונו ארצה.

קשה מכל הקייץ

קשה מכל הקייץ הזה. בבקרים משתרכים מן השמיים ענני לחות, הנוספים כל משב אויר צח, ומשלים במתן צל מזוייף, צל ללא מרגוע. נהתפארים מעל הים, משאירים עננים אלו צהרי יום שורפים וקודחים. בתי העיר כאילו מתקבצים יחדיו לגל אבנים מזיעות, כל אבן כפחם בתנור. חום לא עובר: הכאב החם אינו נחלש ואינו נרפה מאחיזתו המטריפה עד שמקו של הלילה. הבצק בריאות לא נמס בשעת הערביים, והחומרים של הגוף כאילו אינם מתחלפים עוד כלל וכלל עם הטבע. כמו תחת אור חד ולבן של זרקורים של חקירת שתי וערב בלתי־פוסקת כך מתכסים האזרחים כבר מן הבוקר עד מעבר לראשם בשמיכה עבה של אדישות והמשנה. נמנעים מכל תנועה מיותרת, מכל ברכה, ומכל הסבר. הרחובות המשורדים שקטים כאלה, מתרוקנים וחולכים, חולכים ומתרוקנים.

לא החום לבדו. כל האקלים כבר מנשוא. הפוליטיקאים נפרדים השבוע, לחופשה. משנת פעילות עקרה למדי, ואף שקשה להיזכר בשנה כה דלת־הישגים מדיניים כזו החולפת, כל הפרידות עצובות. פניו של שר החוץ שמעון פרס נפולות ומקרינות עייפות סיזיפית קורעת־לב. אבן, המנהיגות שהולכת שנים כה רבות במעלה הר הטרשים, ושקצוותיה המתחדדות שרטו את ידיו עד זוב דם, הנה היא עומדת שוב ליפול, להישמט מידיו, להדרדר. ביאוש מביטות אלינו עיניו, הרואות כבר מצד צמחיית פרא אלימה חוזרת ומשתלטת על השבילים שפרץ, בדרכיו המיוחדות, בנוף החברתי הסבוך. מן מתאים מזג רוחו של פרס (ובמידה מסויימת של מפלגת העבודה כולה) אל מזג אווירו המייאש של האיזור, עד שנתפס האיש כחלק בלתי־נפרד, כקורבן טבעי, של החתשה הקייצית הזו.

גם פניו של ראש הממשלה יצחק שמיר אינן מבשרות על כוחות רוח רעננים חזקים, המטלטלים את עולמו והעשויים אולי לפרוץ התוצה. להפך: שמיר הוא גוש חתום העומד, המחניק והעומס בהתגלמותו. שום תאוצה, שום נסיון ליצור איוורור, אפילו מלאכותי, בדחיסות הקשה של הפוליטיקה הישראלית. ראש ממשלה שהפך את אי־ההכרעה המתמשכת להכרעה הגדולה היחידה של כל תקופת כהונתו, הוא כאילו נגזר מן אוירות החמסיניים של אוגוסט.

קשה מכל הקייץ הזה. לאנשים שבקירבנו נראה אפילו המאמץ של העלאת חיוך על השפתיים כרוך באובדן עוד טיפה נוספת, טיפה יקרה, של מי־חיים. אין צוחקים, ובמיוחד אין בוכים; פשוט משלימים. משלימים עם הפער המעמיק בין המטרות לבין המציאות, בין הרצוי כל־כך לבין המצוי כל־כך. בין הנשאף לבין הנסבל. ישראל של הקייץ האכזרי הזה היא מדינה הדורכת במקומה, מנגבת את זיעתה, ומרכינה את ראשה ואת גופה מפני שיגיונותיו של הברומטר, האישי והציבורי. מאחורי תריסים מוגפים, אנו סופרים את זחילת השעות והימים עד סוף הקייץ, עד סוף העונה. הכנסת יצאה שלשום לפגרה והממשלה תצא בעקבותיה – שלום ולהתראות כשיבואו הגשמים, אנשים חדשים, תקוות חדשות.

עמדת התעשיינים עשויה להוביל לחתימת הסכם לשנה אחת בלבד

קיסר ונסים לפגישה נוספת מחר ● ההסתדרות תעמוד על יישום שבוע עבודה מקוצר

מאת א. קווה,
כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד יפגשו מחר עם שר האוצר משה נסים והממונה על השכר הילל דודאי.

הפגישה תתקיים בלשכת השר וראשי ההסתדרות יבהירו כי עמדת התעשיינים, השוללים הכללת קיצור שבוע העבודה במסגרת המו"מ, אינה מקובלת עליהם.

לפיכך קיים סיכוי סביר שיתנהל מו"מ על הסכם לשנה אחת בלבד, ולא לשנתיים, כדרישת צמרת האוצר.

בישיבת סיעת המערך, שהתקיימה ביום שישי שעבר קבע קיסר שההסתדרות נחושה בדעתה לעמוד על יישום קיצור שבוע העבודה עוד בהסכם הנוכחי, תוך הבטחת השרותים הציבוריים בימי שישי, ומבלי לפגוע בתפוקה או בהגדלת התקנים. לגבי תנאי המעסיקים הפרטיים כפי שנמסרו בתום פגישתם עם נסים ביום חמישי האחרון, אמר קיסר כי משמעות

(סוף בעמוד 4)

שני זוגות ישראלים נשרפו חיים במכוניתם בטיול ביוון

מאת כתב עתים אריה מייזלס

נציגות ישראל באתונה עומדת בקשר עם משטרת יוון בכל מה שנוגע לסידורי קבלת הגופות של ארבעה ישראלים שניספו בשבת אחר הצהריים בתאונת דרכים, בעת טיול ביוון — מסר במוצאי שבת דובר משרד החוץ, אהוד גול, לכתב עתים אריה מייזלס.

הדובר הוסיף, כי המחלקה הקונסולרית במשרד החוץ עושה עתה מאמצים לגלות את קרוביהם של הניספים, לקראת החזרת הגופות ארצה.

סוכנות הידיעות הצרפתית מ.ו.ה, כי ארבעת הישראלים נשרפו חיים בשבת אחה"צ בהאידארי, כ־8 ק"מ ממערב לאתונה, באוטוסטרדה אתונה — קורינתיה.

התאונה הקטלנית אירעה כאשר המכונית הפרטית בה נסעו שני הזוגות הישראלים התנגשה עם אוטובוס של תיירים, התהפכה ועלתה באש, לפי דיווח המשטרה היוונית.

הוראה חדשה: החיילים ברצועה יסתובבו בצמדים ועם כלי נשק

מקור בכיר: ברצועת עזה מסתובבות חוליות מחבלים מתוחכמים ונועזים המצויידים בנשק

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי הינחה את יחידות צה"ל ואת זרועות הבטחון במרחב רצועת עזה כי החל מעתה תהיה התנועה ברחובות הראשיים של עזה בצמדים בלבד, כשהחיילים מצויידים בכלי נשק.

כמו כן, הורה האלוף כי חיילי צה"ל שאינם חמושים לא יורשו לעבור את המחסומים בכניסה לרצועת עזה.

אלוף פיקוד הדרום החליט לנקוט בצעדים אלה לאחר מותו של סרן רון טל שנהרג ממארב מחבלים בעזה לפני שבוע.

מקור צבאי בכיר אמר בסוף השבוע, כי סרן רון טל היה ביום הפיגוע בדרכו לבאר שבע. באותו היום היה אמור הקצין לצאת לחופשה רגילה, ולפיכך לא לקח אתו חייל נוסף לאבטחה. כמו כן, איכסן את נישקו האישי, והסתפק באקדח בלבד. לדיברי אותו המקור היה רון טל קורבן מזדמן לחוליית המחבלים שארבעה לגורם ישראלי. הוא מסר, כי החקירה לאיתור המחבלים מתנהלת בכיוונים שונים. נעצרו אנשים ונתפסו אמצעי לחימה.

חוליות נועזות ומתוחכמות

„זהו מימד חדש של תעוזה וביצוע לבוא באור היום ובגלוי ולירות בקצין צה"ל. ברצועת עזה מסתובבת

(סוף מעמוד ראשון)

נכשל המו"מ עם החוקר וולש על חקירת הישראלים בפרשת „איראנגייט"

מאת דליה רפאל, כתבנו בוושינגטון

וושינגטון. — המו"מ בין ממשלת ישראל והתובע המיוחד החוקר בפרשת איראן־קונטראס התפוצץ, לאחר שנכשלו המאמצים להגיע להסכם שיהיה מקובל על שני הצדדים. ההחלטה, אם יש לחייב אזרחים ישראלים להעיד על חלקם בפרשה, נמצאת עתה בידי השופט הפדראלי רובינסון — נודע אתמול בוושינגטון.

הכשלון למצוא הסדר מחוץ לביהמ"ש נודע בעיקר מחילוקי־הדעות בין ישראל לוולש ביחס לשאלה, אם יינתן לחוקרים לחקור את הישראלים ישירות. המדובר בעיקר בדוד קמחי, באל שווימר, בעמירם ניר וביעקב נמרודי.

חסינות דיפלומטית

ישראל טוענת, שאזרחיה המעורבים בפרשה, פעלו כסוכני הממשלה, ולכן הם נהנים מחסינות דיפלומטית. עמדת משרד החוץ האמריקני תומכת בזו הישראלית, אך וולש איננו מוותר על נסיונו להשיג גישה ישירה אל הישראלים.

ישראל הציעה להמציא לוולש את הכרונולוגיות הכספית וההיסטורית, שהגישה לוועדות־הקונגרס החוקרות בפרשה, המפרטות את מעשיהם ומעורבותם של אזרחיה, בתנאי שיסכים לתנאים שקיבלו הוועדות על עצמן, כלומר, שמירת סודיות וויתור על חקירה ישירה של הישראלים. אך וולש אינו מוכן לוותר על חקירת הישראלים.

לא יואשמו

מקורות ישראליים מאשרים, כי למרות שאיננו מוכן להתחייב לדבר כלשהו, אומר וולש, כי אין בכוונתו להגיש כתבי־אישום נגד ישראלים, אלא רק להסתייע בעדויותיהם כדי להשיג פירוט מדוייק של ההתרחשויות.

פריגאטה איראנית עקבה מרחוק אחרי שיירת מכליות בליווי אמריקני במפרץ

תמו תמרוני איראן במיצר הורמוז ● נציגים איראניים גורשו ממערב־ברלין

אבודאבי. — שיירת של שש אוניות — שלוש מיכליות כוויתיות המניפות את דגל ארה"ב ושלוש אוניות מלחמה אמריקניות — עברו אור ליום אתמול במיצר הורמוז אל תוך מימי המפרץ הפרסי, בדרכן לכוויית.

פריגאטה איראנית והתקרבה לשיירה אתמול אחה"צ. שתי אוניות מלחמה אמריקניות נעו מיד לעברה ושאלו אותה באלחוט מה כוונותיה, מסר עיתונאי, הנמצא במסוק שחג בשמי דרום המפרץ.

מפקד הפריגאטה השיב, כי הוא מסייר במים הבינלאומיים מבפרץ. לאחר־מכן הקיפה הפריגאטה את השיירה, והפליגה צפונה, במקביל לשיירה, במרחק של כחמישה ק"מ ממנה.

התקרית אירעה ליד חופי ראס אל־חיימה (איחוד הנסיכויות הערביות), זמן קצר לאחר שהשיירה עברה את מיצר הורמוז.

כן נמסר, כי ספינות המלחמה האמריקניות שיבשו באופן אלקטרוני את פעולות המכ"ם האיראני והזהירו את כל האוניות במפרץ להתרחק לטווח של 2 ק"מ לפחות.

השיירה תגיע ליעדה — כוויית — מחר בערב או ביום ב' בבוקר.

התמרונים הימיים האיראניים, שהחלו ביום ב' במפרץ, בים עומאן ובמיצר הורמוז, הסתיימו ביום ו'.

רדיו טהראן מסר, כי הופעלו אמצעי הגנה ותקיפה, נוסו טילים לטווח ארוך קרקע־ים וקרקע־אוויר והוטסו אלפי ספינות־משמר מהירות ואוניות מלחמה אחרות, אוניות תובלה ואוניות חמושות בתותחים ובטילים ומצויידות במכ"ם או במתקנים המונעים את גילויין.

הצוללת הראשונה שתוכננה ונבנתה באיראן וכן מול"טים, מסוקים ויחידות של אנשי־צפרדע וצנחנים, השתתפו אף הם בפעולות, שנמשכו ארבעה ימים — נאמר בשידור.

ממערב־ברלין נמסר, כי בעלות־הברית המערביות, האחראיות לבטחון בעיר, גירשו אתמול מספר נציגים איראניים. החלטת הגירוש, נגד 10 עד 20 נציגים בקונסוליה האיראנית במערב־ברלין ובשגרירות במזרח־ברלין, קשורה בחששות מפני התקפות גרילה, על רקע המעורבות הצבאית האמריקנית הנוכחית במפרץ הפרסי.

כוחות בעלות־הברית במערב־ברלין וכן במרכזים אירופיים אחרים נמצאים במצב כוננות גבוהה מאז החלו אוניות מלחמה אמריקניות מלוות מיכליות במפרץ.

צו הגירוש אוסר על נציגים איראניים מהגיזרה הסובייטית של ברלין וכן מהגזרות הצרפתית, הבריטית והאמריקנית במערב־ברלין להימצא בעיר.

צווי גירוש דומים הוצאו לפני שנה נגד דיפלומטים לוביים, לאחר ששירותי ביון אמריקניים האשימו את לוב כי יזמה פיצוץ בדיסקוטק במערב־ברלין, שבו נהגו לבקר אנשי־צבא אמריקניים. (עי"ד, ע"צ, איי.פי.)

הפגנה נגד סעודיה בתפילות יום ששי ב„אל אקצה"

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

הפגנה גדולה נגד סעודיה נערכה במסגד „אל־אקצה" במזרח ירושלים בתום תפילות יום השישי מטעם „האחים המוסלמים", על רקע אירועי הדמים במכה בעת העליה לרגל.

לא היו נפגעים והמפגינים התפזרו בשלום לבתיהם.

בצד הסיסמאות נגד סעודיה הושמעו גם קריאות נגד ירדן וארה"ב. מארגני ההפגנה משתייכים לפלג ע"ש סייד קוטב, ממנהיגי „האחים המוסלמים" במצרים, שהוצא להורג בשנות החמישים בידי נשיא מצרים גמאל עבד אל־נאצר.

המפגינים האשימו את סעודיה בחילול החאג', בגלל שפתחו באש במקום האסור, האשימו את ארה"ב בתיכנון היריות האלה, ואת ירדן תקפו בגלל מדיניותה בעניין הפלשתיני.

בין ירדן ל„אחים המוסלמים" שוררת מתיחות בגלל מדיניותו של זיד אל־ריפאעי המעודדת את קשרי ירדן עם סוריה על חשבון אש"ף ו„האחים המוסלמים".

בשטחים מצפים בדריכות לשובם של עולי הרגל, כדי לשמוע מה באמת קרה בחאג'. אם יאשרו עולי הרגל את גירסת איראן, כי החיילים הסעודים ירו במקום הקדוש, עלולים להתפתח הלכי רוח נגד סעודיה ובעלות בריתה, ועלולה להתחדש האהדה לחומייני שהיתה בשיאה לפני כשמונה שנים.

על פי הידיעות הבלתי סופיות נהרגו מן השטחים שלושה עולי רגל באירועי יום הדמים במכה.

מנהל „קול ישראל" איים לקצץ בשעות הנוספות — וועד עיתונאי הרדיו נסוג מכוונתו לשבות

מאת אתי רונאל.

הרדיו והטלוויזיה לא ישבתו בשבועות הקרובים בגלל כניעתו של וועד עיתונאי הרדיו לאיומו של מנהל קול ישראל, גדעון לב־ארי, כי יקצץ בשעות הנוספות של עובדי הרדיו, ויעביר את עורכי ומפיקי התוכניות מתוכניותיהם האישיות לתוכניות אחרות.

בעקבות זאת חששו עיתונאי ומפיקי הטלוויזיה, כי אם ישביתו את הטלוויזיה יגיב מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת בהשבתת מגן, ויביא לסגירתה, והחליטו לוותר על האפלת המירקע בסוף השבוע האחרון.

עתה — כך נראה — ייאלצו עיתונאי רשות השידור להמתין לסיומו של המו"מ על הסכם השכר במיגזר הציבורי, ורק אז להחליט על צעדיהם במאבקם להשוואת שכרם לשכר בעיתונות הכתובה.

התוכנית „ארץ טרופית משגעת" הוקרנה ביום שישי למרות שמנהל הטלוויזיה חיים יבין, הבטיח לוועדים בטלוויזיה שלא תוקרן, מכיוון שצולמה בעיצומה של שביתת עובדי הטלוויזיה, ללא שיתופם של מנחת התוכנית רבקה מיכאלי, והמנחה דן בירון ועוזרו, שהיו אמורים להשתתף בה. זאת, בגלל לחצו של מנכ"ל רשה"ש אורי פורת, שטען כי מאחר שהתוכנית הופקה ע"י גורם פרטי אברהם פשנל־דשא, אין שום סיבה להימנע מהקרנתה בטלוויזיה.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999.
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex. 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הכלה החדשה של קדאפי

רומא. — שליט לוב, מועמר קדאפי, נשא לאשה את נבילה, בתו של איל־ההון הסעודי עדנאן חאשוגי — מסר אתמול העתון האיטלקי „קורייריה דה לה סרה", בהסתמך על מקורות דיפלומטיים מהימנים ברומא.

עוד מסר העתון, כי קדאפי העביר שי מלכותי לאבי הכלה: חוזה לאספקת 100 אלף חביות־נפט ביום, במחיר 18 דולר החבית, בעוד המחיר הממוצע של הנפט הוא כיום כ־20 דולר החבית.

נבילה, בת 25, תהיה אשתו השלישית של קדאפי.

העתון האיטלקי מוסר, כי נבילה נחשבת לבת האהובה ביותר על המיליארדר הסעודי. הנתון זה מספר חודשים בקשיים פיננסיים רציניים. (ע"צ)

החוברת על הוועידה הבי"ל תופץ רק לאחר אישור הרמטכ"ל ושר הבטחון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

לישכת שר הבטחון הודיעה למפקדת קצין חינוך ראשי, כי הפצת החוברת בנושא הוועידה הבינלאומית בקרב מפקדי צה"ל לא תאושר בטרם יעיינו בה ויאשרו אותה הרמטכ"ל ושר הבטחון.

לכתבנו נודע, כי העבודה על החוברת, שהיתה כבר בשלבים מתקדמים, נעצרה.

קצין חינוך ראשי בצה"ל תת־אלוף נחמיה דגן, ביקש באמצעות דפי ההסבר להבהיר למפקדי צה"ל ולחייליו את מהות המונח „ועידה בינלאומית", ואת עמדות שני הצדדים במחלוקת, כפי שהוא נוהג לעשות מידי פעם בנושאים העומדים על סדר היום הציבורי.

עוד נודע, כי בשל רגישותו המיוחדת של הנושא העבירה מפקדת קצין חינוך ראשי את דפי ההסבר בטרם פירסומם לעיונם של בכירים במשרד רה"מ ובמשרד החוץ, והם אישרו את הנוסח.

בעקבות פנייה של הח"כ פנחס גולדשטיין קובע עכשיו שר הבטחון, כי בטרם תושלם הכנת החוברת וטרם תופץ בצה"ל יעיינו בה הוא והרמטכ"ל.

הנשיא רייגן גילה בהופעה בפני עיתונאים את הפצע שעל אפו לאחר שהוסר ממנו גידול סרטני (צילום: איי.פי.)

קורפו: לא תהיה העלאה נוספת במחירי התחבורה הציבורית

לאחר ההעלאה של 16 אחוז בתעריפי התחבורה הציבורית לא צפויה העלאה נוספת, ויועשו מאמצים שגם בעתיד לא תהיינה העלאות. זאת הבטיח שר התחבורה חיים קורפו, בראיון ששודר במוצאי שבת בתוכנית „מבט" בטלוויזיה.

השר אמר כי הוא רואה בהעלאת התעריפים עוול חמור לציבור הנוסעים, אבל זוהי החלטת ממשלה ומשרדו ניגש לבצע אותה.

לשאלה בנוגע להחמרה בתאונות הדרכים אמר השר קורפו, כי ועדת השרים לענייני בטיחות דנה בדבר, וביום ראשון בעוד שבועיים יוחזר העניין לממשלה.

השר סיפר על תוכנית שהוגשה לממשלה, הכוללת דרישה לתוספת תקציבים לפיתוח תשתית וכבישים.

לצפורה דובני ולבני משפחתה
משתתפים בצערכם במות
האם־הסבתא
פסיה סטרוסביצקי
ההלויה תתקיים היום, יום א', 9.8.87
בשעה 15.30 בגעש
בית געש

לד"ר בשארה ולמשפחה
אתכם באסונכם
בית עידוד

צבן קורא לברלב להפסיק את ההליכים נגד המנהיג הפלשתינאי חנא סניורא

ח"כ מתי פלד: אם לא תאסור „העבודה" על ברלב להיגרר אחרי העצני ושדולת המתנחלים יוטל עליה כתם כבד

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

יאיר צבן (מפ"ם) קרא אתמול לשר המשטרה חיים ברלב להורות לאלתר על הפסקת כל ההליכים נגד המנהיג הפלשתינאי חנא סניורא.

צבן האשים אתמול את המשטרה, כי היא נכנעת ללחצי המתנחלים וגוש אמונים. בכך היא מסייעת להחרפת היחסים בינינו ובין הפלשתינאים בשטחים. „אין להעלות על הדעת", קובע צבן, „כי המשטרה תתנכל לאישיות ציבורית כמו סניורא. ישראל הסכימה רשמית, כי סניורא כשר בעיניה לייצוג הצד הפלשתינאי במו"מ אפשרי לשלום, ביודעה את עמדותיו, את המדיניות וגם את קשריו עם ההנהגה המדינית של אש"ף".

תביעה דומה העלה אתמול ח"כ של „המתקדמת" מתי פלד, במברקים ששלח למרכז מפלגת העבודה ולמזכ"ל שלה עוזי ברעם. במברקים נאמר, כי אם לא יאסרו על ברלב את ההיגררות אחרי עורך הדין העצני ושדולת המתנחלים מקריית ארבע, יוטל כתם כבד על מפלגת העבודה, ותעורער מעט האמינות שעדיין נותרה ליוזמת השלום של פרס.

במברקים נאמר כי „אין שום הצדקה לרדיפה של סניורא, המטיף בדרכו הוא לפיתרון של שלום באמצעים מדיניים. אם יש מקום להעמיד מישהו לדין, הרי אלו הם העצני וחבריו העוברים יום יום על החוק למניעת הסתה גזענית".

לפני נסיעתו לארה"ב בספטמבר ייפגש האפיפיור עם מנהיגים יהודיים

מנהיגי יהדות ארה"ב הביעו תקווה ששיחותיהם ברומא עם האפיפיור יתרמו לתיקון הנזק שנגרם ליחסי היהודים עם הכנסיה הקאתולית ע"י מפגש האפיפיור עם ואלדהיים

קריית הוואתיקן.— האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, ייפגש עם מנהיגים של יהדות ארה"ב ברומא במהלך חודש זה, לפני שיבקר בארה"ב, בספטמבר — נמסר בהודעה שפורסמה שלשום בוואתיקן.

מנהיגי יהדות ארה"ב, שהודיעו על הפגישה ביום ד' הביעו תקווה, שהשיחות עם ראש הכנסיה הקאתולית יתרמו לתיקון הנזק שנגרם ליחסי היהודים עם הכנסיה הקאתולית עלידי השיחה שקיים האפיפיור עם נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים.

בהודעה שפורסמה על־ידי הוואתיקן צויין, כי החשמן יוהנס ווילברנדס, העומד בראש ועדה של הכנסיה הקאתולית ליחסים דתיים עם היהודים, הסכים להיפגש עם המנהיגים היהודיים האמריקניים ברומא לקראת סוף אוגוסט.

פגישת העבודה תוקדש לשאלות הנוגעות בדו־שיח הבין־דתי בין הכנסיה הקאתולית ליהודים. לפי התוכנית, יקבל האפיפיור את המנהיגים היהודיים לאחר הפגישה עם החשמן, נאמר בהודעה.

ביוני הודיעו ארגונים יהודיים מן החשובים ביותר כי יחרימו פגישה טקסית, שהיתה אמורה להתקיים עם האפיפיור במהלך ביקורו במיאמי, ב־11 בספטמבר, בגלל פגישתו עם ואלדהיים.

המנהיגים היהודיים האמריקנים מציינים, כי במהלך השיחות עם נציגי הכנסיה הקאתולית, הם ידונו בפרשת ואלדהיים, באנטישמיות ובקשרי הוואתיקן עם ישראל. (עי"ד, ע"צ)

בית הנבחרים האמריקאי דחה הצעה להכריז על יום זיכרון לשואה הארמנית

משרד החוץ התנגד מחשש לנזק ביחסי טורקיה־ארה"ב ● המתנגדים טענו כי רצח 1.5 מיליון ארמנים איננו „רצח עם"

וושינגטון.— בית הנבחרים האמריקני דחה ביום ו' הצעת־החלטה שקראה להכריז על יום זכרון להנצחת רצח העם הארמני בטורקיה, בשנים 1915־1923.

משרד החוץ האמריקני התנגד בחריפות להצעה, בטענה, כי היא עלולה להזיק ליחסי ארה"ב עם טורקיה, חברה בעלת חשיבות אסטרטגית בברית נאט"ו, ולעודד טרוריסטים ארמניים.

הצעת ההחלטה, שנדחתה ברוב של 201 לעומת 189 קולות, קראה להכריז על ה־24 באפריל 1988 כיום זכרון למותם של 1.5 מיליון ארמנים בתקופת הקיסרות העותומנית.

על אף העובדה, שהצעת ההחלטה קבעה שרצח העם הארמני התרחש בטרם הוקמה טורקיה המודרנית, מחתה אנקארה נגד הכוונה לקבל החלטה מעין זו. מתנגדי ההצעה אמרו, שאמנם אירעו מעשי טבח של ארמנים במשך שמונה שנים, אך אין כל הצדקה לכנות את מה שהתרחש כ„רצח עם". (עי"ד וע"צ)

יעקבי שוב דורש להשוות הדרוזים ליהודים

שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי הודיע שלשום, כי בכוונתו להעלות בישיבת הממשלה היום את נושא מימוש החלטות הממשלה בדבר השוואת התנאים לישובים ולתושבים הדרוזים בישראל, לאלו של היהודים.

יעקבי ביקר שלשום בצהרים בכפרים דלית אל כרמל ועוספיה לרגל חג הקרבן המוסלמי.

כזכור, התקבלו לפני מספר חודשים החלטות בממשלה בדבר השוואת התנאים בישובים הדרוזים לאלו של הרשויות היהודיות. השר יעקבי, שנפגש עם ראשי הרשויות של דלית אל כרמל ועוספיה אמר, בתשובה לשאלותיהם, כי בכוונתו לקבל תשובה בישיבת הממשלה, באיזו מידה המשרדים הנוגעים בדבר מביאים לכלל ביצוע את ההחלטות הנ"ל.

„תנו לאל"מ אובזישר לעלות ארצה" תובעים מבריה"מ „החיילים המשוחררים"

משמרת מחאה של איגוד החיילים המשוחררים הישראלים ממלחמת העולם השנייה תבעה שלשום לאפשר למסורב העליה מאז 1971 אל"מ (מיל.) לב אובזישר לעלות ארצה.

נציגי איגוד החיילים המשוחררים באו שלשום בבוקר למשרדי המשלחת הקונסולרית הסובייטית שבשגרירות פינלנד בתל־אביב, כדי למחות על סירוב ממשלת בריה"מ להרשות לאל"מ אובזישר, שהיה טייס בחיל האוויר הסובייטי במלחמת העולם השניה, לעלות לישראל.

אובזישר, שהוא כיום בן 76, הגיש עוד ב־1971 בקשה לעלות ארצה, ובתגובה הורידו אותו השלטונות מדרגתו והפסיקו לשלם לו את הפנסיה, אותה הוא מקבל מאז יצא לגמלאות ב־1961.

אובזישר החזיר את אותות ההצטיינות ודחה את הטענות כאילו ידועים לו סודות צבאיים, שכן, זה למעלה מ־25 שנה הוא אינו בשרות צבאי.

במכתב אל השלטונות הסובייטיים ציין איגוד החיילים המשוחררים הישראלי, כי אין להעלות על הדעת, שאנשים שלחמו למען החופש לא יוכלו לעלות באופן חופשי למולדתם. לכן הם תובעים במפגיע לאפשר לו לעלות, ועל כל פנים להרשות לו להשתתף בכינוס העולמי של החיילים היהודיים שלחמו במלחמת העולם השניה, שיתקיים השנה הבאה בארץ.

בתום משמרת המחאה עלתה המשלחת אל משרדי הנציגות הקונסולרית וביקשה להגיש את המכתב בעניינו של אובזישר, אולם פקיד סובייטי שיצא אל המשלחת סירב לקבל את המכתב, בטענה שהנציגות עוסקת בעניינים קונסולאריים בלבד ולא בעניינים פוליטיים. עם זאת מסר הפקיד את הכתובת של איגוד החיילים המשוחררים במוסקבה והציע להפנות את מכתבם לכתובת זו. (עתי"ם)

טסטים בתיאוריה כל יום עד 4 אחה"צ

כדי להקל על מבקשי רשיונות נהיגה החליט משרד הרישוי לאפשר לנבחנים לגשת לבחינות עיוניות באיזור תל־אביב במשרד הרישוי בחולון, מדי יום עד השעה 4 אחה"צ במקום עד השעה 2 כפי שהיה נהוג עד כה. כל זאת כאשר ההרשמה האחרונה למבחן תהא בשעה 15.30.

הודעת משרד התחבורה מוסיף עוד, כי בחינות עיוניות בנהיגה מתקיימות גם בכל הסניפים המפוזרים על פני הארץ, ומומלץ לציבור הנבחנים להיבחן בסמוך למקום מגוריהם. (עשי"ת)

צו מניעה נגד הטלוויזיה בעניין תיאטרון

שופטת בית המשפט המחוזי בירושלים רות אור הוציאה אתמול צו מניעה זמני האוסר על רשות השידור להקרין בטלוויזיה בתוכנית „סוף השבוע", היום, כתבה על המחזה „עלובי החיים", של התיאטרון הקאמרי.

הצו הוצא לבקשת מנכ"ל התיאטרון עודד פלדמן. לטענתו, סוכם עם מפיקת המישדר שהמנהל האמנותי אילן רונן יצפה בכתבה לפני שידורה ורק מה שיאושר, ישודר.

לטענת התיאטרון, במהלך הצילומים הגיע למקום ירון לונדון, מנהל מחלקת הדרמה בטלוויזיה, והודיע כי סיכום כזה אינו מקובל עליו והוא יעשה בחומר שימוש כרצונו.

התיאטרון טען, כי ההחלטה לשדר צילומים מהמחזמר הינה בניגוד להסכם ועלולה לגרום נזק אמנותי וכספי לתיאטרון.

כאמור, הוציא בית המשפט המחוזי בירושלים צו זמני האוסר על הקרנת הכתבה, עד דיון במעמד שני הצדדים בבקשה. (עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 7.8.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6588	1.6794	1.6701
דולר אמריקני	1	1.57	1.65	1.6080	1.6280	1.6178
מרק גרמני	1	0.84	0.88	0.8530	0.8637	0.8594
לירה שטרלינג	1	2.48	2.60	2.5248	2.5563	2.5464
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2557	0.2589	0.2577
ין יפני	100	1.04	1.09	1.0614	1.0746	1.0694
גולדן הולנדי	1	0.75	0.78	0.7596	0.7690	0.7636
פרנק שוויצרי	1	1.01	1.06	1.0294	1.0423	1.0357
כתר שוודי	1	0.24	0.25	0.2451	0.2481	0.2466
כתר נורבגי	1	0.23	0.24	0.2339	0.2368	0.2353
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2246	0.2274	0.2261
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3529	0.3573	0.3550
דולר קנדי	1	1.19	1.25	1.2159	1.2310	1.2218
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.17	1.1256	1.1396	1.332
רנד דר' אפריקני	1	0.47	0.78	0.7751	0.7848	0.7791
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4118	0.4169	0.4142
שילינג אוסטרי	10	1.19	1.25	1.2152	1.2303	1.2226
לירטה איטלקית	1,000	1.16	1.23	1.1792	1.1940	1.1867

המגיפה מתפשטת: 56,320 חולים מתייסרים ממחלת האיידס ב־121 ארצות

מהודעה של ארגון הבריאות העולמי נמסר שבארה"ב ישנם 39,263 חולים (5 באוגוסט) לעומת 38,808 בסוף יולי

ז'נבה.— ב־121 מדינות ברחבי תבל יש עתה 56,320 חולי איידס — הודיע ארגון הבריאות העולמי בדו"ח, בציינו, כי העלייה הגדולה ביותר במספר הנגועים במחלה הקטלנית זו נרשמה בארה"ב.

ב־5 באוגוסט נמסר, כי בארה"ב היו 39,263 חולי איידס, לעומת 38,808 חולים ב־29 ביולי. בשבוע שבין ה־29 ביולי ל־5 באוגוסט נמסר על 924 מקרים חדשים של איידס.

בקניה, שבה היו 286 מקרי איידס רשומים ב־11 במארס, הוכפל המספר והגיע ל־625.

צרפת היא המדינה האירופית שבה המספר הגדול ביותר של חולי איידס. עד לסוף מארס דווח על 1,632 מקרים.

להלן מספרים של חולי איידס במדינות שונות: בראזיל — 1,695; אוגאנדה — 1,138; טנזאניה — 1,130; גרמניה המערבית — 1,089; קנדה — 1,000; בריטניה — 870; האיטי — 151; איטליה — 850; רואנדה — 705; אוסטרליה — 523; מקסיקו — 407; זאמביה — 395; ספרד — 357; שווייץ — 266; הולנד — 260; הרפובליקה המרכזית אפריקנית — 254; קונגו — 250; בלגיה — 230; הרפובליקה הדומיניקנית — 200.

ארגון הבריאות העולמי מציין, שמספר מקרי ה„איידס" שעליהם דווח למטה הראשי שלו בז'נבה מהווה רק חלק מהמספר האמיתי, שנאמד ביותר מ־100,000 באפריל 1987. (עי"ד)

שער־הידידות, גבול סין־וייטנאם – קצינים סיניים מחזירים וייטנאמי פצוע לארצו. סין החזירה לארצם, בשבוע שעבר 14 וייטנאמים וקיבלה מוייטנאם 18 סינים, כשכל אחת משתי המדינות טוענת, כי העצירים המוחזרים הינם מרגלים שחצו את הגבול באופן לא־חוקי. (צילום: איי.פי.)

הפסנתרן פלצמן יופיע בבית הלבן

וושינגטון. — הפסנתרן היהודי־סובייטי ולאדימיר פלצמן, שעזב את בריה"מ ביום ה', יופיע בבית הלבן ב־27 בספטמבר — הודיע דובר הבית הלבן.

„הנשיא וגב' רייגן הזמינו את פלצמן לקיים בבית הלבן את הקונצרט הראשון שלו בארה"ב. הוא נענה להזמנה", אמר הדובר. (עי"ד)

המשכים

החיילים יסתובבו בצמדים

(סוף מעמוד ראשון)

חולייה או חוליות מחבלים מתוחכמים ונועזים, המצויידים בנשק ואמצעי לחימה. הם מתמקדים במטרות נקודה, ומקבלים הנחיות מאירגוני המחבלים ברצועה ומחוצה לה. „החוליות הללו עושות לנו חיים קשים" אמר המקור הצבאי.

לדבריו, רוויה רצועת עזה בנשק ואמצעי לחימה מתוצרת מזרחית. „אם היו המחבלים מצליחים לעשות שימוש באמל"ח-הללו- היה-ניגרם נזק גדול מאוד. ברצועת עזה יש מאגר של נשק, המחבלים ממתינים לשעת כושר. אין לי ספק, שאמצעי הלחימה מוברחים גם דרך הגבול הדרומי עם מצריים, שאיננו מגודר, ונחשב כגבול שלום" אמר המקור.

הוא ציין, כי גם בימי העוצר שהוטל על רצועת עזה הגיעו אזרחים ישראליים לרצועה לקניות וכדי לתקן את מכוניותיהם.

חילונים וחרדים התכתשו

(סוף מעמוד ראשון)

שבאו לבושים במגבעותיהם הכהות ובמעיליהם השחורים, לעבר כיכר ציון ורחוב יפו, ויצאו למיצעד בדרך לבתיהם.

צלמים ואנשי טלוויזיה שניסו לתעד את המתרחש זכו למטר גידופים, ולעתים אף לאבנים אולם איש לא נפגע.

התנגשות אלימה בליל שבת

בליל-שבת נערכה ברחבת „בית אגרון" „חורה גבראלית" לאירועי השבת. הפעם היתה ידם של החילונים, ובראשם אנשי מפ"ם ור"צ, על העליונה. קהל רב המתין באורך רוח למפגינים החרדים שבוששו לבוא. סיסמאות רבות הונפו, ובין היתר נאמר בהן „ירושלים גם שלנו", „כן ליהדות — מפ"ם לא לאלימות".

הכח החרדי שהגיע סמוך לחצות מנה כמה עשרות תלמידי ישיבה. המפגש בינם לבין החילונים שנהנו מעדיפות מספרית הפך עד מהרה להתנגשות אלימה.

כח משטרה קטן שנמנע מלהתערב זרק ברגע האחרון גז מדמיע, שהפריד בין הניצים. לאחר חצות ניסו החרדים לחסום את רחוב יפו לתנועה, אך עד מהרה פוזרו בידי המשטרה.

עתונאים מלמלא את חובתם לסקר את הפגנת החרדים נגד הצגות הקולנוע בשבת בירושלים.

ח"כ צבן מזהיר מפני השלמה עם מעשי שרירות אלה מצד שלטונות המשטרה הפוגעים בחופש העתונות ובזכותו של הציבור למידע.

אמירה סרטני לקולק: לחדול מסובלנותו כלפי האלימות החרדית

ח"כ אמירה סרטני מפ"ם תובעת מראש עיריית ירושלים טדי קולק לחדול מסובלנותו כלפי האלימות החרדית, הפוגעת בחופש הפרט ומשבשת את חיי החברה בבירה, תהליך שגורם לציבור החילוני, להיכנע, בסופו של דבר ולעזוב את ירושלים. כן פונה ח"כ סרטני למשטרה בבקשה לשמור שהציבור החילוני לא ייפגע מאלימות הציבור החרדי. (עתים)

3 חרדים נעצרו בעקבות ידוי אבנים בירושלים

כתב עתי"ם מוסר כי כמה עשרות חרדים התאספו ביום שבת בערב בצומת הרחובות נביאים ורחוב שטראוס בירושלים, וזרקו אבנים ובקבוקים על עוברי אורח וכוחות משטרה שנכחו במקום.

המשטרה עצרה 3 צעירים חרדים החשודים בזריקת האבנים. דובר המשטרה מסר לכתב עתי"ם, כי המשטרה הגבירה את נוכחותה באיזור שכונת מאה שערים כדי לשמור על השקט ולמנוע הפרות סדר במקום.

צבן ליועץ המשפטי: לבדוק חוקיות פעילות מג"ב

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם פנה ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לבדוק את חוקיות פעולתו של מג"ב, שמנע

עמדת התעשיינים עשויה

(סוף מעמוד ראשון)

העברת נושא הקיצור לבדיקה של וועדת מומחים היא קבורת הנושא, ודחיית ביצועו לימות המשיח.

זילוני: סולם לנסים

תנאי המעסיקים הפרטיים והתנאים של ההסתדרות, כי יוארך תוקפו של הסכם תוספת היוקר בשנה נוספת וכן המשך תוקפו של הסכם היציבות מערימים קשיים על האפשרות להשגת הסכם חבילה חדש במשק, ומעניקים כדברי סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני, „סולם לנסים לרדת אל קרקע המציאות".

מעבר ל־5 ימים במוסדות ההסתדרות

חיים הברפלד מסר בסוף השבוע כי ההסתדרות נערכת למעבר שבוע עבודה של חמישה ימים במוסדות ההסתדרות האירגוניים, ובמפעלי חברת העובדים, אם תתעכב השלמת המו"מ על הסדר בעניין זה במיגזר הציבורי.

לדבריו, חוששים ראשי לישכת התיאום, כי אם יעבור המיגזר הציבורי למתכונת של חמישה ימי עבודה, תוך הפחתה מדורגת של שעות העבודה השבועיות, לא תהיה ברירה אלא להשלים את תהליך קיצור שבוע עבודה גם במיגזר הפרטי בתהליך מואץ, למרות שהם משלמים, כדבריו, מס שפתיים להעדפת המיגזר היצרני בתחום זה. עוד הטעים הברפלד, בכוונתם לנסות ולתמרן את ההסתדרות לדיונים עקרים במטרה לטרפד את השלמת קיצור שבוע עבודה במשק.

מאיר וענונו העיד

(סוף מעמוד ראשון)

המידע לשירותי הביון הבריטיים. כאשר נחת וענונו בשדה-התעופה היתרו, ליד לונדון, ב־12 בספטמבר, נכחו במקום שני אנשי השירות החשאי הבריטי.

„סאנדיי טיימס" טוען, כי אנשי „המוסד" החלו להפעיל בשלב זה מעקב צמוד אחרי וענונו בלונדון. שירותי הבטחון הישראליים הצטוו על־ידי שמעון פרס, שהיה אז ראש הממשלה, להביא את וענונו בחזרה לישראל חי.

אנשי „המוסד" אף התחזו לצלמי וידיאו ועמדו מחוץ לשערי „סאנדיי טיימס" ביום שבו פנה צוות העתון אל השגרירות הישראלית עם פרטים על סיפורו של וענונו, במטרה לקבל מהשגרירות תגובה רישמית.

מחשש [illegible] היחסים הדיפלומטיים הן עם בריטניה והן עם איטליה, הכחישה ישראל שבעשתה פעולה לא חוקית, אבל „סאנדיי טיימס" טוען, כי מחקירותיו נראה, שישראל עברה על החוק הבינלאומי, על החוק האיטלקי ויתכן שגם על החוק הבריטי.

משרד החוץ הבריטי חזר על תגובתו של הסקוטלנד יארד לפיה „אם בידי העתון הוכחות למיהן נעשתה עבירה על החוק הבריטי עליהם לפנות למשטרה."

ועדת חו"ב תצביע היום על עתיד ה„לביא"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ועדת החוץ והבטחון של הכנסת תצביע היום על עתידו של פרויקט הלביא.

חילוקי הדיעות בוועדה בנושא הלביא דומים מאד להתפלגות הדיעות בתוך הממשלה.

לא ניתן לחזות מראש מה יהיו תוצאות ההצבעה.

להצבעה בוועדה גם אין שום משמעות מעשית.

טרקטור של צה"ל החל בעבודות תשתית בצומת חבלה ליד התנחלות אלפי מנשה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

טרקטור בשירות צה"ל, החל ביום שישי בעבודות תשתית באזור ציר צומת חבלה-אלפי מנשה, לקראת הקמתן של נקודות תצפית ומיתקני צבא שיוקמו בקרוב במקום.

היום אמורים טרקטורים נוספים להצטרף למלאכה, כדי לפרוס דרכים ולישר שטחים להקמת מאחז קבוע במקום, כן נזרק נקבוע התבערה בסוף השבוע ביציאה מהישוב אלפי מנשה ועוד נקודות תצפית לאורך הציר.

מקורות צבאיים בכירים אמרו, כי עבודות התשתית והדרכים מבוצעות על אדמות טרשים, שאינן מעובדות וכי עבודות אלה ישפרו את יכולתו של צה"ל ושל כוחות הביטחון למנוע פיגועים בציר ולהגיב במהירות במקרה של פיגוע.

לדברי המקורות, התכנון והביצוע של היערכות זאת גובשו בצה"ל בלקח מאירועים קודמים, אולם בעקבות האירוע האחרון הורה אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע להחיש את העבודות בשטח.

סיורים מתוגברים של צה"ל יסיירו בימים הקרובים לאורך קו התצפיות החדש בשעות היום והלילה.

עוד נודע, כי נקודות התצפית יצוידו באמצעי תאורה חזקים, כדי לשלוט על ציר התנועה.

בישוב אלפי מנשה תוגברו משלשום בבוקר סיורים של צה"ל וכוחות מוגברים מפטרלים בכביש הגישה לישוב ובאיזור הכפר חבלה והעיר קלקיליה. קצין הביטחון של הישוב ניסן מור מסר, כי התושבים באלפי מנשה חשים ביטחון בעקבות הגברת נוכחותו של צה"ל וסומכים על צה"ל כמי שמבצע את עבודתו בדרך הטובה ביותר.

הרמטכ"ל רב-אלוף דן שומרון אמר ביום חמישי, כי צה"ל [...] את כוחותיו באיזור, אך אינו [...] להקים במקום קו ביצורים [...]

ראש מועצת אלפי מנשה [...] קטן אמר, כי הצבא [...] אך הוא תובע משר הביטחון [...] בפעולות-מנע מתוגברות כדי [...] מעשי פיגוע בעתיד.

ערנה רגב מאשפוז [...] חולים ע"ש שיבא בתל השומר במחלקת הכוויות, ומצבה [...] כמצבו של בעלה מנשה [...]

כרכנו חבל על קורת עץ גבוהה, העלינו אחד מהם על כסא, ענבנו את העניבה, משכנו את הכסא

סיפרו אמש בגל"צ 2 תליניהם של שני הסמלים הבריטיים שהוצאו להורג ע"י האצ"ל לפני 40 שנה ● אחד משני התליינים הזדהה אמש לראשונה — דוד דהרי והאחר הסכים לתאר את האירועים בלי להזדהות ● הבריטים נחטפו מקפה־גן ורד בנתניה ואיש מן היושבים בקפה לא התערב

לראשונה מזה 40 שנה, מובאים בגוף ראשון סיפוריהם של שני אנשי אצ"ל, שהיו מעורבים בפרשת חטיפתם ותלייתם של שני הסמלים הבריטיים בעיצומו של המאבק נגד המנדט הבריטי.

אחד החוטפים אף הזדהה בשמו המלא: דוד דהרי, תושב נתניה. ואילו התליין השני הסכים לגולל את הסיפור, אך לא לגלות את זהותו.

קשר השתיקה בפרשה הופר במסגרת תוכניתו של דוד דיין „עושים מדינה", המשודרת בגל"צ ומביאה אירועים שבועיים מלפני 40 שנה.

החטיפה אירעה כאשר דנו הבריטים למוות שלושה אנשי אצ"ל, שנתפסו בפריצה לכלא עכו — חביב, וייס ונקר. מפקדת האצ"ל החליטה אז, ופרסמה זאת ברבים, שאם ייתלו אנשיה, אזי יוצאו הבריטים להורג, אם יומתק דינם — ישוחררו החטופים.

דוד דהרי יצא בליל שבת, ביולי 47' עם ארבעה אנשים נוספים, מניהם מכוסים במטפחות וחמושים לקפה־גן „ורד" שבלב נתניה. שם ישבו שלושה דוברי אנגלית. הם דרשו מהם להתלוות עימם, השלושה צייתו ואיש מבין היושבים לא התערב בנעשה. השלושה הובלו אל מלטשת יהלומים בדרום העיר, שם הוכן מרתף-כלא מיוחד ומוסווה.

בדרך הספיק אחד מהשלושה להוכיח כי הוא יהודי, עוד לפני שהחטופים הורדמו. השניים האחרים הורדו אל המרתף, השלישי הועבר לפרדס בצפון העיר, שם נכבל לאחד העצים. נמצא למחרת היום ושוחרר. בתוכנית נתגלה לראשונה, כי בעקבות החטיפה הוא ירד מהארץ [...] באוסטרליה.

דוד דהרי, ששמר על החטופים במשך שלושת השבועות [...], שהאצ"ל עשה כל מאמץ כדי לשמור על בריאותם ושלומם של החטופים. „האמנו, שהאיום ישפיע וכך נציל את שלושת חברינו", אמר.

ב־29 ביולי 1947 הוצאו להורג שלושת חברי האצ"ל. מפקדת הארגון הוציאה נגד החטופים גזר־דין מוות. אחד המוציאים לפועל, שכאמור סירב להזדהות בתוכנית, סיפר כי הם הגיעו למקום, כרכו חבל על קורת עץ גבוהה, העלו את אחד הסמלים על כסא, ענבו את העניבה, משכו את הכסא — וכך עשו גם לשני. שגילת ההתנגדות, 'לשאלת המראיין [...] האלמוני „לא, אינני מתבייש במה שעשיתי. היתה חובה לגמול על תליית אנשינו. עובדה, מאז לא נתלו עוד יהודים". את סיבת אלמוניותו נימק בסיבות אישיות. „ולא מחמת הבושה, אם כי היה מאוד קשה ומכאיב לעשות זאת".

שני הסמלים הועברו לחורשה במזרח העיר ושם נתלו על עצים. (עתים)

„גם כי איורש ואהלך שחוח"

זוהי החצר הישנה של המושבה כינרת, המשופצת עתה בחלקה (צילום: יעקב שאלתיאל)

שריר בבגד ים פתח אתר תיירות ישראלי „אי האהבה" ליד נהריה, 15 שקל מהחוף

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שר התיירות אברהם שריר חנך שלשום באורח רשמי אתר תיירות חדש באי שבגיון, שמול חופי נהריה והמכונה „אי האהבה".

המקום החל לפעול למעשה בראשית הקיץ, אולם רק עתה נחנך באופן רשמי.

מדובר באי בגודל של 2.5 דונם, הנמצא כ־2.5 ק"מ מהמארינה של נהריה. בעבר נהגו לפקוד את המקום בסירות מפרש ובשחיה, בעיקר זוגות צעירים, שרצו לבלות כמה שעות הרחק מהעיר הסואנת.

כבלות שנים רבים הצליחו כמה יזמים מקומיים לממש רעיון ישן ולהקים אתר נופש חדש. שטחו הקטן של האי כוסה משטח עץ, והוא משמש עכשיו כמשטח שיזוף במ־קום הוקם גם מזנון וביתיקפה קטן.

מאז החל בהקמתו פוקדים מטיילים רבים את המקום. סירת מירוץ מביאה אותם למקום, לאחר שיט בן כמה דקות במחיר 15 שקל.

היזמים יודעים היטב כי כאשר תגיע עונת החורף, ספק רב אם משטח העץ יחזיק מעמד, כיוון שאז יכסו מי הים את המקום, אולם הם משוכנעים שהמאמץ וההשקעה כדאיים בעקבות המספר-הגדול של המטיילים, המגיעים למקום, [...] מקווים גם למשוך עוד [...] שיהפכו את המקום [...] לתיירים מהארץ ומחו"ל.

שר התיירות שהגיע [...] כשהוא לבוש בבגד ים [...] הפוטנציאל הטמון, לדבריו, [...] החדש. הוא חזון [...] הישראלים לבוא ולהתקשר [...] עיניהם בתיירות הפנים.

יותר מ־300,000 אתונאים ברחו מעירם עם התחדשותו. של גל החום הנורא

ראש עיריית ה[redacted]כורים, 30 אלף

200 ארית הזדהות" —

אתונה. — יותר מ־300 אלף תושבים נמלטו מאתונה לאתרי נופש באיים והכפרים, מפני גל החום החדש האמור לפקוד את יוון

ביו[ם] [...] המ[...] בג', חום שפקד את יוון בחודש יולי מתו יותר מ־1,000 אנשים.

[...] 42 מעלות וכך יהיה גם מחר, לפי התחזית, תתחיל התקררות ביום ג'.

[redacted] הציבור למצוא מקלט 24 שעות ביממה.

מיזוג־אויר ומאווררים הותקנו גם בבתי־חולים ובאמבולנסים. היעדר ציוד זה גרם במידה רבה למספר הגדול של אנשים שמתו בחודש יולי, במיוחד קשישים.

הטלוויזיה והרדיו משדרים אזהרות לקהל ומנסים להדריך אותו כיצד לנהוג, כאשר יגיע החום לשיא. מאות קשישים, הסובלים ממחלות־לב וקשיי־נשימה, אושפזו בבתי־חולים כצעד זהירות. השלטונות הורו לבתי־האבות לשנות את התפריט. מעתה תוגש לקשישים כמות גדולה יותר של נוזלים ומזון קל.

ראש עיריית אתונה הורה לכל עובדי העירייה לצאת ליום חופש מחר. (עיר)

אבל בן שבוע בלבנון אחרי שמת כמיל שמעון ממנהיגי הנוצרים המארונים

ביירות. — כמיל שמעון, נשיא לבנון בין השנים 1952 ו־1958 שהיה אחד האחרון מראשי המנהיגים הנוצריים והמארוניים [...] נוקט במדיניות פרו־מערבית, שהיתה לצנינים בעיני המוסלמים, מת ביום ו' מהתקף־לב. הוא בן 87.

הממשלה הודיעה על אבל רשמי, שיימשך שבוע. הנוצרים בלבנון שבתו אתמול לזכרו.

עתוני לבנון הביעו אתמול דאגה נוכח ההשלכות של מות שמעון וציינו, כי הוא משאיר אחריו „חלל ריק", מאחר שהיה פעיל בזירה המדינית הלבנונית במשך 50 שנה.

העתון „אל־ספיר", המקורב לחוגים מוסלמיים ולחוגי השמאל, קובע, כי הנשיא לשעבר היה „האיש הראשון של המערב בלבנון וייסד איזון, שבלעדיו לא ייתכנו החיים המדיניים בלבנון." לדעת עתון זה, מותו של שמעון עלול להאריך את המשבר, ההורס את לבנון זה למעלה מתריסר שנים.

העתון הבלתי־תלוי „אל־נהאר" כתב, כי „מתה ההיסטוריה של לבנון". (עיר, ע"צ)

אשה בת 30 (91 קילו) חצתה בשחיה את מיצר ברינג המפריד בין אלאסקה לסיביר

לין קוקס יצאה מארה"ב ואחרי שעתיים ו־12 דקות הגיעה לבריה"מ, שם קידמו בקבלת פנים מרשימה אותה ואת 15 מלוויה: צלמים, כתבים, רופאים וחבריה האינדיאנים

אינאליק, אלאסקה. — אשה, שמשקלה 90.72 ק"ג, עשתה ביום ג' את הדרך מארה"ב לבריה"מ בשחייה. היתה זו הפעם הראשונה שמישהו חצה את מיצר ברינג, בין אלאסקה לסיביר, בשחיה.

לין קוקס, בת 30, שחצתה בעבר את תעלת לה־מאנש, שחתה מהאי ליטל דיאומד באלאסקה לאי הסובייטי ביג דיומנד, מרחק 4.3 ק"מ. הטמפ' המים הוא ארבע מעלות.

השחייה נמשכה שעתיים ו־12 דקות. בהגיעה לטריטוריה סובייטית, זכתה השחיינית בקבלת פנים מרשימה.

למן שנות ה־40, אסרה בריה"מ את המעבר בין שני האיים, אך השלטונות הסובייטיים נתנו את הסכמתם לליווי השחיינית על־ידי 15 איש, וביניהם צלמים, כתבים, רופאים וחבריה האינדיאנים, תושבי אינאליק.

השחיינית מקליפורניה המתינה יותר משנתיים לקבלת הרשות מהשלטונות הסובייטיים לעבור את המרחק בשחיה. היא התאמנה במים צוננים ליד מיצר מאגלאן, בדרום אמריקה, וגם בקרבת איסלנד, דנמרק ומפרץ הקרחונים של אלאסקה.

הרופאים שנתלוו לגב' קוקס הביעו תקווה, שמסע זה יאפשר להם ללמוד הרבה על יכולת גוף האדם להחזיק מעמד בתנאי קור. עוד אמרו הרופאים, שהשחיינית מסוגלת להתמודד עם הקור משום שכ־40 אחוז ממשקלה הוא שומן, המשמש בידוד מפני המים הצוננים.

השחיינית קוקס שחתה גם במורד הנילוס והתאוננה על הרפש, הלכלוך, התולדות המתות ומשקעי הביוב שליוו אותה במבצע זה. (עיר)

בעקבות שערוריות „איראנגייט"

רייגן מבטיח להודיע לקונגרס על מבצעים חשאיים בתוך 48 שעות, ברוב המקרים

מאת דליה רפאל, סגנת „על המשמר" בוושינגטון

הנשיא רייגן הודיע אתמול על עקרונות שינהיג ביחס לדיווח לקונגרס על מבצעים חשאיים, כולל התחייבות להודיע עליהם למחוקקים בתוך 48 שעות, ברוב המקרים.

כוונת השינויים, המפורטים במכתב ששלח הנשיא ליו"ר ועדת הביון של הסנט, לתקן את עיוותי הנהלים הקיימים, כפי שנחשפו והורגשו בפרשת איראן־קונטראס.

בתקנות החדשות יש נסיון לפתור את הבעייה הקשה של כל משטר דמוקרטי: כיצד ליישב את הצורך בסודיות במבצעים מסוימים עם זכות הציבור לדעת כל פעולות ממשלתו.

עם זאת מגלה המכתב הבדלים ברורים בין עמדות רייגן והקונגרס ביחס לסמכות הנשיא לאשר פעולות חשאיות. השימוש בניסוח „ברוב המקרים" מותיר בידי הנשיא חופש־פעולה מסוים ואי־שביעות רצון ניכרת בקרב חברי־קונגרס רבים.

התקנה קובעת, שדרוש דיווח „בתוך זמן סביר", ומשאירה את סמכות ההחלטה הסופית בידי הנשיא. במקרים שבהם לא ניתן לדווח לקונגרס מראש. חברי קונגרס רבים טוענים, שרייגן הפר את החוק, כיוון שלא הודיע על מכירת הנשק לאיראן עד להתפוצצות הפרשה, בנובמבר שעבר.

הנשיא אמר, שיאשר את הנהלים ב„צו נשיאותי", שיהפכם למחייבים גם לגבי נשיאים שיבואו אחריו.

2,500 [...] הפגינו אתמול בהאמבורג, בגרמניה המערבית, נגד עינוי אזרחים על־ידי המשטר הצבאי בצ'ילה ונגד עונש המוות בארץ זו. בין המפגינים היו בני־משפחה של 14 אזרחי צ'ילה, שנידונו למוות. (צילום: איי.פי)

הקיצוצים בצבא האירי לא יפגעו ביוניפי"ל

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

הקיצוצים התקציביים בפניהם עומד צבא אירלנד, לא יפגעו בהתחייבויותיה של אירלנד לאויש כח יוניפי"ל בדרום לבנון, כך אמר השבוע תת שר ההגנה האירי וינסנט בריידי.

גם שר ההגנה, מייקל נונן, אמר כי „אינו רואה שום סיבה שיתעוררו בעיות בהחלפת הגדוד האירי בלבנון בחודש אוקטובר".

ההופעה בוטלה, המבקר כתב והעיתון פיטר

[redacted] העתון „כרוניקל", המופיע בסאן פרנסיסקו, [redacted] ביקורת על הופעה של להקת באלט [redacted] עתון זה ביקורת קטלנית על הופעת [redacted] הלהקה להופיע ביום א' בשעות אחה"צ, [redacted] שאחת המשתתפות הראשיות, לודמילה [redacted]

העתון פירסם התנצלות לפני קוראיו וחברי הלהקה. (עיר)

דרושים חסרי חשק מיני לניסוי תרופתי

אינדיאנאפוליס. — גברים ונשים שאיבדו את החשק המיני שלהם מוזמנים לסייע במבצע לניסוי סם חדש, העשוי להגביר את התאווה המינית — נאמר בהודעה שפורסמה ביום ו' על־ידי חברה אמריקנית גדולה למוצרים פרמצבטיים.

דובר של חברת „אלי לילי ושות'" אמר על הסם: „הוא נמצא עדיין בשלב מוקדם ביותר, וטרם הגיעה השעה להסיק מסקנות כלשהן באשר לתועלת שהוא יוכל להביא".

בתי־חולים האוניברסיטאיים בקליוולנד נימנים עם 15 האתרים ברחבי ארה"ב שבהם ינוסה הסם, שנועד לרדבן חלק מהמוח, האחראי לתאווה המינית.

פסיכולוג אמר, כי הסם מיועד לאנשים הסובלים מירידה בחשק המיני מסיבות ביולוגיות. (עיר)

לבריה"מ טילים שיורים אותם מקרונות רכבת

וושינגטון. — במערב מאמינים, שבידי בריה"מ טילים אסטרטגיים גרעיניים לטווח גדול, הניתנים לשיגור מקרונות־רכבת בכל מקום שאליו מגיעה רשת הרכבות של בריה"מ — מוסר „וושינגטון פוסט".

העתון מצטט פקידים אמריקניים, שאמרו, כי הטילים החדשים, מדגם „ססקס־24", הראשונים בעולם הניתנים להובלה ברכבת, יסבכו במידה נוספת את המאמצים שייעשו בעתיד לברוק, אם אכן מקיימת בריה"מ את ההסכמים בעניין הפיקוח על החימוש.

הטיל מסוגל לשאת עד 10 ראשי־חץ גרעיניים בלתי־תלויים זה בזה — מגלה העתון, לטיל טווח של כ־10,000 ק"מ והוא יהיה מסוגל לפגוע ברוב המטרות הצבאיות האמריקניות, כשיופעל בנתיב העובר את אזור הקוטב הצפוני. (עיר, ע"צ)

הכותרת המתחכמת גונתה כבעלת סגנון אנטישמי

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון.— מועצת העתונות בבריטניה קיבלה השבוע תלונה נגד העתון „דיילי מייל" שהשתמש בכינויים אנטישמיים במסגרת כתבה על סוחר בבורסה.

באותה כתבה, צוין הכתב, כי סוחר הבורסה טוני פרנס, הוא יהודי הפעיל בארגוני צדקה יהודיים בבריטניה ותיאר אותו כ„כושר נוסטרה". מועצת העתונות קבעה, כי נוסח כתיבה זה מעיד על אנטישמיות.

הכתבה עצמה היתה בנושא שאינו קשור כלל ליהדותו, או פעילותו בארגונים יהודיים של טוני פרנס. נושא הכתבה עסקיו של טוני פרנס, בטענה לפיה הודה, כי קיבל סכום של כשלושה מיליון לירש"ט עבור שירותיו בעסקה של קניית מספר רב של מניות כמטרה להתמודד ביצרנית הבירה „גיניס" בזמן הניסיון האחרון להשתלט על החברה.

פרנס וכמה מעמיתיו תוארו על־ידי כתב ה„דיילי מייל" כ„כושר נוסטרה" בקבוצה של אנשי עסקים הממלאים תפקידים חשובים בארגוני הצדקה היהודיים בבריטניה.

מר מק קין, סגן עורך ה„דיילי מייל" אמר, כי השם „כושר נוסטרה" היה רק משחק מלים משעשע. הוא הבטיח של„דיילי מייל" לא היתה כל כוונה של אנטישמיות. העתונאי שכתב את הכתבה טען, כי הכינוי „כושר נוסטרה" מקובל בין אנשי הבורסה ואינו מציין אנטישמיות.

פחת ב־5% מספר חברי ה„לייבור"

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

מספר חברי מפלגת העבודה בבריטניה ירד השנה בכחמישה אחוזים, כך מוסר שבועון המפלגה. „מאז החלה המפלגה לאסוף נתונים מדוייקים על מספר החברים", מוסר העתון, „המגמה היתה תמיד של עליה במספר החברים לקראת הבחירות הכלליות וירידה מייד לאחריהן".

עיקר הירידה במספר החברים ניכרה באזור לונדון, והגיעה לשבעה אחוזים. עם זאת, מספר חברי המפלגה באיזור זה עדיין מהווים כחמישית מסך־הכל חברי המפלגה.

מזכיר המפלגה לארי וויטי, מזהיר כי המספרים לשנת 1987 עלולים לא להיות „כל כך ורודים", שכן נסיונות להעלות את מספר החברים בשנה שעברה לא זכו להצלחה המקווה.

למרים עין־דור ויהודה ריפתין
ברכות חמות להולדת הבת
רות
בית „על המשמר"

על היום

9.8.87

הרודיון. מים בלי ששון

מאת חיים מרגלית

יש מים באיזור הרר המזרחי. ואין חדש בכך — אומר אחד ממומחי המים ומוסיף. „מדברים עתה על קידוחי מים חדשים נוספים באיזור הרודיון. יש שם באר ששואבים ממנה כ־500 קוב לשעה. יש מים ולא רק שם. כאשר ביצעו קידוחי ניסיון בפרויקט תעלת הימים, נמצאו עורקי מים מתוקים באזורים קרובים למצדה כך שאין חדש בהימצאות המים". השאלה היא, האם מותר לישראל, בתור כוח כובש בגדה המערבית, להשתמש באוצרות הטבע ובקרקע ולעשות בהם כבשלה.

ד"ר נתן לרנר מהפקולטה למשפטים בירושלים ומומחה למשפט בינלאומי משיב, כי מבחינה עקרונית אסור לכובש זר לנצל את הקרקע והמים בשטח כבוש. „תירוצים" הוא מוסיף „לא חסרים, למען האוכלוסיה המקומית, ולמען זה, ולמען אחר אך זהו החוק". הוא מזכיר, כי בשעתו התנגדה מצרים לפיתוח שדות הנפט בחצי האי סיני על ידי ישראל בטענה, שאל לו לכובש לנצל אדמה ואוצרות טבע. הוויכוח נקטע עם הנסיגה מסיני. למי שאינו בקי בחוקים נראה, כי ישראל נתנה את סיני למצרים חינם. מבחינת החוק הבינלאומי הסיפור שונה, ויכול לעזור להבנת הנעשה בשטחים הכבושים.

בהרודיון יש באר שמפיקה מים רבים, ויש לגיאולוגים כל הסיבות להאמין שמצוי שם מאגר מים גדול. במחסור המתמיד במי שתייה כדאי להשתמש באוצרות המים. אלא שהתושבים הערבים מתנגדים. ההדיוט יאמר „ודאי שהערבים מתנגדים, הם רוצים שניתן להם הכל. גם את המים שלנו, וגם את החשמל שלנו וגם את האדמות שלנו. השימוש ב„שלנו" הוא חפוז ולא מדויק.

שני אקוויפרים גדולים של מים נמצאים מעבר לקו הירוק, אחד במורדות ההרים במערב, ממנו שואבת שפלת החוף, ואחר במורדות ההרים במזרח, ואליו לוטשים עכשיו עין. תהיה זו טעות לנהוג בהפקרות קצרת־ראות כאשר מנסים לעשות בקרקע („אדמות מדינה") ובמים כבשלנו. אחד הבקיאים בחוזי קמפ־דייויד מסביר, כי בפרקים בהסכם שמדובר בהם באוטונומיה לתושבים, ושעליהם חתמו בגין וממשלתו כאישור הכנסת, מוזכרים המים בנכס שרק לתושבים המקומיים מותר להשתמש בו. הוא מוסיף, כי במסרים שהעביר ערפאת לממשלת ישראל והם ידועים לשרים הוא מזכיר את המים והקרקע הצריכים להתנהל על ידי מוסדות האוטונומיה, כאשר זאת תקום.

לא ייפלא, איפוא, שאנשי רבין הם שותפים לקורות באיזור הרודיון.

כדי לסבך את התמונה עוד יותר, מסרה „מקורות" את הקידוח לחברה אמריקנית, שהתחייבה לשים בראש מעייניה את צרכי האוכלוסייה המקומית — בית לחם וסביבותיה. נמסר, כי פרס שוחח עם ראש עיריית בית לחם, אליאס פרג' והגיע אתו להסכמה. פרג' יצא לרבת עמון, שם ייפגש עם כל המ־ומה, ויעביר להם את המסר שקיבל.

מנחם קנטור, נציב המים לשעבר, מסביר כי בפגישה שנערכה השבוע בלשכתו של פרס דנו בין השאר בצד המקצועי, כלומר, איזה קידוח לבצע. נדונה אפשרות של קידוח פיר (אבן שושן אומר: אולי קיצור של חפירה) לעומק רב מאוד, שכמוהו טרם בוצע בארץ, כדי לשאוב כמויות של יותר מ־1,000 קוב לשעה. הצעה אחרת, שקנטור תמך בה, היתה לבצע כמה קידוחים קונוונציונליים בפיזור. לדבריו, חפירת פיר היא יקרה מאוד, ואין ביטחון שתקלע למטרה ותעלה על עורק מים גדול. הסיכוי במספר קידוחים גדול יותר.

יש מומחים שמפקפקים בכלל בתועלת שתהיה לשאיבת מים מאיזור זה. מה שברור הוא שהתנגדות התושבים המקבלים עזרה מגורמים בינלאומיים ובתוכם ארה"ב מסבכת את הפרויקט. אין ניסיון בשאיבת כמויות מים גדולות מאיזור שעד כה נחשב לצחיח. ברור שכדי לסבר את האוזן, יצטרכו להזרים את רוב המים לאוכלוסיה המקומית, ולכן לשם־מה להיכנס להוצאות גדולות ולקידוחים עמוקים? לא פעם נדמה שהרכשנו לעצמנו כשרון בלתי נדלה להסתבכויות מיותרות. הקידוחים העתידיים בהרודיון הם דוגמה לכשרון הזה.

פרס. מסר עם פרג'

חוסיין. ירדן תיפגע?

זאב במספנה

פיטורי יו"ר ועד מספנות־ישראל, מישל אלמליח, ממחישים שוב כי המנכ"ל החדש זאב אלמוג לא השכיל ליצור יחסי עבודה תקינים על בסיס רצון משותף

מאת קובי מנדל

המשבר בו נתון מפעל „מספנות ישראל" בשנים האחרונות מלווה לכל אורכו ביחסי עבודה עכורים בין ההנהלה לבין ציבור העובדים. אלה מאשימים את ההנהלה בכשלונות המפעל והמצב אליו נקלע, ומנגד טוענת ההנהלה, כי אינה זוכה לשיתוף פעולה מצד העובדים.

ציבור העובדים במפעל, שידיו נתונות בתעשיית ברזל ובעבודה קשה, לא הסתפק בכל פעם במחאות מילוליות כנגד ההנהלה. לא אחת השתלטו העובדים על לשכת המנכ"ל מיכאל כהן (שהתפטר מתפקידו עם ההודעה על סגירת המספנה לפני כשנתיים) ואף היו מקרים בהם הוצרכו המנכ"ל ומזכיר החברה דני ילון לנוס על נפשם מהמפעל מזעם העובדים שאיימו לעשות בהם שפטים. באחד המקרים אף התפתחו תיגרות־ידיים בין הצדדים.

בואו של המנכ"ל החדש, זאב אלמוג, לאחר שהוסרה סכנת הסגירה מהמספנות לפני כשנה וחצי, הפיח תקוות חדשות בלב ציבור העובדים ונציגיהם למרות המצב העגום בו היתה המספנה נתונה, חובות של 44 מיליון דולרים והיעדר הזמנות עבודה. בצד התקוות החדשות, ניכר כי היה רצון מצידם לפתוח דף חדש בתולדות יחסי העבודה במספנות. אולם המציאות היתה שונה. לא עבר זמן רב והתקוות נהפכו לחיצי ביקורת שנשלחו

(המשך בעמוד 8)

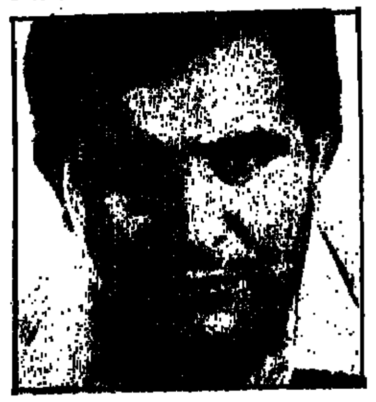

אלמליח. מפוטר

(צילום: בועז לניר)

שיראק, עיראק ואוסיראק

ראש ממשלת צרפת הסתבך שוב בבעיות אמינות. בצרפת מתקשים להאמין להכחשותיו, לפיהן המכתב ששלח לשליט עיראק אינו עוסק בכור גרעיני

מאת ארנון יפה, פאריס

פאריס — האם הובטח כור גרעיני צרפתי חדש לעיראק או אין זה אלא חזיות קיץ בעיתונים? בינתיים התשובה אינה ברורה. העיתון „קנאר אנשנה" מפרסם מכתב ששיגר ראש הממשלה, ז'אק שיראק לנשיא עיראק סדאם חוסיין ב־27 ביוני. אך צרפת מכחישה רשמית שתספק כור חדש לעיראק.

שיראק כותב: אדוני הנשיא, ידידי היקר, כפי שרמדאן מסר לך, ביקשתי מהשר לסחר־החוץ, מישל נואר, לצאת לבגדד כשליחי האישי ולסכם את המו"מ שאתה יודע עליו, מדובר בפרק עיקרי ביחסי צרפת־עיראק בנסיבות הקיימות ולעתיד".

לפי ה„קנאר" אין ספק כי בכותבו „המו"מ שאתה יודע עליו" הוא מתכוון לבניית כור גרעיני חדש. בוודאי לא לטילי אקסוסט או לתותחים מהירי ירי שצרפת מספקת לעיראקים. משלוחים אלה כבר הפכו לשגרה, חם לא עניין למכתב מעין זה. רמדאן, סגן נשיא עיראק, ביקר בפאריס באביב. שיראק מציג את עצמו כיוזם שיתוף הפעולה הגרעיני עם עיראק, הוא מביע במכתב „תקווה כי השיחות עם נואר יובילו לחוזה סופי מקובל על שני הצדדים. שיתוף הפעולה בינינו שהתחיל לפני 12 שנה, ביוזמה אישית משותפת של שנינו, בתחום חיוני זה, על מנת להבטיח לארצך ריבונות, עצמאות ובטחון, הוא בעיני הציר היסודי ביחסינו לצד מפעלים אחרים". בדיוק לפני 12 שנה חתם שיראק, ראש־ממשלה דאז, על חוזה אספקת הכור שנקרא אז „אוסיראק" לבגדד.

שיראק מכחיש בתוקף. הוא התקשר טלפונית עם שגריר ישראל, עובדיה סופר. הוא הודה כי שיגר את המכתב לסדאם חוסיין אך לדבריו, הכוונה לא היתה לכור גרעיני אלא להסכם על פרעון החוב העיראקי לצרפת.

חרף ההכחשות, סגנון המכתב רומז על מו"מ סודי. השיחות על פרעון החובות אינן סודיות. זו בעיה ישנה. העיראקים מציעים לשלם בנפט. גם אספקת הנשק הפכה לשגרתית, וכמעט כל מה שעיראק מבקשת היא מקבלת. שיראק נתפס כבר „על חם" כמי שאומר לכל צד מה שהוא רוצה לשמוע. הוא הכחיש ראיון שנתן בשעתו ל„וושינגטון טיימס" ובו התקיף את ישראל, ואחר־כך התגלה הכתוב כנכון. הוא יגע להיפטר מתדמית המדינאי חסר־האחריות שסיפק לעיראק אפשרות לייצר פצצה אטומית. אך מעשה קל דעת זה נדבק אליו.

באליזה נחלצו לעזרתו והכחישו את הידיעה. „להמונד" תיאר את ההכחשה כאמינה. שיראק אמר לסופר כי הוא לא חידש מו"מ לבניית הכור האטומי והעיראקים לא ביקשו כור חדש, אך הוא לא פרסם הכחשה פומבית בשמו, והניח לסופר לפרסמה. כמה שרים גויסו להשמיע הכחשות מקוננות, לפיהן נפלו קרבן לעלילה מרושעת. שר התקציב ודובר הממשלה, אלן ז'ופה, אמר כי פירוש המכתב כאילו מדובר בכור „מוטעה

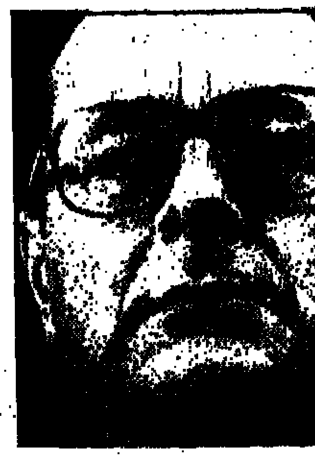

ז'אק שיראק: אומר לכל אחד

וחולני". וכינה אותו בטלוויזיה „חזיות קיץ". דובר בלשכת שיראק הכחיש את הידיעה כמגוחכת.

הדלפת המכתב הסודי חוללה אלם בממשלה. נמסר, כי רק עשרה פקידים ידעו על תוכן המכתב. הדלפה כזו היא תופעה נדירה בשלטון הצרפתי. חושדים שהמדליפים הם דיפלומטים המבקשים לנקום בשיראק על שהכריח את משרד החוץ לנטוש את מדיניות הפיוס עם האייטולות בטהרן. שר־החוץ ריימונד הודיע על פתיחת חקירה במשרדו לגלות את המדליף. הרדיו הממלכתי אפילו העלה גירסה, לפיה השירותים הישראליים עמדו מאחרי ההדלפה, על־מנת לקלקל עיסקה חגשה. גם השר לסחר חוץ, מישל נואר, שמסר את המכתב לסדאם חוסיין, הודיע לסופר כי הוא לא טיפל או דיבר עם העיראקים על נושא הכור הגרעיני במהלך ביקורו בבגדד. „לה מונד" הציג את נואר כמקורב לישראל, וכתב, „קשה לתאר כי נואר, שלא מסתיר את אהדתו לישראל, נושא ונותן עם העיראקים על הקמת כור אטומי".

לפי „לה מונד", שיראק לא היה מסתכן לאשר אספקת כור גרעיני לעיראק […] הסכמת הנשיא מיטראן שהביע התנגדות […] לתכנית כזאת. חוגים ממשלתיים העלו […] כי אין הגיון לחקים מפעל שיהיה […] אידיאלית לישראלים ולאיראנים. […] ראשונה שהממשלה הצרפתית […] רשמית, כי תכנית בניית הכור […] עד כה משכו את העיראקים […]

לפי „לה מאטן", סדאם […] כמה פצצות אטומיות, כדי […] ולחדש את שליטתו במפרץ הפרסי […] מגוסה בסגנון דו־משמעי ללא קשר […] לפרעון חובות. הביטוי „המשא ומתן […] יודע עליו" ו„שיתוף פעולה בתחום […] להקנות ריבונות עצמאות וביטחון […] חשודים. גם ב־1975, בשעת חתימת […] לאספקת הכור, דיבר שיראק על […] הלאומית. „ליברסיון" כתב, כי שיראק […] תחת לחץ עיראקי חזק, מעריכים […] ההכחשות התקיפות מיועדות יותר […] מאשר לישראל.

הגילוי, בעיצומו של המשבר עם […] מסוכן. ההמונים המשולהבים בטהרן […] לפרוץ אל שגרירות צרפת. 15 […] עדיין תקועים בתוכה. ההמון כבר […] הדגל הצרפתי בחצר. בני ערובה צרפתים […] בחסדי „חיזבאללה" האייטולות […] עושים עסקות אפלות עם המערב […] כל רווח אפשרי, ואח"כ מגלים את […] בסיטונות.

עכשיו הם מנסים לסבך את […] בשערוריה פוליטית. רפסנג'ני […] שיראק הבטיח לו לפני הבחירות […] יותר מהממשלה הסוציאליסטית […] הערובה, בתנאי שיעכבו את […] שימונה לראש ממשלה. שיראק […]

העיתון האיראני „אטלעאת" […] מיטראן מציוני מרי. למעשה, חשבו […] ששיראק ייכנע לסחטנות. אמנם […] סיכויים להקמת ועדת חקירה […] בצרפת ציני מטבעו, ונעזר […] מזיק לשיראק. מדיניותו […] והוא נתון לסחטנות אישית […] שמשרתיו, הג'יהאד האיסלמי […] משתמשים בבני הערובה לשבוע […] צרפת להיכנע, בסרטי וידיאו […] העיתונאי ז'אן פול קופמן […] הצרפתית. „לא עושה […] שחרורו: „רק מלים מלים […] מתבואים. לא נצא […] צרפתיים". המשפחות […] ויתורים לג'יהאד האיסלמי […] ואיראניה פה עדיין במצור […] הוריד את הדגל לחצי התורן […] הלאומי שהכריזו טהרן […] בסעודיה.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

על הפרק

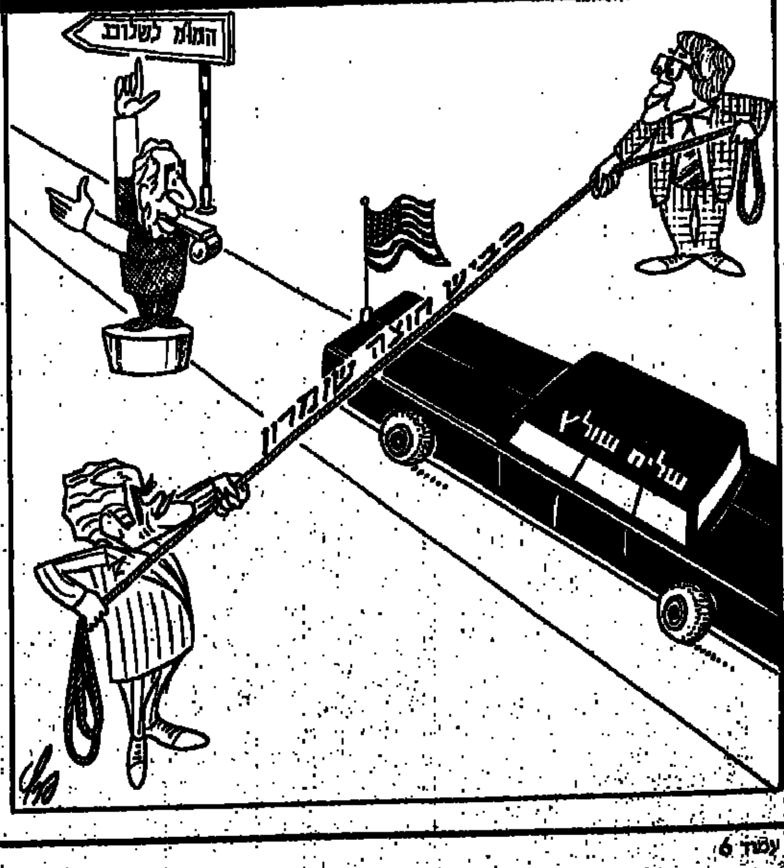

סמים על שולחן הממשלה...

קונים ומכורים

ישראל: 15 אלף מכורים, 30 אלף משתמשים קבועים, 200 אלף „מזדמנים" — חמישה אחוזים מאוכלוסיית המדינה ■ מה הם הגורמים וכיצד מטפלים בנגע

מאת יוסף שמי

בישראל יש כיום 15 אלף מכורים לסמים. עוד 30 אלף איש משתמשים בסמים באופן קבוע. לכך יש להוסיף 200 אלף משתמשים „מזדמנים". זוהי הערכת משרד הבריאות, אך לא נמסרו נתונים ברורים ומקיפים למספרים אלה.

אם מספרים אלה נכונים הרי שאחוז אחד מהאוכלוסייה הבוגרת מכור לסמים או נמצא בדרך לקטגוריה זו. המשתמשים המזדמנים הם כארבעה אחוזים מהאוכלוסיה. ביחד זה מגיע לחמישה אחוזים מאוכלוסיית המדינה. זו נקודה חברתית, עם היבטים בטחוניים, שכן יש לזכור שצרכני סמים הם ברובם אנשים בגיל של שיא הכשירות המקצועית.

אין זה סוד, שהשימוש בסמים והסחר בו מלווים בפעילות פלילית. לפי הערכת משרד הבריאות, „מחזור עיסקי הסמים" מגיע לסכום דמיוני של מיליארד דולר בשנה.

בשלוש השנים האחרונות נרשמה במשרד הבריאות עליה שנתית של 30 אחוז בתמותה מחמת צריכת סמים. בתקופה זו גם נרשמה עליה בשיעור הפונים לקבלת תחליפי סם כגון „מתדון", שאגב אינו רק תחליף לסם. בשלוש השנים האחרונות גדל מספר צרכני המתדון פי חמישה. יש גם עליה במספר הפונים בבקשה לטיפול גמילה. מחריפה העליה של שימוש בסמים בקרב בני נוער וחיילים. שירותי בתי הסוהר מדווחים כי 75 אחוז מכל האסירים הפליליים שהם ציבור של 4000 איש סובלים בשל שימוש בסמים. במקביל מדווחת המשטרה על עליה בתפיסות הרואין. כן עולה מספר הנשפטים בגין שימוש וסחר בסמים. מתוך 679 גופות שנותחו ב־1984 נתגלו 30 מקרי מוות משימוש לרעה בסמים. שנה לאחר־מכן נתגלו 40 גופות נרקומנים מתוך 532 שנותחו לאחר המוות. לפני שנה, ב־1986, נמצא מתוך 642 גופות שעברו ניתוח שלאחר המוות 52 מקרי מוות משימוש לרעה בסמים. אלה, כמובן, נתונים חלקיים בלבד, שכן אין לדעת מה היחס בין הנפטרים מ„סתם" מחלה ובין הנפטרים משימוש בסמים.

נתוני משרד הבריאות טעונים בחינה נוספת וכן השלמה בכמה מדדים, כמו מוקדי שימוש בסמים לפי שכבות שונות של אוכלוסיה, גיל, מקצוע, סוג ישן ושכונה.

מרכזי גמילה ושיקום

בארץ קיימים ארבעה מרכזים לשיקום ולטיפול גמילה למכורי סמים. המרכזים נמצאים ביפו, בירושלים, בחיפה ובעכו. הגדול מכולם הוא המרכז ביפו עם יחידה לטיפול יום וכן מרפאה אמבולטורית. במרכז עוסקים גם במיון הפונים כדי לוודא עד כמה יכול האדם לעמוד במאמץ הכרוך בגמילה. הטיפול מכוון לצימצום הביקוש לסמים ומניעת מצב בו המכור „סוחב" אנשים נוספים למצב שלו. יש בטיפול כדי לצמצם את הדחף לביצוע עבירות וזאת בשל הצורך במימון רכישת סמים. כשהכל הולך כמישרין מצליחים גם לשפר

(המשך בעמוד 8)

מנת־יתר של תקציב

ארה"ב: הממשלה הקציבה השנה 3.9 מיליארד דולר למלחמה בסמים — אולם לא הצליחה לעצור הגידול בצריכתם

מאת דליה רפאל, וושינגטון

השבוע ימלאו 50 שנה לחוק איסור עישון המריחואנה בארה"ב. אולם השימוש הלא־חוקי בסמים נרקוטיים ובסמים מסוכנים אחרים, היה בעיה לאומית בארה"ב, כבר מסוף המאה ה־19.

האחריות לפיקוח על חומרים אלה ועל אכיפת החוק נמצאת בעיקר בידי הממשלה הפדראלית. ב־25 השנים האחרונות גדלה במיוחד המודעות לבעיה. במהלך תקופה זו, חלה גם עלייה ניכרת בשימוש בסמים „קשים", ביניהם הרואין, קוקאין ואחרים המופקים מהם, כמו „קראק" ו„רוק", שהם גם ממכרים ומסוכנים עוד יותר.

הנתונים הסטטיסטיים ביחס להיקף בעיית הסמים בארה"ב שנויים במחלוקת. אולם קיימת הסכמה, כללית פחות או יותר, שהתרחבות משמעותית בצריכה והתמכרות נמשכת מראשית שנות ה־60 וכוללת קבוצות חדשות באוכלוסיה, בעיקר גילאים צעירים יותר, שכבות משכילות ובעלות הכנסה גבוהה יותר.

חומרת הבעיה מתבטאת בעובדה שברמה הפדראלית, גם הממשלה וגם הקונגרס נענים על חרדת הציבור לנוכח התרחבותה והחמרתה ביוזמות חדשות — תחוקתיות ומנהליות, תוך נקיטת גישות שונות: בתחום „הקטנת הביקוש", בכלל הצד הטיפולי־רפואי, מניעה, הסברה וחינוך. „הקטנת ההיצע" כוללת חקיקת חוקים, אכיפת החוק והסכמים בינלאומיים, בניסיון לצמצם את כניסת הסמים מעבר לגבול.

גודל התקציבים המוקצים להתמודדות עם בעיית הסמים יכול לשמש קנה־מידה למעורבותה ומחוייבותה הגדלות של הממשלה במאבק בבעיה.

בשנת 1969 היה הסכום הכולל שהוקצב למטרה זו 88 מיליון דולר (245 מיליון בערך דולרי של 1986). ב־1987, מגיע התקציב ל־3.9 מיליארד דולר.

לשינוי דרמטי ולקפיצה גדולה בהקצבת הקונגרס, תרם לפני שנה מותו של שחקן הכדורסל המפורסם לן ביאס, שהתמוטט ומת במגורי אוניברסיטת מרלינד שליד וושינגטון, כתוצאה של „מסיבת קוקאין", לרגל היבחרו לקבוצת הכוכבים „הסלטיקס" מבוסטון.

„הקושי העיקרי בהתייחסות לאמצעים וגישות הננקטים ביחס לבעיית הסמים", מסביר לי יועץ בכיר לקונגרס המתמחה בנושא, „הוא חוסר היכולת לוודא שפעולה כלשהי משפיעה בכיוון מסוים — ובאיזו מידה. אפילו אם הסטטיסטיקות נכונות, והן אינן נכונות, ברור שצריכת הסמים ממשיכה לעלות", הוא אומר. „מצד שני, אי־אפשר להניח ידיים ולומר שכל המאמצים וכל התקציבים הושקעו לשווא. ייתכן שבלעדיהם היתה העלייה מהירה וחריפה הרבה יותר".

הסיכום הכולל, „השורה התחתונה", היא כמות הסמים הנצרכת — והיא גדלה והולכת. מעצבי המדיניות בארה"ב חלקם משלימים לאחרונה עם העובדה, שאין כל דרך לצמצם את ההיצע, תמיד יהיה מי שיהיה מוכן להסתכן בייצור הסמים וכהברחתם לתוך ארה"ב. הפתרון והתקווה טמונים, אם כך, בהשקעה לטווח ארוך; השוואה מעניינת ו„מבטיחה" היא לתופעות עישון הסיגריות וצריכת האלכוהול בארה"ב, המצטמצמות במהירות מדהימה. לא קיימים הסברים מדויקים ומתאמים ישירים בין גורמים ותוצאות. קיים ההסבר הבריאותי, המשמעותי פי־כמה ביחס לסמים. קיים גם הקשר החברתי והמוסכמות החברתיות הכרוכות בגרימת אי־נעימות סביבתית, וסביבה וחינוך, בעיקר בגילים הצעירים ולאורך זמן הם המפתח שיביא לשינויים ערכיים ותפיסתיים, ובסופו של דבר לצמצום בביקוש.

מחלוקת הדין והחסד

צרפת: הוקמה ועדת שרים למלחמה בסמים אולם כל שר פועל בתחומו ואין ביניהם הסכמה ● שר־המשפטים רואה בנרקומנים פושעים שיש לכולאם

מאת ארנון יפה, פאריס

חולים או פושעים? הממשלה הימנית בצרפת מתקשה להגדיר את המכורים לסמים קשים. בשבילה הם שניהם גם יחד. אין ספק שהמחלה הזו מובילה אל הפשע, ורק לאחרונה רצח נער את הסבתא שלו כדי לשדוד את חסכונותיה ולקנות הרואין.

צרפת הכריזה מלחמה נואשת נגד הסמים בכל האמצעים. 297 מיליון פרנק הוקצבו השנה מתקציב המדינה למאבק. אבל איך למנוע התפשטות נגע זה? איך לטפל בנרקומנים? השרים חלוקים ביניהם: בית־כלא או בית־חולים. הבחירה אינה פשוטה בבעיה מסובכת זו.

ועדה ממשלתית בין־משרדית, בהרכב שרי המשפטים, שר־הפנים ושרת־הבריאות, קובעת את המדיניות נגד הסמים. בינתיים אין הסכמה. כל שר פועל בנפרד בתחומו. משרד־הפנים בהברחות הסמים ומעצרי המסוממים, משרד־המשפטים בדיכוי ושפיטה, משרד־הבריאות בטיפול רפואי, מניעה וגמילה. כל אחד מהם חותר לכפות את שיטתו על האחרים. כולם צודקים. מבחינה רפואית הנרקומנים חולים. מהיבט משפטי הם פושעים עוברים על החוק.

שר־המשפטים אלבן קלגרון, יו"ר הועדה, הוא הבוס של מדיניות הסמים. הוא בעד יד קשה: לסגור את המסוממים בתוך חומות בטון. קלגרון הולל פה סנקציה בהצעת חוק, על־פיה כל נרקומן ייחשב כפושע וייכלא. הוא הציע להשליך לבית־הסוהר כל משתמש בסמים, אך נאלץ לוותר על תוכניתו הקשוחה. הורים ברובעי העשירים ובמימשל שכניהם התמכרו לסמים הקימו צעקות נגדה. למשתמשים בסמים ניתן חופש בחירה בין כלא לבית־חולים.

אין טיפול בכלא

שלטון הימין, שהאמין ביד קשה כפתרון ופתח במה שכונה „ניקוי הרחובות ממסוממים", התרכך. אבל אין זה עדיין כמו בהולנד, רק מגלים הבנה שדיכוי לא יפתור מאומה ומנסים לטפל בבעיה ביתר עדינות. מכור לסמים שנעצר על־ידי המשטרה יכול לבחור, אם הוא עדיין מסוגל, בין מאסר בכלא לטיפול בבית־חולים או במרכזי גמילה מיוחדים.

אשתקד נעצרו 30 אלף סוחרי סמים, מתוכם 75 אחוז צעירים בגילאי 16 עד 25. בבתי־הכלא מאכלסים 8000 נרקומנים. לפי שעה מתייחסים אליהם כאסירים מן המניין והם לא מקבלים שום טיפול. הכלא לא פותר שום בעיה למכור לסמים, להיפך. הוא מביא להחמרתה. הוא לא מרפא ולא משקם אותם. הקשר בין הזרקת הרואין למחלת האיידס שמתפשטת בבתי־הסוהר מסבך את המצב.

אלה שבוחרים בגמילה או בטיפול מאושפזים בבתי־חולים או במרכזי גמילה מיוחדים. כמה מרכזים פועלים ביוזמה פרטית של הרופא היהודי ד"ר אולייבנשטיין, שבזכות פעולתו הברוכה נגמלו עשרות נרקומנים.

השלטון הימני, שעדיין לא ויתר לגמרי על אמצעים משטרתיים, קיצץ למוסדותיו ולארגונים דומים את התקציבים בטענה שהדבר מצריך עיון מחודש במאבק נגד הסמים. מרכזי הגמילה נותרו ללא כסף ויותר ויותר מסוממים מושלכים אל בתי־הסוהר. המחלוקת היא בין דין לחסד, בין דיכוי והסגר לטיפול ומניעה.

הממשלה מוטרדת במיוחד מהקשר בין שימוש בסמים ופשיעה. ההתמכרות לסמים כרוכה בדרך כלל בחיי פשע, מכור להרואין זקוק ל־1000 ־ 2000 פרנק ליום לסיפוק צרכיו.

שרת־הבריאות פתחה במערכת הסברה על כוח ההרס של הסמים. משרד־הבריאות מימן ביוזמתו סרט פרסום בטלוויזיה בו נראה משתמש בסמים נמעך למוות בתוך מגרסה. הורים נקראים לדבר עם ילדיהם על סכנת הסמים כדי לבער את הנגע בעודו בחיתוליו.

שר־המשפטים, שמחזיק בקופתו 297 מיליון הפרנק ללוחמה בסמים, תרם לשרת־הבריאות מיליון פרנק למערכת המניעה. קלגרון דבק בפתרונו לסגור את כל מכורי הסמים למניעתם מאחורי חומות בטון בבתי־כלא מיוחדים, המומחים אומרים כי הכליאה תחמיר את המצב וכי השלטון עצמו דוחף את הנרקומנים אל הפשיעה.

השלטון הסוציאליסטי ראה במכורים לסמים חולים הזקוקים לטיפול. הוא פתח את הדלתות לגמילה ושיקום. אלפי מכורים לסמים יצאו מחוריהם וקיבלו סער על־מנת לא להיסחף לפשיעה. היום כולם יורדים שוב אל המחתרת.

זאב

(המשך מעמוד 6)

לעבר המנכ"ל זאב אלמוג. איגרת אישית שהפיץ בקרב הפועלים ימים ספורים לאחר היכנסו לתפקידו ובה פירוט תוכניותיו לשיקום המפעל ובהם גם בתחום יחסי העבודה, גרמה התמרמרות העובדים שחשו כי הקריבו די לאחר פיטורי 212 מחבריהם. אט־אט התחילו לחוש באווירה שונה, "אווירה צבאית", כפי שבחרו לרבים מהם להגדירה, אולם מעל פני השטח נמשכה העבודה כהרגלה. עיתוי התפרצות גילויי הזעם מצידם לא היה אלא שאלה של זמן. ואכן, בספטמבר האחרון נוצר העימות הראשון בין נציגי העובדים למנכ"ל. היה זה בעת שבמפעל שרר מתח רב בשל העסקתם של עובדי חוץ מטעם קבלנים פרטיים. בדיוק באותה עת נתוסף שמן למדורה ברמותו של "יוסי הארוס", איש מפ"ם — יוסי סולומין, אשר ליווה את מאבק עובדי המספנה וביקש באותו חודש לברך את עובדי המספנה לקראת השנה החדשה. הנהלת המפעל סירבה לאשר את כניסתו, ובתגובה אסר ועד הפועלים על כניסתם של העובדים הבכירים למפעל. המנכ"ל זאב אלמוג הורה על השעייתו של מישל אלמליח מעבודתו בעת ששימש יו"ר ועד הפועלים. צעד זה נתקל בהתנגדות חריפה מצד מועצת פועלי חיפה ולבסוף הושגה פשרה לפיה חזר אלמליח לשמש בתפקידו. "וכתמורה" בוטלה השעייתו. לכאורה, שב הכל על מקומו בשלום ולמספנה שב חזר השקט התעשייתי. השבוע הופר השקט המדומה פעם נוספת,

אלמוג. פיטורין

בעת שוועד הפועלים השתלט על חדר הישיבות של הדירקטוריון. ועד הפועלים ביקש למחות על שתביעתם ליישם בהסכם העבודה החדש כמה מסעיפי הסכם "כור" השתהה. זאב אלמוג טוען, כי במשך שלושה ימים שובשה העבודה במפעל בשל צעדיו של ועד הפועלים, והורה בתגובה על צעד חסר־תקדים בתולדות יחסי העבודה במפעל — פיטוריו לאלתר של יו"ר הוועד מישל אלמליח. המנכ"ל טוען כי נציגי ההסתדרות והוא עצמו התריעו בפני יו"ר הוועד כי ההשלכות החמורות העלולות להיות למעשיו ואי־היענותו של אלמליח לפניות לא הותירה בידיו כל ברירה. גם במועצת פועלי־חיפה רואים בהסתייגות את צעדיו הקיצוניים של ועד הפועלים, אך עם זאת הם שוללים במועצת הפועלים נחרצות את צעדו של המנכ"ל. מנכ"ל המספנה טוען, כי לצעדי הפועלים יכולות להיות השלכות חמורות על עתיד המפעל וכבר נשקלה בחברת [illegible]ים" האפשרות שלא לאפסן את האוניה [illegible]ים ניו־יורק" בימים הקרובים. זאת ועוד — עבודה נוספת הכוללת תיקונים עבור הצי השישי עלולה להידחות על־ידה. לדברי אלמוג, הוא הבטיח אישית למפקד הצי השישי כי עובדי המספנה יעמדו בלוח הזמנים. הפרת הבטחה זו עלולה להדיר את הצי השישי מהמספנות לתקופה ממושכת ואולי אף לצמיתות. יש לזכור: גילויי המחאה וצעדי הפועלים אינם אלא ביטוי למרירות כלפי המנכ"ל. זאב אלמוג לא השכיל להשתית במפעל יחסי עבודה על תחושת רצון משותף של כל הצדדים לתרום את חלקם למען המספנה. בקרב ציבור העובדים מקונן כל העת החשש מפני מגמות סמויות מצד המנכ"ל, שנועדו להרע את תנאיהם. להוכחת טענותיהם הזכירו את העסקתם של עובדים מטעם קבלנים פרטיים בשכר תגבוה מזה של פועלי המספנה והעסקתם של 12 עובדים בכירים בחוזים אישיים במשכורות הגבוהות בהרבה מן הממוצע.

לא מן הנמנע גם, שהפעם תימצא בסופו של דבר הפשרה כלשהי בין הצדדים. לאחר התערבות ההסתדרות המתנגדת לפיטורי אלמליח, שתסיר את התסיסה מסדר יומה של המספנה. אולם כל עוד לא תשונה גישת מנכ"ל המספנה כמו גם ריסון תגובות העובדים ויתר איפוק מצידם, תרד אולי הפרשה הנוכחית מסדר היום רק עד לתחילתה של פרשה חדשה.

סמים על שולחן הממשלה

טריף טוב ורע

שני "טריפים". אחד פותח עד אינסוף, אחד כולא ללא מוצא ולסיום, עצה קטנה לרשויות

מאת אבשלום קווה

■ **אחד טוב ושאינו יודע לשאול**

הגוף מאבד קמעא קמעא את מרכז הכובד שלו. חוקי הגרוויטאציה חוזרים לפקולטה; שייחנקו שם. הנשמה/הנפש/הרוח מתפרקים לנקודות זעירות וססגוניות. הכלא הגופני נפתח על כל שעריו. הקלגסים־השומרים אוספים את כלי נשקם ואת פחיות הקוקה־קולה ומסתלקים אל תחנת האיסוף. הם עוד יגיעו מחר. ועכשיו רק התפרקות לצלילים של אור, של צל, של וילונות, של עשבים, של מעילים. צלילים של זכוכית, של קליפות, של צמר, של קולות, של מרפסות.

רצועת השעון נראית כמו טמבל. הזמן הרגיל הוא המצאה מכוערת של משרד ליחסי ציבור המשותף לארצות הברית ולצה"ל. יצור גמלוני, חסר צורה וטעם. הרורה ביום־יום העלוב בין כה וכה. הזמן האמיתי הוא מפרש בורד מלבין באופק. אין לו משמעות. אין לו משמעות. ובוודאי שהוא יורק על מה שמכונה משמעות עצמית. ואפשר לראות מרחוק, מגדת הטרים, כיצד זמן אמיתי בועט בזמן הרגיל, שאינו אלא פיל לבן התקוע בתודעה כמו מאתיים אלף בורות סיד והכל נפתח לצבעים, לריחות, לשמיכות השקועות עד צוואר בתוך ארון, לתנוכי אוזניים, למלים שהן שיר אחד ארוך עם משקל, עם פטמות ועם ריחות עזים ולא אותן מלים עיתונאיות, העושות שמות בפסקול של הקיום.

ועכשיו התודעה היא ספינת חופים, והחולות מרבד קסמים של פתקאות חולפות ברוח. הירח מי ראה פעם אחרונה את הנזיר השמיימי הזה, פקיד שומה שברח עד צוואר לאיים הקאריביים. הלילה הוא צעיפים שחורים וקליליים שיצאו ידי חובת שוק השמיים... וכך הלאה, אלוהים, צ'לו בלהקת חובבים חביבה, עומד לנחות כל רגע ולהגיש את כתב האמנה לשומר הגן. עוד מעט תצא השמש ותשרוף את כל הגמדים. איזה לילה נפלא. איזה.

■ **אחד רע ושאינו יודע לשאול**

משחתות שחורות מתדפקות על המצח. הרגליים — שני עוגנים ממאירים של ירוקת, חלודה וכלבה. החדר נכנס לתוך גרדו. האנשים שהיו פעם פעם במחלקה הראשונה מצטופפים זה לתוך זה באימה גדולה. צמאים לקצת אור, להרבה אוויר. לאן שלא מפנים את הראש רואים אבעבועות שחורות, חלזונות, דיונונים, ראומטיזם, מקלות מלוחים. חם. שורף. הסורגים, שהיו עד כה מיטיבי לכת, הולכים וסוגרים עליך. עוד מעט הם יכו אותך אפיים ארצה. וירושו את בשרך התולעי עד שתצא ממנו שארית הזיעה, הליחה והקיא. אי אפשר לקרוא לעזרה. שערי החוק נעולים. מישהו אומר שאולי צריך לקרוא לרופא. אחר מציע לבקש עזרה של עובדת סוציאלית. הרעיון לא מעלה אפילו גיחוך. זה באמת סוף העולם.

הכל נעול. הקווים תפוסים. העיר מתפרקת לאבנים כבדות, בליסטראות, ההולכות ומתקרבות בצעדי ענק. אם היו לך פעם פנים, עכשיו זה אפילו לא מספר סידורי. אין מוצא. מישהו הולך לכיור וחוזר כלעומת שבא. הוא מתלונן שאיבד את הדרך לכיור. הכל רוחה, ממוקש, אלים וקובע במסמרי ישו. לא ניתן להזיז כלום. אי אפשר לשנות דבר. הכל מעורכן, מאוחסן, אוולי, צפור. בטון מזוין של מרכזי כובד. המוח הופך למרף מאובק, אין חמלה, אין תחינה. מישהו צורח רופא. אחר מבקש מים. מישהו זועק סתם. מישהו מחפש את לוח הלוגריתמים שלו. מישהו מחפש את הפנים שלו שהלכו פתאום לאיבוד. הכל אבוד. עוד מעט תעלה השמש וגומר.

■ **הערת ביניים ועצה**

הדרך לגאולה אף פעם לא עברה דרך משרד ראש הממשלה, משרד החינוך, המורים, המורות המפקחים והצעות לסדר היום. הכל במידה.

קונים

(המשך מעמוד 7)

את תיפקודו הכלכלי של הפונה לגמילה [illegible] להכניס אותו לאורח חיים נטול סמים.

במשרד הבריאות מציינים, כי מרכזי הגמילה והשיקום קיימים למעלה מ[illegible] שנים והם המסגרת הבלעדית לטיפול בנגע סמים על בסיס עירוני, איזורי. [illegible] בחלק ממרכזי השיקום ישנו טיפול נפשי [illegible] סם תחליפי. במרכזים אחרים יש שילוב [illegible] טיפול נפשי עם תחליף סם־מתדון. [illegible] מוסיפים גם הכשרה מקצועית. במקרים חריגים מאושפזים נרקומנים בבתי־חולים לחולי־נפש, לשם טיפול גמילה קצר מועד.

משרד הבריאות נעזר בפעולת [illegible] ציבוריים כמו עמותת אל סם. כן קיימת רשת יעוץ לנוער בערים תל־אביב, חיפה, ירושלים, באר־שבע ואשקלון.

השפעת מלחמת לבנון

בהתחשב במצב הקיים הגדיל משרד הבריאות ב־20 אחוז את התקציב למלחמה בנגע הסמים. אך סך כל ההקצבה לצורך בלימת התפשטות הצריכה והגמילה נמוך ביותר. מתוך 15 אלף נרקומנים רק לכ־[illegible] מוענק טיפול שיקומי. במקום זה מתרחבת שיטת אספקת סם מחליף — מתדון. [illegible] נזקקים מקבלים את המתדון. 30 אלף צורכי סמים, אשר כהגדרת משרד הבריאות עוד לא הגיעו לדרגה של מכורים לסמים, נמצאים מחוץ לכל מסגרת טיפול. כללית ניתן לקבוע כי מיעוט מבין הנצרכים זוכה לטיפול. לזה יש להוסיף גם מיעוט ההסברה. רק כעת נשקלת אפשרות של רתימת הטלוויזיה להסברה

במסגרת תשדירי השירות; זאת נוכח מצב של התגברות זרם האספקה של סמים קשים שבאה בסמוך ומן הסתם בהשפעה של מלחמת לבנון. חיילים ישראליים נכנסו לשטח מרוחק. "תשתית יצור ויצוא סמים" למדינות תבל. בשל פתיחת השערים ללבנונים באיזור הדרום, וכן שהייה ממושכת של חיילים בלבנון, התרחב נגע הסמים. רבים התפתו לאור יד להברחת סמים בשל אפשרות של התעשרות קלה. לזה יש להוסיף גורם נוסף — כיבוש ואחזקת חלקים מלבנון בשנים 1982־1985 והסיכונים הכרוכים בכך לאנשי הקבע, סדיר ומילואים, סיכונים אשר תרמו את חלקם לריבוי צרכני סמים. למרות התנאים הללו לא נמצא עד כה תקציב מתאים לצרכים.

הזרקת סמים — גורם לאיידס

צריכת סמים נחשבת בהזרקה לגורם חשוב בהתפשטות האיידס. הרופאים רואים בשימוש חוזר במזרקים להזרקת סמים מקור להדבקה בנגיף. בין השנים 1983 ו־1987 נתגלו שני חולי איידס ועוד 89 נושאי נוגדני איידס בדמם של משתמשים במזרקים לשם הזרקת סמים. מבין כל אלה 8 עוסקים בזנות. מזריקי הסמים הם אוכלוסיית סיכון ועל כן נתקבלה במשרד הבריאות החלטה לברוק כל אחד הפונה לטיפול גמילה בקשה להזרקה באיידס או בנוגדני איידס.

לדעת משרד הבריאות, חייבים להרחיב את התשתית הטיפולית. כך שבשנת 1988 יוכל לטיפול 1,500 איש ושנה לאחר־מכן 3,000. כן יש להרחיב את שירותי הייעוץ לנוער ולהקיף לפחות 1,500 נזקקים. בשל מורכבות הנושא נחוצה מסגרת רב כיוונית הכוללת משרדי ממשלה שונים, מוסדות מחקר ועוד. רק מאמץ מרוכז כזה עם אבטחת תקציבים מתאימים יאפשר עצירת המגמה של גידול במספר המשתמשים בסמים והמכורים לה.

הרתעה בשלט־רחוק

שוויץ: 120 איש מתים בממוצע בשנה מצריכת־יתר, אך מספר המתים מהשלכות השימוש בסמים גבוה הרבה יותר

מאת יוסף אלפרן, ז'נבה

השוטרים שנקשו בדלת אחת הדירות בבניין הנמצא ברחוב מרקטגאססה בציריך ביום ב' שעבר הגיעו מאוחר מדי. בעל הדירה, רווק בן 34, היה כבר ללא רוח חיים. והעיתונאים כתבו למחרת שהוא היה תושב העיר ה־24 שמת ממנת־יתר מאז תחילת השנה.

לפי לשכת הסטטיסטיקה, 520 אלף שווייצים צורכים סמים באופן קבוע, ו־7000 נחשבים "מכורים מאד לסמים".

עד שנת 1965, הבעיה כמעט ולא היתה קיימת. עתה, בגדולה הנגועה ביותר בערי שוויץ, הלא היא ציריך, צעיר אחד מתוך חמישה כבר "טעם" לפני גיל 19.

כמו־כן, עלה גם שיעור המשתמשים ב"סמים קשים" והם היוו 30 אחוז מכלל המקרים שהגיעו אשתקד לפני בית־המשפט.

בין 1981 ל־1986 היה המספר הממוצע של מתים ממנת־יתר 120 לשנה, אך מספר השווייצים המתים מהשלכות השימוש בסמים, הוא ללא ספק הרבה יותר גבוה.

"יחד עם האלכוהוליזם, בעיית הסמים היא אחת משתי המכות של שוויץ, והנוער שלנו מאד חשוף אליהן", כתב לא מזמן היומון המכובד "נויה צירכר צייטונג".

לאחרונה גדל מספר התפיסות של סמים ממקור דרום־אמריקני. בשדה התעופה של ז'נווה נתפסה בשבוע שעבר אזרחית ארגנטינית שהגיעה עם עשרה ק"ג קוקאין ובעיר מתנהל עתה משפטו של אורח ספרדי ששימש כבלדר והביא בסוף 1986 מזוודה עם 25 ק"ג של אותו סם, אך מתוצרת קולומביאנית. האיש, שהיה מובטל בבילבהו, מיהר לקבל הצעה לטוס לבוגוטה ולהביא לג'נבה את המזוודה תמורת 5000 דולר.

אולם רוב התפיסות היו בשדה התעופה של ציריך והם כללו גם מקרה של אורחית פרואנית שהסתירה 2.5 ק"ג הרואין בחצאיתה.

בין הנתפסים לא חסרו שווייצים שביקרו בהודו ובמזרח־הרחוק, ואף מועמדים למקלט מדיני טאמילים שהביאו סמים מסרי־לנקה.

מספר הנתפסים ממוצא מזרח־תיכוני היה קטן מאד השנה, ולא נתפסו גם סוחרי סמים צרפתיים או הולנדיים, למרות מוניטין שתי הארצות הללו בתחום סחר הסמים.

בקנטון ואוד (שבירתו היא לוזאן) 61 איש נחקרו ו־21 נעצרו ביולי על שימוש בהרואין, חשיש וקוקאין, כאשר לדברי המשטרה אחד הסוחרים העצורים הודה ב"מחזור עסקים" של למעלה ממאה אלף פרנק (כ־120 אלף שקל).

המשטרה עירנית, אך היא נמנעת מהתגרות. לדוגמה, שוטרים שנשלחו בתחילת החודש ל"פסטיבל הרוק" של לייסין (בו נכחו כ־20,000 בני נוער) קיבלו הוראה חד־משמעית "להפגין נוכחות למען הרתעה מהשימוש בסמים" מבלי שיעשו חיפושים שהיו יכולים להיחשב להתגרות.

העונשים בתחום הסמים שונים מקנטון לקנטון והם חמורים במיוחד לסוחרים (עד 10 שנים בפועל). צרכני הסמים מקבלים לרוב קנסות ובית־המשפט מטיל עליהם את חובת הטיפול במרכזי גמילה.

במסגרת מערכת ההסברה למניעת איידס, אחת הסיסמאות, המופנות במיוחד לנרקומנים, היא "אל תחליפו מזרקים ביניכם". כמו בכל המדינות הנגועות באיידס, גם בשוויץ נוכחו לדעת, שהנרקומנים מהווים את אחת הקבוצות בעלות סיכון הידבקות גבוה, ולכן בעיית הסמים זוכה לתשומת לב מוגברת.

בציריך, למשל, מעריכים ש־60 אחוז עד 90 אחוז מ־1500 צרכני ההרואין נושאים את הנגיף, וחושבים ש־50 אחוז מ־260 הפרוצות הנרקומניות גם נושאות את נגיף האיידס.

התאבדותו של נרקומן צעיר זיעזעה לפני חודשיים את תושבי ז'נבה. ויקטור, בן ה־16, היה תלמיד בית־הספר התיכון הבינלאומי, בו 95 אחוז מן התלמידים הם בנים של דיפלומטים, פקידים בארגונים בינלאומיים (כולל משרד האו"ם במקום), ואנשי עסקים זרים.

למרות שהיה שווייצי, העדיפו הוריו לשולחו לבית הספר הבינלאומי במקום תיכון שווייצי (בעל משמעת חוקה יותר), כי חלמו שבנם ימשיך באוניברסיטה בארה"ב.

"רצינו שהוא ישפר את האנגלית שלו ושיקבל קצת תרבות אנגלו־סכסית", סיפרה אמו של ויקטור בעיתון מקומי.

לאחר "מסיבת הסמים" הראשונה אצל חבר ללימודים, נעשה ויקטור יותר ויותר תלוי בסמים, ובדומה לבני טובים אחרים בבית ספרו לא חסר לו הכסף לקניית סמים.

כאשר הבעיה החריפה, הוא נאלץ להפסיק את לימודיו, ואשתקד שהה מספר חודשים במרכז גמילה. בסתיו הקרוב עמד ויקטור לחדש את לימודיו, הפעם בתיכון שווייצי, אבל בסוף הגמילה הוא היה כנראה מדוכא ושם קץ לחייו.

מיליונרים היו לקבצנים

השאלה המותרת המתבקשת מעצמה היתה עד כמה נכונים נתוני משרד הבריאות בנוגע להיקף הבעיה של מספר המכורים לסמים, צרכני סמים אך לא מכורים וכיוצא באלה.

ד"ר ירמיהו אביעד, מנהל תחנת יעוץ לנוער, אומר, כי הנתונים הם רק בגדר הערכת המצב. לכל גורם, כמו משרד הבריאות, משרד העבודה והמשטרה, סיבות משלו להציג נתונים כאלה או אחרים. אין נתונים מדוייקים כי אין מחקרים. לפי הרגשתו של איש שיחנו, יש מגמה של עליה במספר המכורים לסמים וצרכני הסמים. קשה לומר מה קצב התהליך, שכן במרפאה שבה הוא משמש מנהל, מופיעים רק אלה שיש להם מוטיבציה לצאת מהעניין, אך לא כאלה שכבר אינם מסוגלים להתמודד עם הנגע. יש לזכור, שהטיפול אינו קל.

בתשובה לשאלה אחרת — חתך האוכלוסיה המופיעה בתחנה, אמר ד"ר אביעד, כי בין המגיעים לתחנה בני כל הגילים, החל מגיל 14־15. השיא הוא בגיל 22־24. יש מקרים מעטים של בני 30, אשר רק זה עתה הסתבכו בשימוש בסמים. בדרך־כלל מתחילים עם זה בגיל צעיר יותר. בין נפגעי נגע הסמים מצויים נציגי כל רבדי האוכלוסיה. הבעיה היא שהשיכבה העליונה אינה מופיעה במרפאה אלא מחפשת לה פתרון אצל רופא פרטי. הרובד הנמוך ממתין לבואו של הרופא. הוא בוחר לו מבין מבקשי טובתו את המתאים לו. בשל הלהיטות לעזור לקבוצות "חלשות" נגרמה דמורליזציה, שכן לגבי הנרקומן, שיקומו אינה בעיה שלו, אלא של המוסדות הציבוריים. אך הרובד העיקרי הוא המעמד הבינוני. לרוב יש לו מוטיבציה חזקה לצאת מזה והוא מנסה להתאמץ ולהתמודד עם המשימה העומדת לפניו.

בין אלה המופיעים במרפאה רבים אשר תוך כדי תהליך של הידרדרות לדרגה של מכור לסמים גרמו להרס עצמי, הרס המשפחה והסביבה הקרובה. אנשים בעלי רכוש המוערך בארבע מיליון דולר ירדו לדרגה של קבצנים. הסמים רוששו אותם וגרמו להרס חיי המשפחה כולל גירושין. לא מתגרשים אלה אשר נמצאים "בפנים" ביותר. אז יש והמשפחה מתקיימת על הכנסות מזנות, הכל כדי לממן רכישת סמים.

י. שמי

רשות הקורא

סחורה נדירה

רוביק רוזנטל משדר "מן הכורסה" ב"על המשמר", עמוד אחורי מיום 2 באוגוסט 1987. הוא לא רק נרדם מן הסונם בכורסה, אלא גם כנראה, שנת ישרים ארוכה, אבל את יצר הביקורת לא איבד. לא חשוב לאן מועפים החיצים — העיקר: יורים!

הפעם מצא לו מטרה כרמותו של לובה אליאב. הוא זה שעסק "בבניין קריית־גת ו־40 מושביה. מצד שני החיוכי הולך ומתמתק, הולך ונעטף שומן, והיופי מעלה קמטי־שאלה..." (סוף ציטוט). אילו אמרות שפר! מתק שפתיים! צפיחית בדבש! היופי הזה מעלה גם כי קמטי שאלה... ועוד מוסיף רוזנטל: "ההגשה העצמית. לעשות עכשיו מה שכולם עשו פעם. לשחור את החלוציות הקלאסית... ושוב מתברר הגבול הדק בין הנשגב והנלעג..." (סוף ציטוט).

לובה באמת דבר יפה, אבל עוד הרבה יותר יפה מקיים. לקבוע כי התפוררותם העכשווית, האכזרית של מושבי חבל לכיש נובעת משגיאות ההקמה הקשות, באשמתו של לובה, גובל במשהו לא נורמלי. אותו חבל לכיש היה עשרות שנים פאר היצירה ההתיישבותית.

לובה אליאב ביצע וניהל פרוייקטים אדירים ברחבי תבל ולא רק פה בארץ. חלוציות וענווה טבועות בדמו. וזו סחורה שאינה נסחרת היום בשוק החופשי, וודאי לא בסיטונות. רוביק ורוזנטל "הגביר" "לועג לרש חרף עושהו"... (משלי י"ז, ה')

מנחם צנטנר, שריד

בתחתית הסולם

בסקרים, שנערכו בקרב בוגרי י"ב (לפני גיוס), כשנשאלו מהו סדר סולם העדיפויות לגבי המקצועות הקיימים נתברר, כי הפוליטיקאים נמצאים בתחתית הסולם בסדר העדיפויות. נשאלת השאלה מדוע?

כמה תשובות ניתנו לכך:

א. פוליטיקאים אינם מבטאים מה שהם חושבים (באמת). ב. הדעה המפלגתית מחייבת ולא דעתם הפרטית. ג. השתתפות בכנסת היא לפעמים מיזערית והנואמים מדברים אל הספסלים הריקים. ד. קריאות הביניים בכנסת הם ברמה ירודה. ה. אין הקשבה וכיבוד הדדי בין הח"כים. ו. מוכרים וקונים ח"כים, בכל הסיעות.

בסקר אמר זה אחד המרואיינים, כי אולי כדאי להכניס שיטה בכנסת, למשל — כאשר יהיו ח"כים שלא יבואו בקביעות לישיבות המליאה יורד שכרם מהכלכלה (מלון וכו') על אותו יום שיעדרו. אולי זה ישפיע לטובה.

כדאי לנסות זה לא יזיק ואולי זה יועיל, כזה יורגש גם בכיס.

חשם שמור במערכת

למה הפחד?

בראיון בעתון מעריב — אמר ראש הממשלה, מר יצחק שמיר, בין היתר כך: "המערך מוכן לוותר גם בירושלים. המדברים על ועידה בינלאומית מתכוונים לוויתור מוחלט על יהודה, שומרון, עזה והגולן, למערך יש לאו אחד גדול — לא לא"י".

אדוני ראש הממשלה. דע לך! אלה שבנו את הארץ, אלה שהקריבו את כל היקר להם (הכוונה היא לקיבוצים, להתיישבות העובדת, ואם להגדירם במסגרת פוליטית, זוהי מפלגת העבודה, מפ"ם ויתר הכוחות השפויים בתנועה הציונית) אנשים אלה לא יגידו לאו גדול, אפילו לא לאו קטן לארץ ישראל. דומני, שאתה בעצמך לא מאמין לדבריך, אז העם היושב בציון יאמין? אתה טועה. למה בכלל הדיבורים האלה, שאין להם שחר.

ישנן תשובות א. הפחד מהשלום, אימת השלום. יש לכם עניין בשמירה על המצב הקיים. אתה, אדוני הנכבד, לא מבין ואולי לא רוצה להבין, שמצב כזה בסופו של דבר יביא למלחמה איומה. אבל לא שלום. אמת, אתה מדבר רבות על שלום, אך במעשיך אתה מתנגד לשלום. בלי וויתורים מצידנו ומצד הערבים שלום לא יהיה, ומצב כזה הוא פשוט מסוכן.

ב. אתה פשוט מפחד ללכת לעם ולבקש את אמון הבוחר, כי את אמון העם לא תקבל. אדוני הנכבד, אם רוב העם מסכים עם המדיניות שלך, של הליכוד, אז למה הפחד? בוא נפנה לעם ונראה למי הבוחר יתן את האמון שלו. לאלה הדוגלים בשלום או לאלה הדוגלים בשמירה על המצב הקיים, שבסופו של דבר יביא למלחמה.

חיים שפירא - רמת־גן

חלוץ אחרון?

בתכנית "סיבה למסיבה" בטלוויזיה בליל שבת 31.7.87 ראיינה רבקה מיכאלי את לובה אליאב. היתה זאת הזדמנות להזכיר את מעשיו החלוציים המרובים של המרואיין. השניים התעכבו לבסוף במיוחד על פועלו האחרון של האיש לפיתוח הנגב. בסיום הראיון הפטירה משום מה רבקה מיכאלי בתורה ללובה אליאב "החלוץ האחרון".

המראיינת המנוסה בדרך כלל, הרשתה לעצמה הפעם פטפוט חסר טעם המנסה בהבל פה לסתום את הגולל על חלוצים ועל חלוציות. מן הדין שרבקה מיכאלי תדע שיש עוד חלוצים רבים בנוסף ללובה אליאב ועוד יהיו. הכל רק שלובה אליאב קיבל מחמאה מפוקפקת זו בחיוך שותק וללא תגובה.

יצחק שושני, תל אביב

חברה חדשה

מאת גדי יציב

געגועים לנחל

כל פעם כשאני שומע את השיר היפה של נתן יונתן — "חופים הם לפעמים געגועים לנחל" — אני נזכר בנחל אלכסנדר. בילדותי חייתי שנתיים על יד הנחל הזה.

אני זוכר איך בחורף היה הנחל מתפרץ אל הים, חודר אליו וחובר אתו, ואיך כל קיץ היה הנחל הזה משתמט מן הים, כמו מתנתק לפני נקודת החיבור, ונסוג ממנו כמה־שישים־שבעים מטר. אז היה הים כאילו, בעיניו של ילד, מזנק אל קצה־הנחל, זינוקים אידיליים, זינוקים בלתי־מתייאשים, גלים־גלים. אבל הנחל היה נענה הקיץ, כאמור, מרוחק ומנותק. כמו כמטחווי זריקת אבן, וכאילו במגע־יד. אבל בכל זאת בלתי־מחובר. הנה הם חופים כשהם געגועים לנחל, אני חושב עד היום הזה למשמע השיר — ולפני כשבוע, בליל שבת, נזכרתי בכך שוב כאשר צפיתי בטלוויזיה. דור אחרון אני לאסוציאציות כאלה, אמרתי לעצמי.

הרי כבר עבר שבוע מאז שודרה בטלוויזיה הכתבה המצויינת והמטרידה של קוסט כרמלי על זיהום נחלי הארץ. כרמלי הראה, את מה שכולנו ידענו, כי נחלי הארץ כולם הפכו לתעלות ביוב. אנשים ואישים עשויים היו לקוות כי הכתבה הזאת תעורר תרעומת ציבורית ותפיח [illegible] בקרב כל ארגוני שמירת־הטבע לפחות לשיעור ובמידה עוררה [illegible] הכחדתה של ארמונית־החורש [illegible] הכפר בית־ג'אן. אחרי הכל, גם הנחלים הם "ערכי טבע מוגנים", ובכתבה הזאת הובהר, למעלה מכל ספק, כי עוד יש מקום לתקווה, וכי ניתן להציל את הנחלים אם רק ירצו בכך הרשויות הממלכתיות המתאימות. ועל אנשי הרשויות הללו צריך הרי להפעיל לחץ כדי שירצו, והפעלת הלחץ הזה הוא תפקידם של כל עסקני שמירת הטבע בארץ.

יכול להיות שהצעירים־מאוד שבינינו אינם יודעים כלל שפעם, לפני שנים לא רבות כל־כך, חצו את הארץ הזאת נחלים טהורי־מים רבים. אני יודע שהדברים עשויים להישמע כמליצה נפוחה — אבל בעצם הדברים הם אמת לאמיתה כשאני אומר אותם וקובע כי הארץ שלנו היתה הרבה יותר יפה כאשר הנחלים הללו זרמו לכל רוחבה אל הים. אילו הייתי מספר בכנס החנ"צ, או בפגישות "הדור הצעיר", איך נראה נחל אלכסנדר של ימי ילדותי, ומה יפו שתי גדותיו — היו חושבים שם שאני מעלה זכרונות בידיוניים־סנטימנטליים מתקופת התנ"ך. מוטב לכן שידעו גם הם כי דברים מתלכלכים ומזדהמים בתודעתו של עם שמניח ומתיר לנחליו להתלכלך עד כדי כך ולהזדהם.

אני לא מאמין שאהבת הארץ, אמיתית וכפשוטה, מפעמת בליבו של עם שנשאר אדיש ושווה־נפש לנוכח אובדן הירקון והקישון ונחל התנינים ונחל אלכסנדר וכל שאר חבריהם. פשוט לא מאמין. איש לא ישכנע אותי כי ההזנחה הזאת היא שאלה תקציבית. לא ייתכן. התקציב הוא אמתלה בלבד.

האם צריך לאבד תקווה? האם הגעגועים לנחל שווא הם? קשה לדעת. בילדותי, אני זוכר, היו הגעגועים ההם אופטימיים מאוד. כל קיץ, כאשר החוף היה געגועים של הים אל הנחל, היינו יכולים לחשוב כילדים כי אכן יש תקווה, שהרי בחורף הקרוב הכל יהיה בסדר. אבל זה היה מאוד מזמן. עוד בטרם הסבה "אהבת הארץ" לשם־תואר־נרדף לכל מה שמעולם לא אהבנו ולכל מה שלעולם לא נאהב.

דמוקרטיזציה — כן, פירטון — לא

תהליך הפירטון ("הפריווטיזציה") — דהיינו העברת חברות ממשלתיות לבעלות פרטית — מתנהל כבר בארץ הלכה למעשה. מנהל רשות החברות הממשלתיות באוצר סיפר לא מכבר בראיון עיתונאי כי "המבצע" כבר מתבצע והולך. מטפלים עכשיו בהעברת עשר חברות לידיים פרטיות, ובלב ראשון מונפקים מניות של שלוש מהן.

בשום ארץ לא היו יוזמים ומבצעים תהליך כזה ללא ויכוח ציבורי ארוך ועקר, שלא לומר סערת־רוחות ציבורית. הדברים אמורים, אחרי הכל, בשינויים בני־משמעות במבנה החברה כחברה, ולא רק במערכת הכלכלית. בעקבות הפירטון יחול שינוי באופי החברה שלנו ובתוכן היחסים החברתיים הממשיים, הסוציאליים, החשובים ביותר המגדירים את תוכן חייהם של מאות־אלפי עובדים. הממשלה שולטת, במידות שונות, על 189 חברות, וההון העצמי שלה, המושקע בחברות אלה, מגיע ל־3.4 מיליארד דולר. זה הרווח איננו גדול: בשנה שעברה (85/6) הגיע הרווח ל־123 מיליון דולר שיעור תשואה של 3.7% מההון העצמי, אבל גם כך היה בשנה זו שיפור מובהק לעומת השנה שקדמה לה. הנקודה החשובה, מבחינה עסקית, היא כמובן זו שאין ללמוד הרבה מהתייחסות למספרים כבסיס ולממוצעים. יש חברות רווחיות מאוד (כגון חברת החשמל או כימיקלים לישראל), ויש חברות מפסידות מאוד (כגון מנועי בית־שמש ומספנות־ישראל — שעל אורותן אנחנו יודעים בגלל מעורבותנו במאבקי העובדים). הממשלה מחויבת כמובן לפרטן את החברות הרווחיות.

בבריטניה, כידוע, מהווה הפירטון סלע מחלוקת עיקרי בין המפלגות הפוליטיות, והוא היה נושא מרכזי במערכת הבחירות האחרונה. גם בארצות אחרות באירופה נוקטות ממשלות הימין מדיניות זו. אינני משליך לאמץ את העמדות השמאליות־קיצוניות של כמה מפלגות סוציאליסטיות וסוציאל־דמוקרטיות באירופה בנושא זה. אלה מפלגות סוציאליסטיות דיסטריבוטיביות, שאבד הכלח על האסטרטגיה הפוליטית שלהן. בהעדר השקפה סוציאליסטית מודרנית נוטות מפלגות אלה, כאשר הן מגיעות לשלטון, לנקוט מדיניות כלאיים ימנית־אטטיסטית, וכשהן מוחזרות אחר כבוד אל האופוזיציה הן חוזרות ושבות אל גירסת־הינקות הסוציאל־דמוקרטית מתקופת הסבתא שלהן. מוטב, לפיכך, שלא ניפול גם אנחנו לפח העתיק הזה של ניסיון להיאחז במוסדות עסקיים מולאמים, ובמקום זה ננסה לחשוב על תגובה סוציאליסטית מתקדמת, קונסטרוקטיבית, לאתגר הזמני המצוי בתהליך הפירטון.

בעלות ממשלתית על חברות עסקיות, אולי עדיפה ביחס לשעבוד החברות הללו, על כל הכוח הטמון בהם, לאנשים־פרטיים — אבל בכל זאת יש בה מגרעות רבות מאוד. המגרעות נוגעות גם למעמדן של החברות הממשלתיות הללו כנחלות פרטיות באחוזה השמורה של כל שר, ובאיוש המפלגתי והסיעתי של עמדות הניהול בהן, וגם במבנה היחסים הפנימי בחברה שאיננו ממריץ ומעודד התייעלות, השתכללות ועליית הפריון. כל פתרון צריך להתייחס אפוא גם למגרעות אלה.

הפתרון צריך להיות — העברת השליטה בחברות הממשלתיות לידי עובדיהן, במסגרת חקיקה שתבטיח הן את האינטרסים של המדינה בחברות אלה והן את המבנה הדמוקרטי של שליטת העובדים בניהול החברות.

לדוגמה: מתנהל עכשיו משא ומתן למכירת חלקה של הממשלה, שהוא 75%, בחברת הדלק "פז". שלוש הצעות, מבין הארבע שהוגדרו כ"רציניות" הן של גורמים זרים או מעורבים, ורק הצעה אחת היא של גורם ישראלי. המדובר בנכס רב־ערך, שאומרים אותו בכ־150 מיליון דולר, המעסיק מאות עובדים: מדוע חובה היא להעביר אותו לידי גורם פרטי? למה לא לשפר את איכות חיי העובדים הללו, לעשות אותם אדונים לגורלם, ולהטיל עליהם אחריות אזרחית, במקום עבודתם, אחריות שתדרבן אותם לייעל את העבודה ואת התפוקה?

המחסום הניצב כאילו בפני תכנית כזאת, יש אומרים, היא העדר היכולת לממן את "מכירת" המפעל לעובדיו. זוהי טענה בלתי מבוססת, ומרבית הטוענים כך יודעים כי אין לה שחר. מי, למשל, מימן את שינוי הסטטוס של שירותי הטלפון הממשלתיים והפיכתם לחברה ממשלתית בשם "בזק"? ראשית דבר, לתהליך הדמוקרטיזציה של החברות הממשלתיות אין צריך להקדיש תקציבי־עתק. צריך להחליט על מעבר הדרגתי, מסודר, שההוצאות הכרוכות בו יתפרשו על פני כל תקופת המעבר. הרי כבר שמענו הכרזות מפי גורמים ממשלתיים כי תכלית הפירטון איננה להגדיל את תקציב הממשלה, או להחליף סעיפי הכנסה אחרים — אלא לגרום לשינוי מועיל, ארוך־טווח, במבנה השליטה — ואם כך הדבר מן הראוי הוא שהשינוי יהיה בכיוון של דמוקרטיזציית ניהול ההון ולא בכיוון של פירטון השליטה על ההון. שנית, בהנחה שבכל זאת יידרש לכך מימון מעבר ליכולת התקציב הממשלתי — צריך יהיה להפעיל את הדמיון ולהנפיק לציבור ניירות־ערך שאינן מעניקות שליטה, בעיקר איגרות־חוב, ולגייס עוד בעלי מקורות אשר הדמוקרטיזציה של ההון היא בעיניהם מטרה ראויה להשקעה. אני משוכנע שאפשר יהיה לגייס מקורות למטרה כזאת — אם אמנם מצויים גורמים פוליטיים ותנועתיים שמעריכים כהלכה את חשיבות המהלך.

זו באמת שאלת המפתח: או שנשתלט על השינוי שעומד בפתח, ונעצב אותו על פי טעמנו ודרכנו, או, חלילה, שנניח לשינוי גורלי כזה לחלוף על פנינו ולעצב את דמותנו שלא בטובתנו ובניגוד לרצוננו. בשנים האחרונות אנחנו מגלים כשרון מדהים להתחמק מן האתגרים האמיתיים היוצרים את איכות חיינו — ולהתרכז במשברים ובחליים רק כאשר פריצתם משבשת את מהלך שיגרת חיינו ומפריעה למנוחת הצהריים שלנו. הגיעה השעה שנתייצב אל מול השינויים המהותיים שעוברים עלינו ונטביע בהם את טביעת האצבעות האופייניות שלנו. כאחד הצעדים המיידיים לכך אני מציע, לפיכך, לכונן מייד צוות אנשים שינסח הצעת־נגד מפורטת ומבוססת לתוכניות הפירטון של שר האוצר. הצוות הזה ינסח את הצעות הנגד שלנו הן בלשון המומחים, והן בלשונם של כל מאות אלפי האנשים שעשויים להשתכנע ולהיאבק למענן. היום עדיין לא מאוחר.

"פז", מועמדת לידיים פרטיות. השינוי העומד בפתח

ידו של מארדונה היתה הפעם על התחתונה — 3:0

דייאגו ארמאנדו מארדונה לא סייע לנבחרת שאר העולם, שהובסה על־ידי כוכבי הליגה האנגלית במשחק לציון 100 שנות איגוד הליגה האנגלית ★ את השערים כבשו בריאן רובסון (2) ונורמן וייטסייד מקבוצת ממנצ'סטר יונייטד

מאת יוסי חן, מיוחד ל"על המשמר"

נבחרת הליגה האנגלית בכדורגל הביסה באיצטדיון וומבלי בלונדון את נבחרת שער העולם 3:0 (1:0). המשחק נערך לציון 100 שנות איגוד הליגה האנגלית וחזו בו רק 60 אלף צופים.

את שלושת השערים כבשו שחקני מנצ'סטר יונייטד, הקפטן בריאן רובסון בדקות ה־23 וה־88 והצפון אירי נורמן וייטסייד בדקה ה־58.

השער הראשון הובקע בנגיחת ראש על ידי רובסון כשניצל את מסירתו של המגן סמסום.

את השער השני בישל הקפטן האירי ליאם בריידי ואילו השער השלישי היה ביצוע של שחקני מנצ'סטר יונייטד כשוייטסייד שלח כדור רוחב אותו ניצל הקפטן האנגלי רובסון לכיבוש מקרוב.

הקפטן של שער העולם, הארגנטיני דייגו ארמנדו מארדונה היטיב לשחק במחצית הראשונה אולם את נסיונותיו לא ידעו חבריו לתרגם לשערים, או שהמגינים האנגליים הצליחו להרחיק כדורים ממצבים מסוכנים מאוד. כך היה כאשר האירי הצפוני מקללן, המשחק בווטפורד, הרחיק כדור מקו השער כאשר השוער שילטון נכנע לכדור אותו בעט הצרפתי מישל פלאטיני ואחר כך האנגלי גרי ליניקר.

שער בטוח נוסף לשער העולם לא נוצל מכיוון שהמגן הסקוטי גאף שלח רגל והרחיק כדור בטוח של המגן הספרדי אלברטו, שקיבל כדור מדויק ממאראדונה והצליח לחלוף על פני השוער אבל השתהה וזה עלה לו בשער בטוח.

הזדמנות נוספת לאורחים היתה גם כן במחצית השניה כאשר הדני אלקייר המשחק בוורונה בעט כדור שפגע בעמוד השער.

המשחק בכללו היה מהנה, היו בו צירופים נאים בין שני הצדדים, כשבראש החבורה הבינלאומית הורה עמד כמובן מארדונה ששיתף פעולה באופן יוצא מן הכלל עם חבריו — אם בליגה האיטלקית או מחוצה לה.

השוער הסובייטי דאסייב לא יכול היה לעצור את השער הראשון מנגיחתו של בריאן רובסון ופעם אחת הוא הציל כדור מסוכן, כאשר בריידי ניסה להגביה כדור מעליו בעת שיצא מן השער.

לפני המשחק לחץ פלה, הכדורגלן הטוב ביותר בכל הזמנים, את ידי השחקנים של שתי הנבחרות ועם כמה מהם התחבק. האנגלים הזמינו במיוחד את פלה להיות אורח כבוד במשחק חגיגי זה.

הנבחרת האנגלית פתחה בהרכב זה: שילטון, סמסום, מקללן, מקגראת (צפון אירלנד ומנצ'סטר יונייטד), גאף (סקוטלנד), רובסון, ברידיי, וודל, קלייב אלן, ברדסלי, ניל ווב.

כן שיתף מנהל הנבחרת האנגלית בובי רובסון במחצית השניה את השוער אוגריזוביץ, סמית, ארדילס הארגנטיני, נבין הסקוטי ווייטסייד האירי.

שער העולם פתחה בהרכב זה: דאסייב מבריה"מ, ג'וסימאר וסראזו מבראזיל, אלברטו מספרד, ברטהולץ ממערב גרמניה, פלאטיני מצרפת, באני מאיטליה, הייסן משוודיה, מארדונה מארגנטינה, ליניקר מאנגליה ופוטרה מפורטוגל. במחצית השניה שותפו על ידי המנהל טרי וונבלס מברצלונה — הסובייטים בלנור וזאברוב, ההונגרי דטארי, השוודי לארסו והיוגוסלבי סטויקוביץ.

הקהל האנגלי טרם סלח ל"שער היד" המפורסם של מארדונה במקסיקו וכל אימת שהכדור הגיע לרגליו שאג הקהל בוז.

דייאגו ארמאנדו מארדונה (מימין) חולף על פני האנגלי פול מקגרת במשחק החגיגי אתמול שבו הביסה נבחרת כוכבי הליגה האנגלית את נבחרת שאר העולם 0:3 (תצלום: אי.פי)

מארדונה: העיתונאים הסיתו נגדי

"כמה עיתונאים, שכתבו עלי דברים טיפשיים, הם שגרמו לזמזום העויין של הקהל הבריטי כלפי" — טוען אמש דייגו ארמאנדו מארדונה, בשיחה עם עיתונאים אחרי ההפסד של נבחרת שאר העולם לנבחרת הליגה האנגלית, באיצטדיון וומבלי בלונדון.

"באתי לאנגליה לפני כמה חודשים, לצפות במשחק בין אנגליה ובראזיל, והאנשים כאן היו חביבים אלי מאוד ואמרו לי שלום. אבל בינתיים, כתבו עלי כמה עיתונאים דברי־שטות וזה מה שעורר כלפי את העויינות, ולא השער שהבקעתי (ביד) במשחק נגד אנגליה במשחקי גביע העולם במקסיקו" — טען מארדונה.

אשר לשער הזה, אמר הכדורגלן הארגנטיני: "ניסיתי לתת כל מה שהיה לי, ומי שטוען כי הבקעתי בידי בכוונה־תחילה אינו אלא שקרן. לעולם לא אשלים עם טיעון כזה".

כוכב המשחק אתמול, הצרפתי פלאטיני, אמר בנושא זה: "היה זה מעשה אצילי מצידו (של מארדונה) ומעשה אמיץ, לבוא (לאנגליה) למרות מה שכתבו עליו כמה מן העיתונים האנגליים". (אי.פי)

בגלייבטר ולוין קוצרים הצלחות במבחנים בבלגיה

מאת משה רוזנברג

שני נציגי פתח־תקוה אייל בגלייבטר ממכבי וניר לוין מהפועל הנמצאים בימים אלה במבחנים בבלגיה קוצרים הצלחות.

לוין השתתף בסוף השבוע בקבוצת "לוקרן" המופיעה בליגה הראשונה והבקיע במשחק מבחן מול קבוצה מהליגה השניה שלושה שערים.

גם בגלייבטר ששיחק שלושה משחקים בלבד בשורות קבוצה מהליגה השניה, עבר את המבחנים בצורה חיובית אם כי רק היום יתן תשובה סופית האם הוא חפץ לשחק בשורותיה.

ניר לוין יוכל לפדות את שחרורו תמורת 60 אלף דולר ואילו בגלייבטר תמורת 40 אלף דולר. הסכמים אלה בין השחקנים לאגודותיהם נחתמו עוד בתחילת העונה שחלפה.

אגב, בפתח־תקוה הזכירו אתמול את שמו של אבי גולדר כמועמד להחליף את ניר לוין בשורות הפועל פתח־תקוה במידה ולוין יצליח לשחק בבלגיה.

רבינזון מועמד למכבי נתניה

מאת משה רוזנברג

דורון רבינזון עשוי לשחק בעונה הקרובה בשורות מכבי נתניה.

מאמן מכבי נתניה זאב זלצר, נפגש עם הכדורגלן והשבוע יפגשו נציגי שתי ההנהלות: "אנו רוצים את דורון רבינזון" אמר אמש זלצר והוסיף "אבל תלוי כמה מכבי פתח־תקוה תדרוש עבורו. "כמו כן אנו נבדוק את הכדורגלן מבחינה רפואית מאחר שבעונה שחלפה הוא נפצע ולא שיחק למעלה מארבעה חודשים".

ירון פרסלני ממשיך להחרים את אימוני מכבי פתח־תקוה ולמקורביו אמר "איני חפץ לשחק יותר במכבי פתח־תקוה. אני מתכוון לדרוש בקרוב את החוב הכספי שחייבים לי ולהפרד בצורה חברית מהם. אין לי כל כוונות להמשיך לשחק לא במכבי חיפה ולא במכבי פתח־תקוה".

סלקטר חופשי להתאמן בכל קבוצה שיחפוץ

הלוין קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה, משה סלקטר, הוצב ברשימת העברות ע"י קבוצתו, המבקשת תמורת העברתו לקבוצה אחרת סכום של 320 אלף ש"ח — זאת נודע ביום שישי בבית המשפט המחוזי בחיפה, שם התבררה בקשת קבוצת מכבי חיפה לבטל החלטה קודמת שניתנה בבית המשפט, לפיה יכול סלקטר להתאמן ולשחק בשורות קבוצות כדורגל לפי שיקול דעתו.

ב"כ קבוצת מכבי חיפה עו"ד עצמון לב הודיע לבית המשפט, כי לאור סירובו של משה סלקטר לשחק במסגרת מכבי חיפה, החליטה האגודה להציב אותו ברשימת העברות, עפ"י הוראות תקנון "שחקני הסכם". הסכום שמכבי חיפה מבקשת תמורת העברת השחקן לקבוצה אחרת הוא 320 אלף ש"ח.

בפניה לבית המשפט המחוזי בחיפה שהתבררה בפני השופט נתן קליינברגר טענה מכבי חיפה, כי היא מעוניינת בהמשך שירותיו של סלקטר בשורותיה. אולם בהיעדר דרישה כספית ברורה ומוגדרת, אין היא חייבת, עפ"י תקנון ההתאחדות לכדורגל, בניהול משא ומתן עם השחקן. יחד עם זאת הודיע ב"כ הקבוצה, כי מכבי חיפה מוכנה לאפשר לסלקטר להתאמן במסגרת הקבוצה עד לחתימת הסכם איתו, או עד להעברתו לקבוצה אחרת.

בא־כוחו של השחקן עו"ד רפי רויבגרויד אמר בבית המשפט, שהסכום שנקבה מכבי חיפה תמורת העברת השחקן לקבוצה אחרת לא נראה הגיוני, והוא "מוגזם ומנוגד לתקנון".

ב"כ ההתאחדות לכדורגל בישראל עו"ד י. לוין אמר בבית המשפט כי עקב העובדה שהשחקן הוצב ב"רשימת העברות", נחשב כשחקן מכבי חיפה והמשא ומתן בקשר להעברתו יתנהל עפ"י הוראות תקנון "שחקני הסכם".

השופט קבע, כי במצב הדברים שנוצר, כשקבוצת מכבי חיפה מכבדת את רצונו של השחקן שלא להוסיף ולשרת בשורותיה, לא יהיה זה מן הראוי לחייב את השחקן להוסיף ולהתאמן בקבוצת מכבי חיפה על אף הצהרת בא כוחה שהקבוצה מוכנה לארח את סלקטר באימונים שהיא עורכת. לפיכך, חופשי סלקטר להתאמן במסגרת כל קבוצה שתהיה מוכנה לארח אותו, בלי שיקח חלק במשחקים הרשמיים של אותה קבוצה.

משה סלקטר 320 אלף שקל

שים לב

איצטדיון בירושלים עכשיו!

לירושלים הבירה אין איצטדיון. למעשה אף פעם לא היה מגרש ראוי לשמו על־אף שקבוצות טובות היו לבירה עוד ב־1928, כאשר מכבי חשמונאי ירושלים התמודדה בגמר הגביע הארצישראלי עם הפועל ת"א. מגרש ימק"א הוותיק עבר עליו הכלח. המגרש בקטמון אינו קיים. האיצטדיון בגבעת־רם אינו מתאים למשחקים. עכשיו נוצרה ההזדמנות הגדולה: איצטדיון כדורגל בבירה הוא בהישג־יד.

המכשול לאיצטדיון, שבנייתו אושרה ע"י הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה של ירושלים, הוא ש"ס, האגודה והחוגים החרדים, שלחמו בכל ועדה אפשרית נגד הקמתה, ואף חוללו מהומות כאשר טדי קולק החל בבנייה לפני כמה שנים.

היום חסר אישור אחד להתחלת הבנייה. זה של משרד הפנים. שר הפנים הוא ראש הממשלה ויצחק שמיר פוחד מהחוגים הדתיים, וכך מתנדנד לו האיצטדיון כעלה נידף. אמנם, חוגים בירושלים — ומכל המפלגות — לוחצים לאישור האחרון, אך צריך להיות זהיר מאוד, שכן את המילה האחרונה יאמר הרב פרץ, או אולי אריה דרעי, מנכ"ל משרד הפנים...

לדעתי, אסור להרפות מהנושא. יש ללחוץ וללחוץ. ברגע שישנם כל האישורים הפורמליים והדבר תלוי בגורמים פוליטיים בלבד הכרח לפצח את האגוז שנותר.

לאותם חוגים, המתנגדים להקמת האיצטדיון בבירה, לא איכפת שאלפים מחללים שבת, כאשר נוסעים מדי שבוע לבלומפילד. רק שלא יהיה בבירה מתקן כדורגל.

* * *

גולדשטיין במיטבו!

גולדשטיין פה — גולדשטיין שם. אפשר לחשוב שליו"ר ועדת הספורט של הכנסת יש כושר הכרעה וביצוע, אבל כפי שציינתי ברשימה באמצע השבוע — יש לו כושר הצהרתי. כלי התקשורת, המשוועים בימי החום לכותרות, בולעים כל מילה.

יכול כותרות של ח"כ גולדשטיין ביום אחד (אולי פיספסתי אחת, ויסלחו לי הקוראים): "אני מציע להסתדרות לא לבדוק את שיניה של ועדת הספורט"... "בהודו ביקשתי להציב מנסורוף בזוגות למרות התנהגותו"... "להשעות לאלתר ספורטאים המשתמשים בסמים"...

נתחיל בכותרת הראשונה. בה מתייחס ח"כ גולדשטיין לאישים בהסתדרות שחלקו על דעתו בקשר לורים. ובכן, יש שיניים או אין שיניים לועדת הספורט? אין כל עוד לא יוכח אחרת התשובה שלילית. אוי ואבוי שאישים מחוץ למסגרת הספורטיבית יכתיבו מדיניות. גם לא ועדת הספורט של הכנסת.

חבר־הכנסת הנכבד חושב את עצמו מומחה לטניס. הוא מעביר ביקורת. מילא, לכל אחד מותר, אולם ברגע שחורג מהנקודה החינוכית זה לא כל־כך כבוד גדול לכנסת. לתמוך בטניסאי, שהפר משמעת והושעה ע"י הקפטן, בתמיכת ראשי המשלחת, זה כבר מוגזם. ח"כ גולדשטיין חלש כנראה בחינוך. הוא תמך גם במכירתו של הכדורגלן אלי אוחנה לבלגיה, בלי שתשובה הופעתו בנבחרת ישראל. אפילו זכה על כך לגנאי פומבי מההתאחדות לכדורגל.

שני המקרים אינם מוסיפים יוקרה לועדה שעומד בראשה.

ח"כ גולדשטיין, המשך לפטם את כלי־התקשורת. נותר לך עוד חודש. ברגע שתישמע השריקה לפתיחת הליגות יתפשו כלי התקשורת את מלמיליאן, בראיילובסקי וחבריהם. גולדשטיין יידחק לפינה.

אגב, לגבי הטניס יש לי — ואני מודה בכך — שמחה לאיד. איגוד הטניס הכשיר פוליטרוק, שכבר הפך "מומחה" ומעביר ביקורת מקצועית. מגיע לדוד הרניק, יו"ר האיגוד, על שתמך בנסיעתו לצ'כוסלובקיה ולהודו. הגולם קם על יוצרו.

נקודה נוספת שמוכיחה על אובייקטיביות של ח"כ גולדשטיין: מדוע אין הוועדה שלו דנה בכשלון נבחרת הטניס ודרשה בכשלון נבחרת הכדורגל? האם רק מפני שגולדשטיין נסע לשם? (ושוב, על חשבון מיו)

* * *

אין סולידאריות

אגודות הספורט אינן מגלות סולידאריות זו כלפי זו. עובדה, שבשבוע שעבר היה סכסוך בין מכבי חיפה והכוכבה משה סלקטר, ותוי הסכסוך הגיעו לבית־המשפט, שבמסגרת צד אחד פסק שהכדורגלן יכול להצטרף לכל קבוצה — החלטה שבוטלה כעבור כמה ימים.

סלקטר ניצל היטב את הפסיקה הראשונה של בית־המשפט. הוא מיהר לירושלים כדי להתאמן בשורות האלופה. מן הדין היה שבית־ר ירושלים תבקש אישור ממכבי חיפה לשיתוף השחקן באימונים. אחרי הכל, מקרה כמו זה בין סלקטר ומכבי חיפה יכול לקרות בכל אגודה. היו דברים מעולם. זה לא פעם ראשונה. תמיד כועסים ושוכחים.

כדאי לזכור לאגודות אין חד־צדדיות בשטח זה. לכן מן ההגינות ליצור מערכת יחסים בין קבוצות שלא יהוו מטרה ללחצים ולסחיטות של כדורגלנים. ברגע ששחקן מקבל גיבוי למעשיו מקבוצה אחרת הוא חש בטחון והוצפתו גוברת.

תיקו לאבי כהן בסקוטלנד

גלאזגו ריינג'רס רק השוותה מהנקודה הלבנה במשחק ביתי מול דאנדי יונייטד

האלופה הסקוטית ריינג'רס גלאזגו בה הופיע אבי כהן לא יכלה במגרשה בפתיחת משחקי הליגה בסקוטלנד כאשר נסרדה בתיקו 1:1 מדאנדי יונייטד.

האורחים הוליכו משערו של וורמונט וריינג'רס השוותה במחצית השניה על ידי אלי מקוסט מן הנקודה הלבנה.

ניצחון חוץ השיגה סלטיק על מורטון — 0:4.

ג'ון רוברטסון הקיצוני הסקוטי הבינלאומי שכבש נגד ישראל בגביע העולם, הבקיע צמד שערים והעניק נצחון לקבוצתו הרטס על פלקירק — 2:4.

דנפרמלין והיברניין סיימו בתיקו 3:3 ותיקו 1:1 היה בין דנדי לאברדין. מוטרוול גברה בביתה 2:0 על סט. מירן.

● הליגה הגרמנית

באיירן המבורג 0:6

האלופה המערב גרמנית באיירן מינכן מחצה את סגניתה המחזיקה הגביע המבורג בשיעור 0:6 במסגרת המחזור השני בבונדסליגה.

נצחונות חוץ השיגו בוכום על פרנקפורט 0:1 והאנובר על שאלקה 0:2.

תוצאות נוספות: קלן קייזרסלאוטרן 1:2, מאנהיים דורטמונד 0:1, מנשנגלנבך־ארמיניה 1:2, נירנברג־שטוטגארט 0:0, הומבורג־לבירקוזן 1:1, ברמן קארלסרוהה 0:2.

אזכרה לאבי רן

מאת יוסף גלזר

ברוק ביום בו אמור היה השוער אבי רן לעשות היסטוריה ולהיות הכדורגלן הישראלי הראשון שייכלל בסגל נבחרת שאר העולם מלאו 4 שבועות למותו הטראגי באסון חומי בכנרת.

העלייה לקברו וטקס גילוי המצבה יתקיימו רק ביום שלישי, אולם כבר הערב תיערך אזכרה מיוחדת באולם "גושן" בקרית מוצקין במסגרת ערב "ספורטאי השנה" של המקומון "הד־הקריות".

בשנה שעברה זכה אבי רן בפרס "ספורטאי השנה" מטעם העיתון. השנה בוטלה התוכנית האומנותית וייערך דרבי קט רגל בין מכבי והפועל חיפה על גביע לזכרו.

בין המוזמנים לטקס היו השרים דוד לוי ומשה שחל, חברי הכנסת פנחס גולדשטיין, שבח וייס, אמנון לין ואלי קולס, ראש עיריית חיפה אריה גורל וראשי הערים באזור, יו"ר הועד האולימפי יצחק אופק ויו"ר ההתאחדות לכדורגל שאול סווירי.

בינתיים ממשיכה ועדת הנצחה לבדוק את ההצעות השונות שנערמו על שולחנה. הוחלט על קיום משחק כדורסל ב־27 באוגוסט בין מכבי חיפה ונבחרת ישראל בהיכל הספורט ברוממה. המשחק ייערך ביוזמת הכדורסלן דורון ג'מצ'י וכל הכנסות המשחק, כמו גם הכנסות האירוע שייערך הערב, יהיו קודש לקרן ההנצחה.

בני־יהודה לארה"ב

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדורגל של בני יהודה תל אביב תצא היום לארצות הברית ומשם למחנה אימונים בהולנד.

מי שעשוי להצטרף לבני יהודה היום הוא הבלם ראובן אלקבץ ממכבי יבנה, זאת אם יוחם הסכם בין שתי האגודות תמורת 15 אלף דולר. אז יועבר אלקבץ לבני יהודה.

מכבי תל־אביב פותחת באימוניה

מאת יוסף חכם

מחזיקת גביע המדינה בכדורגל קבוצת מכבי תל־אביב תקיים החל מהיום מחנה אימונים באיצטדיון המכביה בצפון תל־אביב.

22 השחקנים שהוזמנו למחנה האימון יתאכסנו במשך השבוע במלון רמת אביב.

הקדטים נוצחו ממש בשריקת הסיום 79:77

● כדורסל

שרות "על המשמר"

נבחרת הקדטים של ישראל בכדורסל פתחה אמש ביד שמאל את משחקה במסגרת אליפות אירופה לקדטים כשנוצחה ע"י כדורסלני יוון — 79:77.

סל הנצחון לזכות היוונים נקלע עם השריקה לסיום. 14 שניות לפני הסיום הצליחו הקדטים להשוות את התוצאה ל־77:77, אולם ממש בסיום נכנעו.

במחצית היה יתרון ליוונים — 33:33. במהלך המחצית השניה הוליכו כדורסלני יוון ב־14 נקודות יתרון, אולם ישראל במשחק לחימה מעולה צימקה ואף הוליכה. הצטיינו בשורות הנבחרת אייל לייב, בני מקוס, וקורן אמישה.

הירבו לקלוע לישראל: אמיר כץ 12, שני כהן 13, גיא גורדס 10 ואייל לייב 10.

הערב, ב־8.30 לפי שעון ישראל, תשחק הנבחרת נגד צרפת שנוצחה אתמול בידי יוגוסלביה החזקה — 81:91. במשחק נוסף בבית הישראלי גברה איטליה על טורקיה — 68:87.

ראש המשלחת הישראלית גוני צחר מסר כי התנאים לא משופרים באופן מיוחד. המשלחת הישראלית מנותקת מטלפון אולם המושבה הישראלית בהונגריה מנסה להנעים את השהות במצב רוח טוב וניצחון הערב על צרפת ישפר את האווירה.

הנבחרות חוזרות היום להתאמן

נבחרת ישראל בכדורסל קיבלה אתמול מנוחה ולא התאמנה. שחקני הנבחרת התאמנו ביום שישי והבוקר יתכנסו שוב בהיכל הספורט ביד אליהו.

מאמן הנבחרת משה וינקרנץ הביע תקווה כי הבוקר יטול לראשונה חלק באימוני הנבחרת עדי גורדון, רכז מכבי חיפה, שהתאושש ממכת שמש שקיבל.

גורדון נטל חלק באימון קבוצת מכבי חיפה ביום שישי.

הגליל פתחה אימוניה

מאת יצחק ויסהוף

קבוצת הפועל הגליל העליון פתחה אתמול אחר הצהריים את אימוניה בהרכב חסר.

מהאימון הראשון, אותו העביר עוזר המאמן אריק מנקין (המאמן מולי קצורין צפה באימון מהצד), נעדרו נדב הנפלד שמנוע מלהתאמן עד אשר יסתיים משפטו, ויין פרימן שיגיע לארץ רק מחר ושני כהן הנמצא עם נבחרת הקדטים של ישראל בהונגריה.

פנים חדשות היו בדמותם של הזר טרי מרטין שהרשים את כל הנוכחים באולם בכפר גלעדי ושל עופר פליישר. עוד השתתפו באימון ברד ליף, יאיר בן־עטר, אבי מזרחי, דניאל ליכטנשטיין (עולה חדש מארגנטינה המתגורר בקיבוץ נאות מרדכי), אוהד אורן משמיר, גלי גור ממלכיה וניר מטלון.

שחקן הסגל מהעונה שעברה דן סמית לא הגיע לאימון.

מחפשים פשרה בעניין בנט

נציגו של יעקב שלזינגר, מבעלי קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה, הגיש הצעת פשרה לראשי קבוצת הפועל ירושלים החפצים בשרותיו של קיית בנט, כמו הפועל חיפה.

שלזינגר הציע להפועל ירושלים את השחקן רוברט יוברט ששיחק בקבוצה בעבר ובתמורה תוותר ירושלים לחיפה על בנט.

יוברט עדיין רשום בהפועל ירושלים ואם היא תקבל את ההצעה הוא לא יחשב במניין ההעברות.

וחפר מתעקש: ישחק רק בחיפה

רכז הכדורסל של הפועל, איתן חפר הודיע כי קיית בנט יוכל לשחק רק בשורות קבוצת הפועל חיפה.

"אנו פועלים שבנט ישחק בחיפה, אם יסרב לשחק שם הוא לא ישחק כלל כדורסל" אמר אמש איתן חפר.

גינצבורג לא חוזר לבית"ר

מאת יצחק ויסהוף

רונן גינצבורג, כדורסלן בית"ר ת"א לפני עונה, שלמד בשנה האחרונה בארה"ב לא יצטרף לשורות הקבוצה הבית"רית בעונה הנוכחית.

גינצבורג הגיע עם אנשי בית"ר ת"א לפשרה שיסיר את ההסגר בו הוא נמצא. הכדורסלן המוכשר ימשיך ללמוד בארה"ב עוד שנה ורק לאחריה ישוב לשחק שנתיים בשורות בית"ר ת"א. בתמורה תשלם בית"ר את הוצאות הכדורסלן השנה כה ישהה בארה"ב.

אם גינצבורג לא היה מסיר את ההסגר הוא לא היה נחשב כהעברה אם היה שב בתום השנתיים לישראל. כעת יוכל גינצבורג להצטרף לחבריו שלא במסגרת ההעברות.

דחיה בעניין הנפלד

מאת יצחק ויסהוף

שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, שאול אלותי דחה את החלטת פסק הדין בעניינו של הכדורסלן נדב הנפלד למחר.

ביום שישי התכנסו שוב נציגי הגליל העליון מול אנשי א.ס. רמת השרון, קבוצת נעוריו של הנפלד. שופט בית המשפט המחוזי הודיע לצדדים כי יתן החלטה בעניין רק מחר.

● שרה יערי הכדורסלנית הבין לאומית של הפועל חיפה עברה ביום שישי במשרדי איגוד הכדורסל למכבי קרית מוצקין, העולה החדשה לליגה הלאומית.

● כדוריד

הפועל רמת־גן גבר שוב על סאטוס

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של הפועל רמת גן גברה בליל שבת על קבוצת סאטוס מהליגה השניה בשווייץ 19:20 לאחר שהאורחים הוליכו במחצית 10:11.

במשחק הראשון בין שתי הקבוצות שהיה קודם לכן בתל אביב ניצחו שחקני עיר הגנים 16:17.

שערים להפועל רמת גן: גדעון פרוכטר 6, יורם זלינגר 4, דורון ורמונסקי 3, אמיר גרא 2, בני גוז 2, רמי מאירוביץ 2 ואהוד דגן 1.

שפט אליהו מאיה באולם בקיבוץ רמת הכובש.

שוערים חדשים להפועל רמת־גן

מאת יוסף חכם

שוערי הכדוריד גל גורדינסקי בן ה־22 מהפועל רחובות ואריק הופמייסטר בן ה־19 מהפועל נוף־ים יהיו שוערי קבוצת הפועל רמת גן בליגה הלאומית בעונה הבאה — על כך מסר אמש שמואל זילברמן יו"ר מחלקת הכדוריד של הפועל ר"ג.

השניים יבואו במקומם של השוערים נתן וייס שעבר להפועל נוף־ים ובני מריקו שעבר לאס"א תל אביב מהליגה הארצית.

יוסף שטרק, מאמן הפועל רמת גן, התרשם לטובה מצמד השוערים גורדינסקי והופמייסטר במשחקים של הקבוצה השוויצרית סאטוס.

שרף מתלבט לגבי הזר השני

מאת יוסף חכם

צבי שרף, מאמן אליצור נתניה בכדורסל, יחליט עד סוף השבוע מי יהיה השחקן הזר השני של הקבוצה בנוסף לחוזה ויטמן.

פיל לוקט וגרג ריינס שהגיעו לארץ ביום חמישי ימשיכו להתאמן השבוע עם הקבוצה.

בינתיים טרם הגיע קארל נברסון שאמור היה לנחות בשבוע שעבר.

שיא עולמי שלא הוכר

האצן הניגרי צ'ידי אימו קבע בניירובי זמן טוב יותר במאית השניה מן השיא העולמי של האמריקני סמית בשגמא מאה מטר בזמן של 9.92 שניות. הישג זה הוא טוב במאית השניה מן השיא העולמי, עולם רוח גבית מעל המותר שנשבה בעת הריצה מנעה מלהכיר בשיא עולמי.

ההישג ניקבע במשחקי עמי אפריקה, הנערכים בניירובי בירת קניה.

הפתעה היתה בכדורגל, כשמלאווי ניצחה את מצרים 1:2 אולם שתיהן עלו לחצי גמר הטורניר.

ארמלי מוותר על 10 אחוז משכרו

מאת יוסף גלזר

צעד ג'נטלמני וחסר תקדים ביצע אתמול חלוץ מכבי חיפה זאהי ארמלי, כאשר הודיע ליו"ר הנהלת קבוצתו יצחק אביעד כי הוא מוותר על 10 אחוז משכרו השנתי, כ־6000 דולאר, מתוך התחשבות במצבה הכספי הקשה של הקבוצה.

היו"ר אביעד לא הסתיר את התרגשותו מן המחווה של ארמלי והגיב: "זהו מעשה הומני ממדרגה ראשונה המראה על אופיו של השחקן ועל חשיבותה של הקבוצה בעיניו. זו גם הוכחה איזה נכס אנושי הוא זאהי למכבי חיפה. הפניה נבוכה מצידו ואנו קיבלנו אותה לשיקום מחלקת הכדורגל."

הלילה אמור לנחות השוער בוני גינצבורג שסיים את מבחניו בארסנל ויצטרף היום, או מחר, לאימוני קבוצתו החדשה מכבי חיפה, עימה ייצא ביום חמישי למחנה האימונים בהולנד.

בסוף השבוע הציבה מכבי חיפה ברשימת ההעברות את החלוץ משה סלקטר והבלם אלי כהן. סלקטר מקווה להצטרף לבית"ר ירושלים למחנה האימונים באירופה, אם יוסדר עבורו כרטיס טיסה מתאים.

לגבי כהן הרי שפרקליטו עו"ד יוסף ברינט שיגר מכתב למכבי חיפה כי הוא עומד שכהן יושאל לשנתיים וללא תמורה בשל הפרת החוזה מצד מכבי חיפה ולא לעונה אחת תמורת 30 אלף דולאר כדרישת הקבוצה. ברינט גם דורש להסיר את העיקול ממכוניתו של כהן

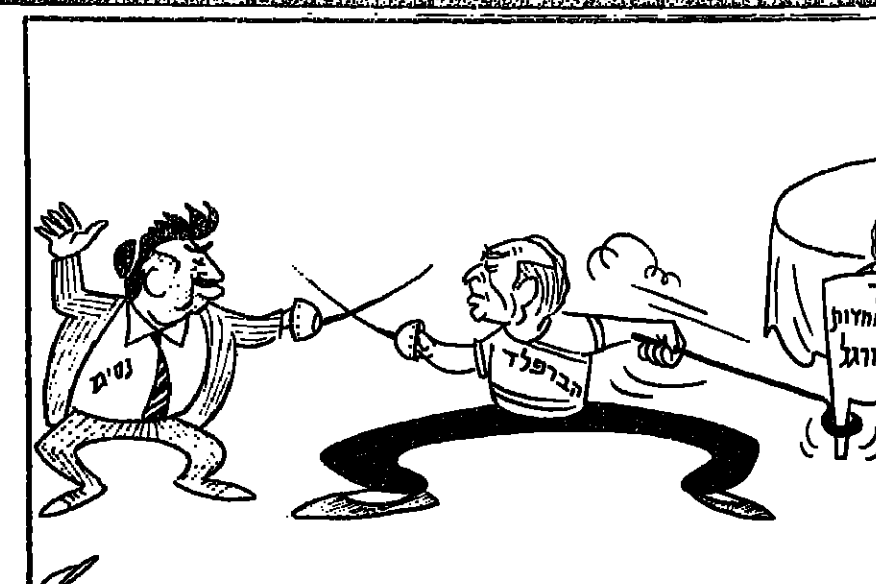

הבוקר ההכרעה לקביעת יושב ראש הנהלת ההתאחדות לכדורגל ואולם:

הברפלד עשוי להסיר מועמדותו

ועדת המינויים של מרכז הפועל לקביעת יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל תתכנס הבוקר ב־11.30, סופית לגבי המועמד המוסכם לתפקיד יו"ר הנהלת ההתאחדות. שני המועמדים הם שאול סווירי יו"ר ההנהלה הנוכחית וחיים הברפלד היו"ר לשעבר.

בין חברי ועדת המינויים ויכוח נוקב לגבי המיועד לתפקיד לאחר שלוש ישיבות שבהן נדחתה ההכרעה.

גורמים בכירים בהפועל מסרו אמש כי חיים הברפלד עשוי ברגע האחרון להסיר המועמדות אולם סברה זו כבר הועלתה בשבוע שעבר ולפי שעה, למרות הפגישה שהיתה אתמול בין סווירי להברפלד, עדיין לא בטוח שאכן הוא יסיר את מועמדותו.

אם יעשה כן, יודיע מטעמו חבר ועדת המינויים יורם אוברקוביץ על הסרת המועמדות אולם כל חברי הוועדה דרוכים לדיון היום ב־11.30 שיקדם לישיבת המזכירות.

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, החליט אתמול בעקבות האפשרות שהוועדה תתלכד סביב שאול סווירי להסיר את הצעתו להבוקר. ישי אינו מעוניין ליצור על רקע זה עימות מיותר עם הברפלד והוא אמור להופיע היום בצהריים בפני מליאת מזכירות הפועל.

הועדה עצמה נחושה בדעתה להכריע ולהביא את המלצתה בפני מזכירות מרכז הפועל. המטרה גם להציע מחר את יתר מועמדי הפועל לחברים בהנהלת ההתאחדות לכדורגל.

במקרה של התמודדות הותיר חבר הוועדה מנחם פרישלר, השוהה בחו"ל, מעטפה סגורה ובה נקב בשמו של המיועד מטעמו לתפקיד יו"ר ההנהלה.

יתר החברים אמורים להופיע היום לישיבה ולדבריהם תיפול ההכרעה בוועדה. אם ובכל זאת לא יסיר הברפלד את מועמדותו, בערכים בהפועל לאפשרות (שהיא כעת בלתי ריאלית), להכרעה במזכירות מרכז הפועל.

נודע כי הבוקר יקיים הברפלד התייעצות אחרונה עם חבריו ואז יחליט סופית אם להתמודד או לאו.

משה וולדמן חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, וחבר וועדת המינויים מטעם הפועל ת"א קרא אתמול לחברי הוועדה להכריע ולא לאפשר את העתקת העימות למזכירות מרכז הפועל. לדבריו, המשימה הוטלה על וועדת המינויים והיא שצריכה להכריע עבור מועמד זה או אחר בצורה חשאית לחלוטין.

שבעה שיאי גילאים ישראליים

שבעה שיאים ישראליים הושגו בימי שישי ושבת במסגרת אליפות ישראל לגילאים בשחיה שהתקיימה בבריכת מכון וינגייט.

השיאים שהושגו היו ע"י רביעיית הבנים של מכבי קרית אונו בגיל 14 שעברה 4x200 חופשי בזמן — 9:14.14 דקות. קבוצת הבנות של מכבי קרית אונו עברה את אותו מרחק בגילאי 14 בזמן — 9:40.18 דקות.

קרן רגאל קבעה בגיל 11 שיא ב־50 מטר חופשי. קרן מהפועל גלבוע עברה את המרחק ב־33.56 שניות. גלית גולדוק ממכבי חיפה בת ה־12 עברה 50 מטר חופשי ב־29.95 שניות.

בין הבנים בגילאי 13 קבע רמי ברעלי מהפועל ימק"א 27.63 שניות ואילו עומרי טל ממרכז וייסגל קבע באותו משחה לגילאי 14 — 26.58 שניות.

השיא האחרון הושג בידי גלית אורי מהפועל חולון בגילאי 11 כשעברה 400 מטר מעורב אישי ב־6:03.86 דקות.

● 200 חופשי: גילאי 14, בנים — דורון סגל (הפ. נהריה) 2:11.93; בנות — גיתית פורת, אחותו של שגב פורת (הפ. הגליל־העליון) 2:21.21; גילאי 13, בנים — אמיר חצרוני 2:16.19; בנות — ענבל חרמוני 2:22.65; גילאי 12, בנים — רן טיין 2:25.40; בנות — קרן קינן (מכ. קרית־אונו) 2:27.30; גילאי 11, בנים — אלדד פנקס (מכ. קרית־אונו) 2:34.47; בנות — גלית אורי 2:31.79.

● 200 חזה: גילאי 13, בנים — יניב גינאי (מכבי ירושלים); בנות — שולי מקחל (מרכז וייסגל) 3:00.75; גיל 12 — בנים — עמית גיטרמן (הפועל נתניה) 300.60 בנות — רונית מגרל (מרכז וייסגל) 3:04.28; גיל 11 — בנים — אמיר וייגברג (הפועל נתניה) 3:11.12; בנות — זוהר גבע (קרית טבעון) 3:18.21.

● 100 פרפר: בנים 14 — עידו טייק (הפועל עמק יזרעאל) 1:07.5; בנות — אורת בש (הפועל נהריה) 1:10.37; בנים 13 — אמיר מאירי (הפועל נתניה) 1:10.62; בנות — סהר אלוני (עמק הירדן) 1:10.99; גיל 12 — בנים — עמית רוזן (הפועל חולון) 1:14.25; בנות — לימור לוין (הפועל נתניה) 1:18.96; גיל 11 — בנים — גד מוריס (הפועל מגידו) 1:20.52; בנות — הדס ברכה (מכבי קרית אונו) 1:25.73.

● 400 מעורב אישי: גיל 14 — בנים — ניל מורחי (מכבי קרית ביאליק) 5:11.85 בנות: אורת בש — 5:32.70; גיל 13 — בנים — רמי ברעלי 5:26.59; בנות — סהר אלוני 5:39.07.

● 50 חופשי: בנים 14 — עומרי טל (מרכז וייסגל) 26.58; בנות — רויטל וילנאי (מרכז וייסגל) 29.85; גיל 13 — בנים — רמי ברעלי 27.63; בנות טלי ירדני (מרכז וייסגל) 30.86; גיל 12 — בנים — שי שגיא (מכבי לוד) 29.65; בנות — גלית גולדוק (מכבי חיפה) — 29.95; בנים 11 — גד מוריס 31.95; בנות — שירה בש 32.41.

● 200 גב: בנים 14 — נמרוד ברקוביץ (מכבי קרית ביאליק) 2:27.94; בנות — הדס פרה (הפועל נהריה) 2:35.67; גיל 13 — בנים — גדעון תמר (הפועל נתניה) 2:35.39; בנות — עירית כהן (הפועל עמק הירדן) 2:43.65; גיל 12 — בנים — אריק קוטק (הפועל נתניה) 2:38.37; בנות — שני טליתמן (הפועל עמק הירדן) — 2:42.31; בנים 11 — אלון קליינמן (מכבי קרית אונו) 2:59.98; בנות — הדס ברכה — 2:55.74.

● 4x200: גיל 14 — בנים — מכבי קרית אונו — 9:40.18; בנות — מכבי קרית אונו 9:14.14.

● 4x50: גיל 12 — בנים — מכבי קרית אונו — 2:19.51; בנות — הפועל עמק הירדן — 2:25.97.

תוצאות יום שישי

● 200 פרפר: גילאי 14, בנים — רונן בן־עמי (ספורטן 87) 2:25.13; בנות — אורת בש (הפ. נהריה) 2:37.56; גילאי 13, בנים — אמיר מאירי (הפ. נתניה) 2:38.67; בנות — סהר אלוני (הפ. עמה"י) 2:36.05.

● 100 חופשי: גילאי 14, בנים — מנחם מזרחי (הפ. עמה"י) 59.78; בנות — רכיטל וילנאי (ויסגל) 1:05.85; גילאי 13, בנים — אמיר חצרוני (מכ. קרית־אונו) 1:02.61; בנות — ענבל חרמוני (מכ. קרית־אונו) 1:07.04; גילאי 12, בנים — יואב רייטר (כפר־המכביה) 1:06.12; בנות — מיכל הופמן (מכ. קרית־אונו) 1:07.97; גילאי 11, בנים — סיון צוקרל (ויסגל) 1:11.34; בנות — הדס ברכה (מכ. קרית־אונו) 1:10.05.

● 200 מעורב אישי: גילאי 14, בנים — ברק וסרמן (הפ. חולון) 2:28.36; בנות — אורת בש 2:38.56; גילאי 13, בנים — רמי ברעלי (הפועל־ימק"א) 2:34.67; בנות — סהר אלוני 2:40.05; גילאי 12, בנים — טל יפה (מכ. קרית־אונו) 2:41.99; בנות — שני טליתמן (הפ. עמה"י) 2:48.16; גילאי 11, בנים — אמיר וינברג (הפ. נתניה) 2:49.81; בנות — גלית אדרי (הפועל חולון) 2:51.40.

● משחה־שליחים 4x100 חופשי: גילאי 14, בנים — מכבי קרית־אונו 4:11.35; בנות — מכבי קרית־אונו 4:27.79.

● משחה־שליחות 4x50 חופשי: גילאי 12, בנים — מכבי ת"א 2:07.73; בנות — מכבי קרית־אונו 2:07.89.

● 400 חופשי: גילאי 14, בנים — ניל מורחי (מכ. קרית־ביאליק) 4:38.02; בנות — רוית אלון (מכ. קרית־אונו) 4:55.82; גילאי 13, בנים — אמיר חצרוני 4:48.12; בנות — ענבל חרמוני 4:57.45; גילאי 12, בנים — רן טיין (ויסגל) 4:58.62; בנות — רחל דורון (מכ. קרית־אונו) 5:06.92; גילאי 11, בנים — אייל הררי (הפ. חולון) 5:18.38; בנות — גלית אדרי 5:11.72.

● 100 חזה: גילאי 14, בנים — דן ולנסי (הפ. עמק־חפר) 1:18.29; בנות · ענבר לופט (הפ. עמה"י) 1:23.42; גילאי 13, בנים — דורון פרל (אס"א ת"א) 1:20.78; בנות — שולי מקחל (ויסגל) 1:24.60; גילאי 12, בנים — עמית גיטרמן (הפ. נתניה) 1:25.84; בנות — נטע כהן (מכ. חיפה) 1:24.57; גילאי 11, בנים — אמיר ויתברג (הפ. נתניה) 1:28.81; בנות — זוהר גבע (הפ. קרית־טבעון) 1:30.03.

● 100 גב: גילאי 14, בנים — נמרוד ברקוביץ (מכ. קרית־ביאליק) 1:07.93; בנות — הדס פרה (הפ. נהריה) 1:12.43; גילאי 13, בנים — עודד ירון (הפועל־ימק"א) 1:12.61; בנות — אירית כהן (הפ. עמה"י) 1:17.29; גילאי 12, בנים — אריק קוטק (הפ. נתניה) 1:13.97; בנות — שני טליתמן 1:17.07

גרמני יעביר השתלמות למאמנים

דיטיין מרצקי, מאמן כדורגל ממערב גרמניה הנמנה על צוות מאמני פיפ"א, הגיע בסוף השבוע לישראל כדי להעביר שתי השתלמויות במהלך השבוע למאמני הכדורגל הישראלים במכון וינגייט.

המאמן הגרמני אימן את נבחרות איסלנד, גאנה וניגריה לפני שהצטרף לצוות המאמנים של פיפ"א.

כמאמן נבחרת גאנה הוא התמודד נגד ישראל במשחקים האולימפיים במקסיקו והפסיד 5:3.

מרצקי הגיע לישראל מקנדה שם חזה באליפות העולם לקדטים ובמהלך השבוע יתרכז על מסקנות מאליפות זו.

שיא עולמי

ג'נקה זאגורצ'בה מבולגריה קבעה במוצאי שבת בדראמה שביוון שיא עולמי ב־100 מטר משוכות לנשים, בזמן של 12.25 שניות בתחרות אתלטיקה בין יוון בולגריה וצ'כוסלובקיה.

הבולגריה שיפרה ב־0.01 שניות את השיא הקודם שנקבע על ידי בת ארצה יורדנקה דונקובה ביוגוסלביה, בספטמבר אשתקד.

● כדורמים

קרית־אונו סיפקה הפתעה

הפתעה גדולה רשמה אתמול קבוצת הכדורמים של מכבי קרית אונו שגברה על הפועל קרית טבעון 10:11, במסגרת משחקי הליגה הלאומית.

במשחק זה הבקיעו לקרית אונו גידי ויתקון, גיורא לים, ניר סגל וערד בן גל 2 שערים כ"א. גיל שילון, יובל גורמן וינאי בן־גל שער כל אחד. לקרית טבעון הירבו להבקיע: רוני קרן 3 ואוהד בן דרור 3.

קרית טבעון גברה במשחק מוקדם על הפועל גבעת חיים 15:16. לקרית טבעון הבקיעו: אוהד בן דרור 7, רוני קרן 4, אבי שנלר 2, רן חורדה 2 וסמי קרן 1. לגבעת חיים כבשו: טל סגוליצ 5, עופר פרידמן 3, ארנון פלג 3, רמי פריזר 2 ועוז הדר 2.

במשחקים נוספים גברה גוש זבולון על עמק הירדן/אפיקים 5:11 ומכבי קרית אונו ניצחה את הפועל פ"ת 7:13.

● התעמלות

שולמית גולדשטיין ניצחה באליפות ישראל דרגה לאומית בהתעמלות אומנותית בשצברה 37.70 נקודות.

היורש של לואיס, מרציאנו ומוחמד עלי

טייסון הגיע בגיל 20 לכל התארים!

מאת שבח בן־גבריאל

נצחונותיו המרשימים של המתאגרף מייק טייסון, בן ה־21 מארה"ב, מעוררים התפעלות אצל כל המומחים בעולם. ישנם באלה המשווים אותו לגדולי המתאגרפים במשקל כבד בכל הזמנים. מזכירים אותו בנשימה אחת עם ג'ו לואיס, רוקי מרציאנו ומוחמד עלי.

שואלים מי היה זה שהעלה את המתאגרף הקשוח לפיסגה? ובכן, שמו ג'ים ג'ייקובס, המשמש כמנהלו, ויועצו של אחד המתאגרפים ששמו הולך לפניו: הוא שהעלה את טייסון מאשפתות ניו־יורק והביאו עד לכתר הבלתי־מעורער במשקל כבד.

ג'ייקובס מתפאר שהוא ושותפו ביל קייטון הצליחו לפתח את כשרונותיו של טייסון ותוך תקופה קצרה יחסית הציבו אותו במרומי האולימפוס.

מה שעשה מייק טייסון תוך שנה וחצי בזירה המקצוענית לא עשה אף מתאגרף לפניו. הוא הכניע בזה אחר זה את כל מי שניצב מולו, ואף קיים שניים־שלושה קרבות תוך חודש מאחר שידע כי התואר העולמי מצוי בהישג־יד.

הבן של ג'ייקובס

מייק טייסון נתון בראיית הנולד. הוא פיקח, שקט ובמיוחד עזות מהלומותיו. בנוסף לכך הוא בעל כושר סבולת בלתי־רגילה. מעטים מאוד המתאגרפים לפניו שהיו להם תכונות כאלה.

ג'ייקובס רואה את עצמו כ„אב מאושר" שיש לו „בן" ממושמע ומוצלח העונה על כל הדרישות.

כשנשאל פעם טייסון, האם אכן השתנה אורח חייו מאז שהגיע לפיסגה השיב: „לא תאמינו כמה שזה פשוט. אני צעיר מדי כדי לחשוש מדברים שונים. את זאת אני משאיר לג'ייקובס, קייטון ולמאמן קווין רוני".

הצמד ג'ייקובס וקייטון דואגים לכל. אפילו לסרטי הקרבות של חניכם מאז שעלה לזירה. האוסף שלהם הוא מהגדולים בעולם — כ־26 אלף סרטים.

ג'ייקובס היה לפני 14 שנה אלוף עולם בכייסבול, אבל היה מורע לאיגרוף מנעוריו. הוא התעניין בתולדות האיגרוף העולמי, ואף שינן לעצמו את הידע שרכש ושילב אותו כשלמד אינציקלופידות־על־בוריין.

כשהגיעה הפמליה של מייק טייסון ללאס־וגאס להתמודדות על הכתר העולמי השלישי מול טוני טאקר נשאל ג'ייקובס על ההאשמות כלפי טייסון, שתקף שוער במגרש חנייה כאשר זה ניסה להגן על נערה אותה רצה טייסון לנשק בחודש יוני בלוס־אנג'לס.

ג'ייקובס הגיב בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: „אם תפנו את תשומת־לבכם לתולדות האיגרוף תיווכחו מייד שרוקי מרציאנו, למשל, לא הלך בתלם. הוא ידע להגיב מייד כשמישהו ניסה להתגרות בו. ישנם ברנשים המנסים להתגרות באלופי העולם, כפי שהיה במערב הפרוע, כשהתגרו בשולפי־אקדחים מהיר ועל־כך שילמו בחייהם".

להצעה שכדאי אולי להציב שומר־ראש למייק טייסון בפני המציקים למיניהם השיב ג'ייקובס: „אמנם הכל עלול להתרחש, אבל בינתיים איני חושב שמייק זקוק לכך. אם־כי הוא יודע מה מצבו שעה שמסתובב ברחוב והכל מכירים אותו כאלוף עולם. לא מעטים הבריונים המנסים לפגוע באחד שכזה. הוא מהווה עבורם מטרה".

טייסון הוא לא רק המתאגרף של ג'ייקובס. הוא גם ידידו האישי הטוב ביותר. הוא בן בית וממש מתנהג כילדם של הזוג ג'ייקובס.

נמר טורף

כשנשאל טייסון לאחר שזכה בכתר העולמי הראשון שלו מטעם מועצת האיגרוף העולמית, כשהכניע את הקנדי טריבור ברביק, מה דעתו על הקרבות הבאים השיב: „זה לא משנה עבורי אם אפסיד מעתה ואילך בכל קרב. ג'ייקובס ורעייתו לורייין יהיו תמיד ידידי".

מייק טייסון ניצח עד כה בכל 31 הקרבות שלו. מהם 27 בנוק־אאוט והנחיל לטוני טאקר, המבוגר ממנו בשבע שנים, את ההפסד הראשון שלו לאחר 35 נצחונות, 30 מהם בנוק־אאוט.

טייסון היה בנובמבר צעיר אלופי העולם במשקל כבד כאשר זכה בתואר בהכניעו בסיבוב השני את ברביק. הוא היה אז בן 20 ושבר את שיאו של פלויד פטרסון, שנטל את הכתר העולמי בגיל 21, בנצחו את ארצ'י מור.

גובהו של טייסון — 1.81 מטר, ומשקלו — 100 ק"ג. את מהלומותיו משווים לאלה של מרציאנו, שהיה אגב נמוך מטייסון.

כמה מומחים ותיקים באיגרוף הבין־לאומי רואים בטייסון „מרציאנו חדש". הוא דומה לו לא רק במהלומותיו אלא גם יודע לספוג ותמיד עובר לותקפה, כנמר טורף.

יש כאלה החוששים כי טייסון עלול להידרדר, בגלל עלייתו המהירה, כמו ליאון ספינקס, שבספטמבר 1978 ניצח במפתיע את מוחמד עלי ונטל ממנו את הכתר העולמי. לעומת זאת אחיו של ליאון, מייקל, שהוא כיום בן 33, לא נוצח באף קרב ונטל בזמנו את התואר העולמי מלארי הולמס, שפרש מהזירה.

מייקל ספינקס כבר הצהיר שהוא מוכן להתמודד עם מייק טייסון על התואר העולמי שנשלל ממנו לאחר שסירב להגן עליו מול טוני טאקר.

מייק טייסון מחזיק בכל שלושת התארים האפשריים: מטעם המועצה הבין־לאומית, ההתאחדות העולמית וההתאחדות הבין־לאומית. ליותר אי־אפשר להגיע.

מייק טייסון בקרב הגדול מול טוני טאקר

מאחורי הקלעים

הפועל חיפה לשוגר ריי ריצ'ארדסון: החזר 20 אלף הדולאר שלקחת!

לנדאו נעלב שלא הוצע לו תפקיד הקפטן ★ במכבי חיפה מחפשים יועץ מס במשכורת מלאה ★ הנפלד ופליישר יטוסו לגליל ★ ליאנאקיס לא נתנו לנוח ברודוס ★ כרמי אומץ על־ידי אדידס ★ מפח־נפש של לידיה חתואל ★ אלדד אמיר – שייט ודוגמן ★ בראש רשימת „השובבים": מנסדורף, שטיגמן, גונן ופינטו

גיל לנדאו – לא מועמד לקפטן

*** הדבר טרם פורסם ברבים, אולם בחוגי־חוגים יודעים לספר בהפועל ת"א כי המאמן יצחק שניאור אינו שבע רצון מרמתו של השוער אריה אלטר, ואם לא יחול שיפור קיצוני ביכולתו מתכוון שניאור להביא שוער אחר לקבוצה. מוטי חביב מציין כי עובדה זו מפתיעה שכן בשנים האחרונות סיפקה הפועל ת"א שוערים לקבוצות אחרות. הפועל חולון העפילה לליגה הלאומית כשבין הקורות ניצב יעקב ביטון, שגדל בהפועל ת"א. הפועל בת־ים עלתה לליגה הארצית הרבה בזכותו של השוער משה מריקובין, איש הפועל ת"א. יוסי קונסטנטין שיחק כשמשון ת"א ובמכבי יבנה, ואפילו גיורא אנטמן שייך להפועל ת"א, שכן הושאל בתחילת העונה שעברה מהפועל חיפה לשתי עונות ושוחרר לאחר שמונה מחזורים להפועל עכו. אפשר ללכת גם רחוק יותר ולציין את גדולי השוערים שהיו בארץ־ישראל ולבשו אפודת הפועל ת"א: וילי ברגר, מאיר אהרון (מליקה) ויעקב הודורוב *** שמותיהם של אלי כהן ויעקב אקהויז הוזכרו כמועמדים לרשת את תפקיד הקפטן ממשה סיני בהפועל ת"א. מי שנפגע מכך קשות הוא החלוץ גיל לנדאו שסבר שיקבל את סרט הקפטן במקומו של סיני. לנדאו לא הראה זאת באימוני הקבוצה אולם לחבריו הקרובים סיפר כי העובדה ששמו לא הוזכר כלל כמועמד לקפטן היא מגמתית מצד כמה מראשי מחלקת הכדורגל שאינם מסמפטים את הכוכב הוותיק *** יום יוצא־דופן עבר ביום רביעי, בשבוע שעבר, על הכדורגלן הבין־לאומי ריפעת טורק. בשעות הבוקר הוא עיקל, באמצעות בית־המשפט, 40 אלף שקל מקופת הפועל ירושלים; בשעות הצהריים מיהר לארוז את מזוודותיו כדי לצאת עם קבוצתו החדשה, הפועל בת־ים, למחנה־אימונים במערב־גרמניה ואחר־כך, לפנות ערב, כשהגיע לנמל־התעופה בן־גוריון בלוד פגש שם את... ראשי הפועל ירושלים, ושחקני הקבוצה, שגם הם המריאו באותה שעה למחנה־אימונים באירופה. עם עיקול של 40 אלף שקל נראה טורק מחייך וראשי הפועל ירושלים נבוכים ***

„חפש את האשה"

*** לאימונים שערך כדורגלן מכבי חיפה, משה סלקטר בבית"ר ירושלים, מתאים המשפט: „חפש את האשה". רעייתו דורית היא ירושלמית המבקשת לחזור לעיר מגוריה. אביה הוא פקד יצחק חביב, הממונה על כוח השיטור בימק"א. יוסף גלזר מציין כי סלקטר חגג בשבוע שעבר את הולדת בתו השנייה, כמיטב המסורת במכבי חיפה, ששחקניה מביאים לעולם רק בנות *** אחד הלקחים שכבר הופקו מפרשת מס ההכנסה ומכבי חיפה היא שהאגודה תעסיק יועץ מס בשכר מלא, שיהיה מחוץ להנהלה. בשבוע שעבר רואיינו ארבעה רואי־חשבון כבכירים המיועדים לתפקיד. הצורך בתשלום מס אמת יקטין בעשרות אחוזים את תקציב הנטו של מחלקת הכדורגל *** קרוב לגיל 40 ממשיך הבין־לאומי קובי זיתוני לתפקד כשחקן שורה. בשבוע שעבר חתם זיתוני לעונת משחקים עם בית"ר רמלה שירדה מהליגה הארצית לליגה א'. זיתוני, שגדל בהפועל חולון ועלה עמה לליגה הלאומית בפעם הראשונה בתולדותיה, היה שותף גם לעלייה השנייה. במשך הקריירה שלו שיחק בהפועל ת"א, בני־יהודה ת"א, מכבי יבנה ומכבי לזרוס חולון *** עכשיו, אחרי שהמושבה הישראלית בבלגיה גדלה בצורה ניכרת, ניתן להזכיר כי הכדורגלן הישראלי הראשון ששמו הועלה לשחק בליגה הבלגית היה ניר לוין מהפועל פ"ת. ניר יצא רק בשבוע שעבר למבחנים בבלגיה *** כדורגלן בעבר הלא־רחוק של מכבי פ"ת הרוויח בשבוע שעבר אלפי שקלים בקזינו באי היווני רודוס. מייד כשקם משולחן ההימורים פנה הכדורגלן למוטי חביב ואמר: „הרווחתי הערב מה שהייתי מרוויח במשך שנה שלמה במכבי פ"ת" *** במסיבת מצעד הכוכבים של מרכז מכבי בכפר־המכביה שיגרה מכבי חיפה יצוג סמלי של ספורטאית אחת מתוך 12 אלופים, בגלל חודש האבל באגודה על מותו של השוער אבי רן. את האגודה יצגה שחיינית נבחרת ישראל, עינת גבאי ***

שלזינגר מינה יו"ר

*** הפרקליט החיפני, עו"ד יוסף ליבנה, יצא בשבוע שעבר לארה"ב. אחת המטרות היא לנסות ולהחזיר את 20 אלף הדולארים שנטל שוגר ריי ריצ'ארדסון מהפועל חיפה. יוסף גלזר מגלה כי אביטל פיטון, חבר העמותה, שביצע את העיסקה, כבר שילם להפועל חיפה את מלוא הסכום כך שבעצם הוא הניזוק העיקרי. הפועל חיפה תגיש תביעה נגד ריצ'ארדסון בבית־משפט אמריקני *** מסדרונות בית־המשפט בחיפה הזכירו בשבוע שעבר את... יום נעילת ההעברות באיגוד הכדורסל כאשר „הבורסה" בעיצומה. עשרות עסקנים, שחקנים, מאמנים ועיתונאים מכל הארץ התגודדו במקום. גם מצלמות הטלוויזיה היו בבית־המשפט כשהשופט מלביאל סלוצקי דן בבקשות השחרור של כדורסלני הפועל חיפה. מי שניצב במוקד היה פטרון הפועל חיפה, יעקב שלזינגר. שזכה גם בראיון לטלוויזיה *** שלזינגר החליט שלא ישמש כיו"ר הפועל חיפה ומינה לתפקיד זה יו"ר בשכר, את אילן טלר, שהיה לפני שתי עונות חבר הנהלת העמותה, אבל פרש ממנה בשנה שעברה, כך שלא היה שותף למפולת הכלכלית *** „מלחמת עולם" נפתחה בין שתי קבוצות הכדורסל החיפניות אחרי שמכבי חיפה הסכימה לקלוט את אסף ברנע ואלון אוסיר ואת האחים ליאור וקורן אמישה. מכבי חיפה טוענת שבחטיפות החלה הפועל חיפה בפרשות אלון מרילי וסטיב שלכטר, שלבסוף כלל לא עבר. הפועל חיפה הגיבה בהצעה כספית קוסמת לדורון שטע, ותנסה לעשות זאת גם לגבי עדי גורדון *** מכבי חיפה החלה את אימוני קבוצת הכדורסל ביד־שמאל: דורון שטע ותומר שטיינהאואר סובלים מפציעות ואילו עדי גורדון אושפז בבית־חולים צבאי בחשש ל„התייבשות". *** עומר יעקבי, והכדורסלן הבין־לאומי ששיחק בעונה שעברה בהפועל חולון הצטרף לבית"ר ת"א, אך בשבוע שעבר הוזמן לפגישה במשרדו של עזרא בליליוס, יו"ר הפועל ירושלים. יצחק ויסהוף מספר כי כאשר נכנס יעקבי: מלווה בעדר רונית ג'מצי, למשרדו של בליליוס, שהוא נציג חברת מרצדס בישראל, קם היו"ר מכסאו ואמר: „מה שלומך, אטלס"... יעקבי העמיד על טעותו. מנחם אטלס הוא כדורסלן שהיה שנתיים בהסגר, שב מארה"ב לישראל וחתם בשורות הפועל ירושלים *** עוד מסיפורי יעקבי. רעייתו של הכדורסלן, פזית, שהיא אחת הדוגמניות הנודעות בישראל, נמצאת כיום בארה"ב. בעלה, עומר, נשאר בארץ ובאחד מלילות השבוע שעבר נפגש עם מספר כדורסלנים ברדיה בחולון. יעקבי, הידוע כחקיין מעולה, עמד במוקד הענינים כאשר חיקה בצורה מצויינת את כל הנפשות במשפט דמיאניוק.

ברדיצ'ב משתלם בארה"ב

*** דרור ברדיצ'ב, כדורסלן הפועל בקעת בית־שאן, שהושאל ע"י אליצור נתניה, הוא אחד השחקנים הגבוהים בארץ. גובהו — 2.09 מטר. בשני המחזורים הראשונים במשחקי ליגת הקייץ היה ברדיצ'ב אחד המצטיינים. לפתע — נעלם. התברר כי ברדיצ'ב הכניס למשרדי איגוד הכדורסל טופס הסגר בין־לאומי, בדיוק ביום שמלאו לו 21 שנה. יום לאחר־מכן המריא לארה"ב שם הצטרף למכללת לונג־איילנד, בה למד גם הכדורסלן ניר רכלים. מאחורי שיגורו של ברדיצ'ב עומר אגודת־פאר בכדורסל הישראלי, שמימנה אותו בחצי השנה שעברה וגם תכלכל אותו בשנתיים שישהה בארה"ב. עם שובו ארצה יצטרף ברדיצ'ב לקבוצה זו - סיפורו של יצחק ויסהוף. *** עופר פליישר, שחתם בשורות הפועל הגליל־העליון, התלבט קשות לפני שהחליט להישאר בישראל ולא לצאת ללימודים במכללה אמריקנית. מייק כהן, עוזר מאמן נבחרת ארה"ב למשחקי המכביה, רצה את פליישר במכללת ויצ'יטה־סטייט והתאכזב לשמוע על התחתמו בגליל. כהן לא התייאש והודיע לפליישר: „יש לך כרטיס פתוח. אם תתחרט אתה יודע את הכתובת. אנו מצפים לך". *** מאמן הפועל הגליל־העליון, מולי קצורין, עבר להתגורר בסוף השבוע בקיבוץ כפר־בלום. קצורין התאכזב לשמוע כי הדירה שהובטחה לו עדיין לא מוכנה והוא שוכן בבית־הארחה של הקיבוץ. רעייתו של המאמן, תמר ובתם, נותרו בגבעתיים עד שתושלם הדירה שנקבעה להם *** שני שחקניה הבין־לאומיים של הפועל הגליל־העליון, נדב הנפלד ועופר פליישר, קיבלו בסיפוק את הודעת הנהלת הקבוצה שאיפשרה להם לטוס משדה־דב בתל־אביב לשדה התעופה במחניים כדי להקל עליהם את אימוניהם בגליל העליון ובנבחרת ישראל, על שורותיה הם נימנים. הנפלד היה מרוצה אבל אמר: „לנסוע ברכב ממחניים לכפר־גלעדי זה כמו לנסוע מתל־אביב לשפיים". *** אבי מאור, המוזמן החדש לסגל הנבחרת הלאומית בכדורסל, ישא בשבוע הבא לאשה את סגל שלף. מאור כבר סיים את ירח־הדבש בחוף יוגוסלביה. הסיבה: לאחר החתונה לא יהיה זמן לירח־דבש מאחר שהפועל חולון והנבחרת יהיו בהילוך גבוה של אימונים. כאשר מאור שהה בחו"ל כלל לא ידע שהוזמן לסגל הנבחרת. *** יצחק ויסהוף שהביא קטעים אלה מוסיף כי הכדורסלן מאיר הייניק הוא מבוקש בליגה. הייניק, שהיה על סף חתימה עם מכבי פ"ת, קיבל מבול הצעות מקבוצות כמו הפועל כנרת, הפועל בקעת בית־שאן, מכבי ראשל"צ, מכבי דרום ת"א, אליצור קרית־אונו ומכבי פ"ת. הייניק נראה מבולבל ונבוך משפע ההצעות.

ד"ש מיאנאקיס

*** כתבנו מוטי חביב, שהיה ברודוס פגש באי את כוכב וקפטן נבחרת יוון בכדורסל, פאניוטיס יאנאקיס, שנמנה על נבחרת אירופה ושיחק בחודש יוני בהיכל־הספורט ביד־אליהו במשחק והצדעה ללו סילבר. יאנאקיס קיווה שרבבות התיירים שבאו לנפוש במקום לא יזהו אותו והוא ייהנה מחופשה אמיתית עם משפחתו. אולם בכל מקום שפנה זוהה. הנופשים ממש לא הניחו לו. ביקש מהמלון בו שהה יאנאקיס לא להעביר שיחות לחדרו אלא באישורו. אגב, באי היווני טרם נרגעו מהזכייה ההיסטורית של יוון באליפות אירופה בכדורסל. בחנויות עדיין נמכרות מזכרות מאליפות כמו מחזיקי מפתחות, עטים, מדבקות וקלמרים *** כדורסלנית העבר וכיום אלוף־משנה בצה"ל, נילי אולר־קולקובסקי חזרה לקבוצת נעוריה, מכבי קרית־מוצקין, כחברת הנהלה, יחד עם חברתה, כוכבת מכבי חיפה בשנות השישים, תמר בן־שלום־פלג. בקבוצה יופיעו חמש כדורסלניות ותיקות כמו שרה יערי, אסתר בינר־מונצר, איתנה טבקה, ורד ברנמן ונחמה לוין. את הקבוצה יאמן מיקי ולוית שהעלה אותה לליגה הלאומית. *** הכדורסלן דב דובדבני, ששיחק אשתקד בהפועל נהריה, יחזק בעונה הקרובה את הפועל עמק־הירדן, בשורותיה ימשיך להופיע גם הוותיק שאול לוטו. את הקבוצה יאמן משה גרשון, עוזר־מאמן נבחרת הקדטים *** מכבי חיפה בכדורעף איבדה את שני כוכביה, מרסל ברגר, שעבר להפועל מה־ים ואהרוני מרקוביץ, שיצא לשנת עבודה בחו"ל. ד"ר רובי פרידמן ימשיך כמאמן שחקן, ואילו כמאמן קבוצת המשנה של מכבי חיפה, שעלתה לארצית, מונה יעקב טייק, גם הוא בעבר הרחוק שחקן נבחרת ישראל בכדורעף *** הסייף אורי כרמי זכה לאימוץ על־ידי חברת אדידס, בעקבות הישגו המזהיר, מקום רביעי באליפות העולם בלהטן — מרגיש יוסף גלזר. יבואן אדידס בישראל, יצחק ליפוביץ, מנכ"ל חברת מגן־ספורט, התקשר לכרמי והודיע לו שהחברה תספק לו ציוד ספורט באלפי דולארים בשנה, למעט חרבות ומסכות שאינה מייצרת. כרמי שוקד בתיאום עם מרכז הפועל, פתיחת מועדון סיוף דוגמת זה בו התאמן בבון, מערב־גרמניה.

השייט־הדוגמן

*** מפח־נפש נגרם לסייפת לידיה חתואל, שהתכוננה לשנה האולימפית ואף הפסיקה את לימודיה במכללה בבאר־שבע. היא ביקשה להתאמן השנה בבכה. עכשיו הסתבר לה כי לא תוכל ליטול חלק מאחר שתחרויות הרומה בסיאול יהיו ב... יום הכיפורים *** השייט אלדד אמיר, בן זוגו של יואל סלע, הבטיח למעשה את השתתפותו במשחקים האולימפיים בסיאול ברגם ההולנדי־המעופף. אלדד הוא גם דוגמן מצליח. בשבוע שעבר השתתף בצילומי פירסומת של מרכז הספורט בהדר־יוסף השייך לועד האולימפי. אכן, דוגמן אולימפי *** כמה ספורטאים מצטיינים לא רק בענף בו עוסקים אלא גם ב... „שובבות". כך עמוס מנסדורף, אלוף ישראל בטניס, כך אייל שטיגמן, המתיז לכל עבר: כך האולמלית פראל גונן, המלאה טענות כרימון כך הכדורגלן חיים פינטו. שתוך שנה החליף שלוש מדינות (גרמניה־ישראל־אנגליה). למעשה יש כאלה בכל ענף... *** בשבוע שעבר הלך לעולמו צבי בורר. אבא־סבא בורר היה ידוע כאוהד כדורעף מושבע שליווה את בנו חיים בורר ואת נכדו רז בורר, שניהם כדורעפני נבחרת ישראל ***

מלך הזמן

(רשמי מוזיאונים — פרק ב')

מאת דורית קדר

מוזיאון D'ORSAY בפאריס מרשך ומגוון מבקרים. תחנת רכבת שיצאה מכלל שימוש הפכה למקום המאכלס את טובי היצירות מן המאות ה־19 וה־20.

המגמה מכוונת האיכות המוזיאון מפליא [illegible] אבל מנקודת ראות מוזיאולוגית — זוהי חזרה על שגיאות הלובר, וזאת בסוף המאה ה־20. אין אפשרות לעקוב אחר אמן אחר בצורה כרונולוגית, שכן תצוגתו מצווה משני קומות שונות או שהוא נקטע עקב זהות מספר עבודות שלו חלק מאוסף שנתרם ותורמו רצו לשמור על אחדותו.

יתר על כן — ההסתכלות מעייפת מאוד בגלל צפיפות התצוגה. לא רק החדרים מגובבים עד תום, אלא גם המסדרונות ועוליים משופעים בעבודות.

במסדרון האמצעי מספר רב של פסלים. המבקר האמיתי לא נתקל בפינה ריקה. אם כל זה אינו מספיק הרי שמצפות לו שתי קומות נוספות — קומת ביניים וקומה עליונה. כאן המבוך מסתבך עוד יותר. [illegible] וגם התיירים עצמם אובדי עצות. [illegible] האמנות מכה בהם ללא רחמים. נוסף על הצפיפות, המבוך, העדר הארגון אין חלונות לאור הטבעי — מה שמחריף את המצב. ניתן לחוש בשגיאות המוזיאולוגיות על־ידי השוואה עם מוזיאון „מרכז פומפידו" — הקומה העליונה, המוקדשת לאוסף הקבוע של אמנות המאה ה־20.

„מרכז פומפידו" המסדרון הענק מהווה [illegible], שממנו יוצאים לאולמות התצוגה. האולמות עצמם מרווחים והעבודות מוצגות [illegible] בשטח הקירות, כך שכל אחת מן היצירות זוכה להסתכלות אוטונומית, בלי שום הפרעה על־ידי עבודה שכנה. [illegible] ריק מיצירות אמנות, והמבקר [illegible] לנוח מנוחה לעיניו ולצאת לגן הפסלים [illegible] יותר על המידה, וגם להביט אל העולם החיצוני. חלונות הענק [illegible] בצורה זו את המציאות [illegible] עם המציאות המוחשית. פרט חשוב [illegible] את „מרכז פומפידו" הוא גליון [illegible], המצוי בכל אולם ואולם, המסביר [illegible], אבל מובנת לכל, את הזרמים [illegible] במאה ה־20 או מתייחס לאמנים [illegible] של הבהרות על אמן, מובאות [illegible] מרכזיים הם. עבודת המחקר [illegible] הכנת גליונות ההסבר רצינית [illegible] לדלות את העיקר. הביקור [illegible] אינו הופך למעמסה נוראה אלא [illegible] מידע רב, שרכש בדרך אגב.

[illegible] יש לציין, שגם במוזיאון ד'אורסיי [illegible] הכיתובים כולם מופיעים [illegible] בלבד. בד'אורסיי ישנם מוקדי [illegible] ומרתיעים, אבל גם כאן הכל [illegible] וחלילה, תייר אינו שולט בשפה, הרי שהוא ימצא עצמו אבוד לחלוטין. הצרפתים מפגינים, בצורה זו, דווקא רגשי נחיתות המוסווים ומתגלים כרגשי עליונות מגוחכים מאוד.

במוזיאונים באיטליה או בספרד, לדוגמא, תמיד מלווה ההסבר בשפה נוספת.

במוזיאון פיקאסו החדש, לעומת זאת, עיקרי הדברים מופיעים בצרפתית ובשלוש שפות נוספות!

בין האמנים המוצגים בד'אורסיי יש אמנים, ששמותיהם לא מוכרים כגון טיסו (JAMES TISSOT) מסוף המאה שחלפה או סטיבנס (ALFRED STEVENS), בן אותה תקופה.

טיסו מצטיין ברגישות לגוונים של צבע, לדוגמה ב„סימפוניה באפורים". הוא אבל מקים ליצירתו תפאורה תיאטרלית עם אווירה יהודית, אשר בה הדמויות מתהלכות כאילו היו דבוקות על מצע קיים וסימלי. האשה המתרחצת של סטיבנס מאוכרת, דווקא עקב הניגוד הצורני, את „מות מרה באמבט" של דוד (DAVID). אלא שהיסודות הניאו־קלסיים הופכים כאן את עורם ונעשים „רוקוקואים", על אף שימור גוון אפור שליט, שנראה „רטוב" או „יבש" — תלוי במיקומו בחדר. האמבט הזה, על האביזרים העשירים מאור לסבון, על ברז מפואר בצורת ראש־אווז, תכשיטיה של הגברת המתרחצת המונחים בסבוניה, ואפילו ספר על שמיכה ברוכב הראשון של התמונה.

שני אמנים אחרים שיש לשים לב אליהם בקומה הראשונה הם ANTON HAURE ו„דייג הקונכיות" שלו (1838־1888), וכמו כן LE'PINE (1836־1872), המצטיינים ברגישות צבעונית וחוש קונסטרוקטיבי ספונטני המרמז על מופשט, אם מדובר על קונסטרוקטיבי, הרי שיש אך ורק לו על הציור המפורסם של WHISTLER דיוקן אימו. חלוקת התמונה מרגישה משחק של קווים אופקיים וקווים אנכיים כאשר דמות האם הזקנה מתורגמת לכתם גדול בעל צורה סבירה למדי. מהיבט בניית הקומפוזיציה, הרי שויסלר הוא צאצאו הרוחני של ורמיר (VERMEER), אולם מבחינת סולם הצבעים שומר האמן האמריקני הדגול הזה על טונים אפורים, שחורים ולבנים מלוכלכים בלבד. אין להחמיץ את שני ההללים הנדושים בתחריטיו של ויסלר — תחום שאין מרבים להכירו ואשר בו הוא מפגין שליטה מוחלטת בהבעה קווית וריתמית, תוך שמירה על החסכנות האופיינית לו.

אמן שאינו מוכר דיו אצלנו — אדולף מונטיצ'לי (ADOLPHE MONTICELLI) (1824־1886), אשר בתכבידו נושא איפיונים יהודיים מאוד: צבעה חזקה, היוצרת בליטות על הבד, קשרים ומערבולות של חומר, דינמיקה והלך רוח רומנטי. ממונטיצ'לי המעבר אל מנה (MANET) — מרחקים. מנה עם „האולימפיה" הנודעת שלו, „החלילן הספרדי", „הנשים הספרדיות על המרפסת", „קריאת ספר על אשת האמן", השואב את איכות הצבע הספרדית מ־VELAZQUEZ ואת קו החשיבה המהפכני מאמן ספרדי אחר, גויה ו„היפה" שלו ה„מיה". מנה של המסורת ומנה של המהפכה החשיבתית, מנה כחוזה האימפרסיוניסטים — כל יצירותיו הגדולות מצויות כאן מרוכזות.... מבקר בעל רקע אמנותי כלשהו משתהה מול ריכוז של יצירות המופת הגדולות בחלל אחד, בשכנות, בזמן אפשרי, והשתהות זו עוד גוברת בקומה השניה, מקום שם יצירות של מונה, רנואר, סיסלי, פיסרו וזוברט מוריסו (ROBERT MORISOT) מוצגים האחד ליד השני, ככסרט רץ.

מריכוז זה, בכל זאת, יוצא המבקר נשכר. תחושות האימפרסיוניסטית על־ידי ציירים אלה, שבראש וראשונה תרו אחר אחדות האור, בטול הצבע השחור, קטיעת פרטים מצויירים על־מנת להעניק תחושה של תאור חלק מהמציאות — כל זה אכן יש בו מן האמת, אבל אמת זו חלקית ועלולה להכשיל. כל אלה הם סימפטומים לעיקר ולמהות, והאחרונים מתרכזים ברעיון שונה לחלוטין — בניית עולם אחר, עולם של ציור ושל אידאל של יופי השאול מתחומי החשיבה הלירית, שבה הרגשים מעודנים, נכונים לקליטת כל רחש תנועה, כל התרחשות בטבע הנחדר, העומד מולם. זה אינו עולם של „התרשמות בלבד". הרי אין לשכוח, שהמלה אימפרסיוניזם נתנה ככינוי גנאי.

ההתרשמות תמיד מוספת להלך רוח מטויים, ספוג, כאמור, בחומר מפוייט ואידאלי. מהות עיקרית זו, היא שמעניקה את האווירה המיוחדת לאימפרסיוניסטים, והיא אולי העילה, בגינה מושך אולם זה כה הרבה מבקרים, המתקהלים כאן ואינם מתאווים לצאת ולבקר בחדרים הסמוכים.

דגה (DEGAS) שנה מהיבט זה לחלוטין וכבר הזכרנו את התעניינותו של, בראש וראשונה במגורות של תנוחות יומיום, סקרנות המתבטאת כאן גם באוסף הפסטלים המצויין שלו וגם באוסף פסליו.

אם נמשיך את קו החשיבה המנוגד ל„תוויות" (שלפעמים מסייעות בסיווג החומר ולרוב מהוות מכשול לחבנת העיקר), ניווכח לדעת, שמספר ציורים רב של ואן גוך דווקא — ליר, רוגע לבאורה לא „ארגוני", כמו „מחנה אנשי הבוהמה" או „הפונדק הפררי".

האולם המוקדש לסורן משמש מראה מצויין לתהליך ההתפתחות של אמן פורה זה — מהיצירות הראשונות, הכהות, האקספרסיביות והכואבות דרך שלב הביניים ועד לציור המוכר יותר. את חיפושיו וסקרנותו וגרעין המהפכה שבו ניתן כבר לראות ב„אולימפיה" המוזרה שלו, המאור לא גשית, כחיה בעלת רתמים, כאשר האמן מחדיר את עצמו על חוך הסצינה מאחור.

האולם המרכזי במוזיאון ד'אורסיי בפאריס

עלינא תורי בחופשה
המדור נערך ע"י גיורא מנור

תיאטרון

תיאטרון ב„עשר אצבעות"

שחקני ארגון תיאטרון החירשים בבכורה „מעבר לגבעות הכחולות"

הצגתו החדשה של תיאטרון החרשים, מיסודה של אגודת החרשים בישראל. „מעבר לגבעות הכחולות" נבחרה להשתתף בפסטיבאל תיאטרון שיערך בדנמרק.

זו עבודתו של הבימאי זמור שולברג (מי שעבר במחיצתה של רות זיו־אייל) וקבוצת חרשים, בסגנון תיאטרון־תנועה. למעשה הרי יש בכך המשך לפעילותו של משה אפרתי, שיסד בשעתו את להקת „קול ודממה" בחסות אגודת החרשים, וזכה בינתיים למוניטין בעולם כולו.

הפעם מדובר במחזה העוסק בנדודיהם של בני איזה שבט לא נודע, הבורחים ממקום מושבם ומגיעים לחבל ארץ, בו שולטת זקנה מיסתורית, והסוף עצוב.

השחקנים והרשים מלווים את הצגתם בנגינה בכלי הקשה ונבל עתיק, והם חשים את רעידות הקצב של הצלילים, כשם שרקדניו החרשים של אפרתי חשים את המקצבים דרך כפות רגליהם, על גבי קרשי־הבימה.

קולנוע

חגיגת קיץ מצמררת

מאת יעל ישראל

עונת המלסטרים בעיצומה בבתי הקולנוע עם שפע של סרטי נוער אווי־ליים. אבל יש נחמה למי שנשאר בקייץ בביתו. בהמשך לפסטיבל סרטי הרוק והמוסיקה יקיימו החודש ב„תחוויה הישראלית" פסטיבל סרטי אימה מצמררים שהולכים טוב במיוחד בערבים מהבילים.

רכז הקולנוע של „החוויה הישראלית" מוסר שהסרטים ילוו בפעלולים טכניים שיוסיפו לאווירת הפחד. כרגע עדיין לא ברור אם בכניסתכם יקדם את פניכם מפלץ בגודל טיבעי או שיפחידו אתכם בצורות זוועתיות אחרות — אבל שווה לנסות.

שבוע האימה יתחיל עם סרטו של אמן סרטי המתח אלפרד היצ'קוק: „פסיכו" הקלאסי שיוקרן ב־14־15.8. אחריו יבוא „קללת אנשי החתול", זוועון עם נסטסיה קינסקי ורי שידר שיוקרן ב־16־17.8, „ליל המסכות" עם דונלד פלזנס ב־18־19.8, „יום השישי ה־13" שהוא סרט אימה בריטי נשכח שיוקרן ב־20.8 וב־23.8, וכמובן „סלח לי אתה נושך את צוואר" הבלתי נשכח של רומן פולנסקי ב־21־22.8, הגירסה החדשה של „נוספרטו" בבימוי של וורנר הרצוג תוקרן ב־24־25.8. תחתום את הפסטיבל המצמרר קריצה פארודית לסרטי האימה והיא: „פרנקשטיין הצעיר" בבימוי ובכיכובו של מל ברוקס, שתוקרן ב־26־27.8, סחר נעים!

„בבית לסין" תתקיים ב־25.8 מרתון סרטים בשם „חגיגת סוף הקייץ", החל מהשעה 09.30 יוקרנו סרטים קצרים וסרטים ארוכים בהקרנות טרום־בכורה. „שלום למחסל" סרט עטור הפרסים של איציק פלורנטין, בוגר החוג לקולנוע, יפתח את היום הארוך, ולאחריו שיחה עם הבימאי הצעיר. אחרי ההפסקה יוקרן סרט ניו יורקי עצמאי של הבמאי השחור ספייק לי, שגם הוא יוצר צעיר בראשית דרכו. סרטו של לי הוא קומדיה חביבה וכובשת לב, הלוקה עם זאת, בפגמים הקבועים של יצירת ביכורים. יתרה הוא בכך שמשתתפים בה אך ורק שחקנים שחורים.

„כתיה מתחתנת" סרטו הקצר של דורי ברגמן, בוגר „בית צבי", יוקרן בצהריים לאחר שיחה עם הבמאי יוקרן הסרט הדוקומנטרי המרתק „חכמת רחוב" של מרטין בל, שהוקרן בפסטיבל ירושלים אשתקד. בל לוקח אותנו אל הרחובות האלימים של פילדלפיה וחושף מסמך מזעזע על ילדים חסרי בית בני 14 שלמדו להסתדר בג'ונגל הכרך בעזרת חוכמת חיים מפליאה. תחתום את היום הקרנת קדם בכורה לסרטו של הבמאי הצרפתי ז'אק רנאר (לא לבלבל עם רנואר) „בלאנש מרי" המספר את סיפור יחסיהם של שתי נשים (אותן מגלמות סנדרין בונר ומיו מיו) המשתתפות פעולה במחתרת הצרפתית בעת הכיבוש הנאצי.

חובבי הסרטים הקצרים יוכלו לרוץ לסינמטק ולצפות בשני סרטים קצרים חדשים של בוגרי החוג לקולנוע באוניברסיטה. על „הקסם האחרון של סבא" של שמי זרחין שליו הכברותי מלים בעבר. הסרט יוקרן התחודש ב־10, 18, 26, 17, 19 בשעה 19.15.

„בארטויה" הוא הסרט השני, וכבר משמע אפשר להבין שהוא מרור ומשעשע. ואכן, סרטו של פנחס שץ הוא פארסה מטורפת חמודה על הפסיכואנליזה. הסרט יוקרן ב־9.8 בשעה 18.30 וגם ב־15, 16, 17, 23, 30 בשעה 21.30.

יריד בחוצות היוצר

שוק האמנויות והאומנויות המסורתי, הנערך מדי שנה בירושלים בחוצות היוצר, יתקיים השנה החל ב־11 באוגוסט ויסתיים ב־22 בו.

מלבד תערוכה של אומנים שהשתתפו ב„תחרות האמן המצטיין", אפשר יהיה לצפות בתהליך מיוחד של שריפת קראמיקה בשיטה יפאנית מסורתית, הלא היא ה„ריקו" ולהאזין מדי ערב בשעה 21.00 למופעים מוסיקאליים.

אלה כוללים מופע של האנסמבל הירושלמי „אמני ירושלים", בניצוחו של מוטי שמיט בקונצרט שכולו יצירות מאת מוצארט ובאך (11.8); ערב ג'ז בהנחיית אבנר שטראוס (12.8); „חצוצרה עם כל דבר" עם רביעיית כלי המתכת הקיבוצית (13.8); במוצאי שבת, 15.8 ישובו וינגנו „אמני ירושלים" בתכנית זהה לערב הפתיחה; ביום א', 16.8 יופיע אריק לביא עם תזמורתו. ביום ב', 17.8 תנגן „חמישיית המתכת הישראלית", ב־18.8 ערב ג'ז בתכנית שניה. ביום ד' (19.8) אילנית ותזמורתה; ביום ה' ה־20.8 „על אש קטנה" עם אבנר שטראוס ו„אמני ירושלים" יסיימו כשם שפתחו את האירועים.

מחלה קלה שהיא סיוט

לאחרונה גוברת ההתעניינות ב„תסמונת טוראט" המהווה גשר בין תופעות נפשיות הניתנות לטיפול בשיטות פסיכיאטריות לבין הפרעות אורגניות

עורך־דין מצליח עומר מולך, לבוש חליפה ועניבה, ותוך כדי שיחה הוא פתאום מתחיל לקרוץ, זורק את ראשו לאחור, מושך בכתפיו ומסיים בסידרה של כחכוחי גרון קולניים. זה נראה ונשמע מגוחך, ולולא הוזהרת מראש היית בוודאי נמצא במבוכה, צוחק על

העניין, או אולי מסב ראשך לכיוון אחר. עורך־דין זה סובל מ„תסמונת טוראט", מחלה אשר בעיני נוירולוגים נחשבת לקלה, ובעיני החולים לסיוט.

הסימנים האופייניים העיקריים למחלה הם, טיקים ותנועות מהירות פתאומיות בלתי רצוניות. התנועות יכולות להתבטא במצמוצי עיניים חוזרים, נענועי ראש, העוויות שונות ומשונות בפנים, זריקת הראש לאחור, תנועות רגליים וידיים. לעתים מתבטאת המחלה בנגיעה כפייתית חוזרת בחפץ או באדם אחר, כמו ליטוף חוזר של האם או בן הזוג, לעתים מחקה החולה את תנועותיו של אדם בחברתו הוא נמצא בקשר ועוד ועוד.

אצל חלק מחולי „טוראט" מלווה המחלה בהשמעת קולות משונים, כמו משיכות אף, נהימות, חרחורי גרון והשמעת מלים סתם כך, ללא קשר עם הנעשה בסביבה. לעתים קרובות המלים אותן משמיע החולה הן גסות. יש לציין עם זאת שלא כל טיק המופיע הוא תחילתה של „טוראט".

הורים אשר אינם מודעים למחלה מתביישים לא פעם בהתנהגות „המוזרה" של ילדיהם, גוערים בם ואף מענישים אותם, וכך גם בבית־הספר, הילד זוכה להערות מפי מוריו ולצחוק מחבריו, והוא כמובן איננו יכול להפסיק את התנועות ואת השמעת הקולות.

ד"ר סינטיה כראל, מנהלת מרפאת נוער במרכז הרפואי ביילינסון, טיפלה בחולי „טוראט" אשר נשלחו אליה כחולים פסיכיאטריים. הורים, מורים ורופאים אשר לא מודעים למחלה סיווגו את הנער החולה כמקרה פסיכיאטרי. כיום מתרכז הטיפול בהפרעה זו במרפאה של המחלקה הניאורולוגית בבית־החולים „איכילוב".

מצבים כפייתיים

לאחרונה גברה ההתעניינות במחלה. בארץ ובארה"ב נערכה סידרה של כינוסים שדנו באספקטים שונים שלה. המחלה הזו מעניינת במיוחד כי היא מהווה גשר בין תופעות נפשיות הניתנות לטיפול בשיטות פסיכיאטריות לבין הפרעות אורגניות, טוענת ד"ר כראל. לדבריה, הבנת המחלה פותחת אולי פתח להבנה טובה יותר של מחלות פסיכיאטריות שונות, כמו למשל מצבים כפייתיים מסויימים. מסתבר, שכאשר מתבוננים בבני משפחותיהם של חולי „טוראט", מוצאים מקרים רבים של הפרעות כפייתיות, כמו הקפדה מוגזמת על נקיון.

בארץ הוקמה לאחרונה עמותה אשר מטרתה לשמש כתובת לחולי „טוראט", לספק להם מידע על מחלתם ולתת להם כתובות של רופאים המתמחים בטיפול בהפרעה זו.

העמותה מקווה גם לאסוף כספים כדי לעזור לחולים הנזקקים לטיפולים שונים, וכן כדי לעודד מחקרים רפואיים בנושא. יוזם העמותה הוא אברהם גייגר, אשר בעצמו סובל מההפרעה.

כתובת לקבלת מידע: ת.ד. 4079 רמת־גן, מיקוד 52140. טלפון בשעות הערב 03־736230.

תרופות עם כתובת

מחפשים תרופה שתוכל להרוג תאים סרטניים מבלי לפגוע בתאי גוף בריאים באחרונה מסתמנת התקדמות במשימה זו

ישנן בשוק תרופות רבות היכולות להרוג תאים סרטניים. הבעיה עם התרופות הללו היא שבאותה ההזדמנות הם גם מחסלים תאי גוף בריאים. מסיבה זו מחפשים מדענים תרופה שאפשר יהיה לצרף לה כתובת. „לכבוד תאי סרטן השד" או לכבוד „תאי סרטן העור, איזור הרגל השמאלית. בכבוד רב ד"ר א". ואכן, לאחרונה הצליחו מעבדות שונות במשימתן זו.

בלונדון הצליחו ג'ויס טיילור וצוותה מהקרן המלכותית לחקר הסרטן, לייצר חומר הנקשר ספציפית לתאי סרטן השד תוך כדי התעלמות מתאי שד בריאים. תאים בריאים מוקפים בסוכרים המגינים על חלבון התא. בתאי סרטן המעטפה הסוכרית איננה מושלמת. טיילור הצליחה לפתח נוגדנים נקיים המתלבשים על הרווחים אשר מהם מציצים החלבונים.

בקרוב אפשר יהיה אולי לחבר לנוגדנים הללו תרופות אשר יגיעו ישירות אל התא הסרטני, מבלי לפגוע בתאים בריאים. ייתכן גם והנוגדנים המתיישבים ספציפית על תא חולה יוכלו לעזור באיתור מוקדים סרטניים. החוקרים מקווים שאפשר יהיה לצרף לנוגדן חומר רדיואקטיבי אשר אחריו אפשר יהיה לעקוב ולראות היכן הוא מתיישב.

ד"ר מיכאל רוזנברג וצוותו מהאוניברסיטאות של ייל והרווד הצליחו לייצר תרופות אשר עליהן „כתובת": תאי סרטן ממערכת העצבים, עור ובלוטות.

„שקיות" שומניות

החוקרים השתמשו בעבודה על גבי תאים סרטניים נמצאים קולטנים להורמון גדילה עצבי (NERVE GROWTH FACTOR), הקולטנים נמצאים בילדות על גבי תאים ממערכת העצבים העור ובלוטות ואחראים להתפתחות הנורמלית של התא. עם ההתבגרות נעלמים הקולטנים הללו והם חוזרים ומופיעים רק על גבי תאים שעברו התמרה סרטנית.

רוזנברג וצוותו יצרו מעין „שקיות" שומניות וכלאו בתוכן תרופות סרטניות. „השקיות" מתיישבות על גבי הקולטנים ונבלעות על תוכנן. בתוך התא מתפרקים השומנים והתרופה הקטלנית משתחררת והורגת את התא הסרטני.

חברת התרופות השווייצרית „ציבא גייגי" משקיעה בפרוייקט „תרופות עם כתובת" מיליוני דולרים. הם מקווים לפתח במעבדותיהם שיטות לזיהוי מחלות שונות וכן דרכים להגיע ביעילות לאתר החולה ולטפל בו. בחברה מקווים שבעתיד אפשר יהיה אף להשתמש בשיטות אלה לתרופות כמו אספרין. במקום שנצטרך להיזהר מהאספרין, כי בנוסף להפגת כאב הראש הוא יכול לגרום לדימומים בדרכי העיכול, אפשר יהיה אולי לכוון אותו למקום השפעתו ועל־ידי כך להימנע מכל תופעות הלוואי.

טובה קורץ

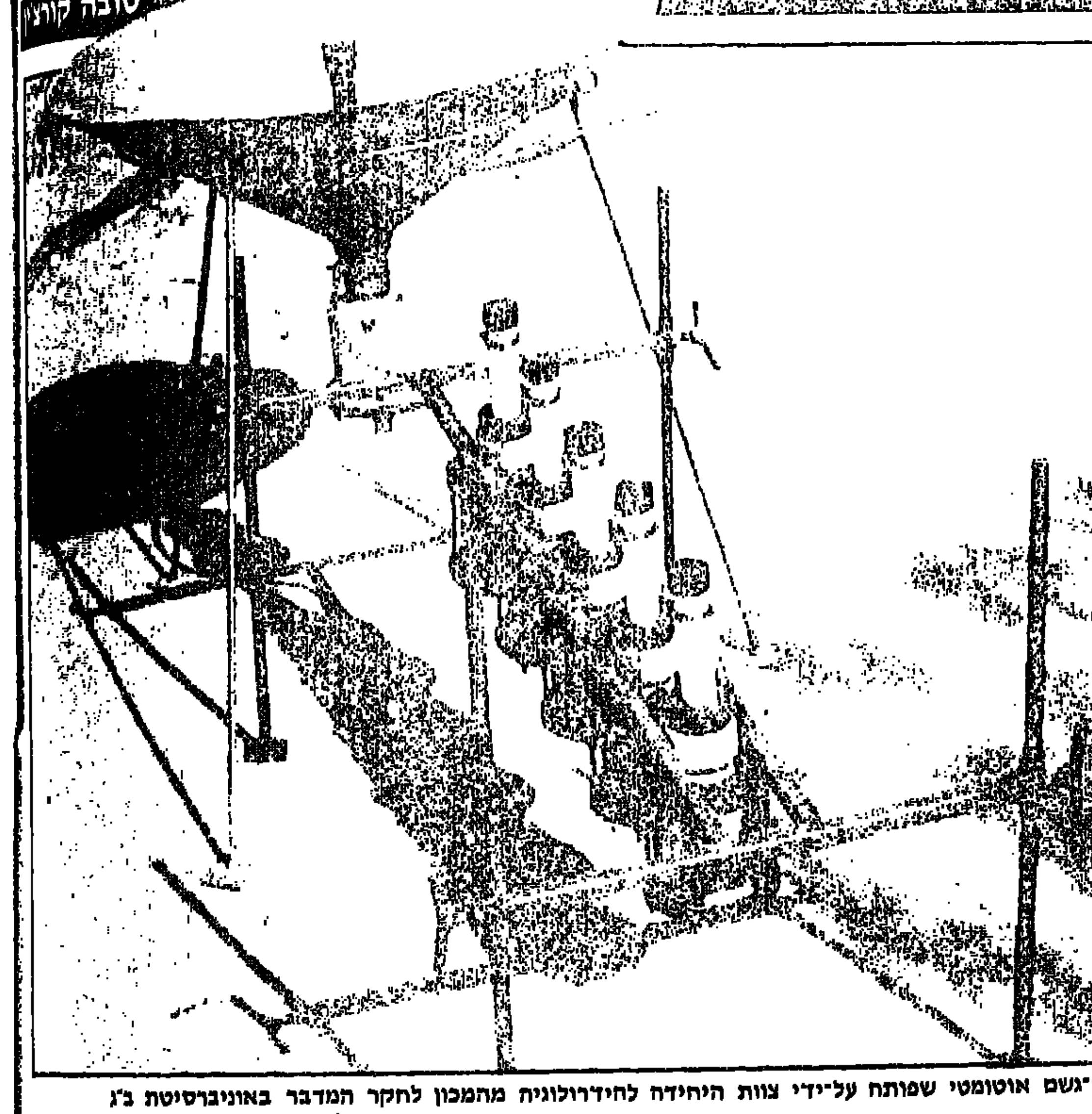

מד־גשם אוטומטי שפותח על־ידי צוות היחידה להידרולוגיה מהמכון לחקר המדבר באוניברסיטת ב"ג

עולם כחממה

מדענים סבורים שאנו נמצאים בראשיתו של תהליך „אפקט החממה" — תהליך איטי של התחממות כדור־הארץ

חם, לח, מגעיל — בקיצור הביל. אולי זה לא בל־כך מקרי. צוות מחקר אמריקני־אנגלי יצא לחקור שינויים עולמיים במזג האוויר והגיע למסקנה שאולי לפנינו הסנונית הראשונה של „אפקט החממה" המתרגש ובא על כדור־הארץ.

„אפקט החממה" הוא תהליך איטי של התחממות כדור הארץ אותו צופים מדענים, הנגרם מעלייה בריכוז דו־תחמוצת הפחמן באטמוספרה. בחממות פרחים, למשל, חודרות קרני השמש דרך הזכוכית או יריעת הפלסטיק, אך חומרים אלה מונעים את בריחתו של החום מהחממה החוצה. מולקולות דו־תחמוצת הפחמן פועלות בצורה דומה. ה־CO_2 כמעט שקוף לקרינת השמש, אך הוא קולט בצורה יעילה קרינה באורך גל ארוך, כמו למשל קרינה אינפרה־אדומה המוחזרת מכדור הארץ. התוצאה קליטת חום והתחממות פני כדור־הארץ. כיום כמות דו־תחמוצת הפחמן באטמוספרה גבוהה ב־25 אחוז מאשר במאה הקודמת.

שינוי בחלוקת המטרים

אך בשלב זה (אם אכן אנו כבר נמצאים בראשיתו של תהליך שינוי מזג האוויר העולמי), מסתבר שישנה חלוקה מחדש של המטרים באזורי עולם שונים. החוקרים אשר בדקו את כמות הגשמים בתקופה של 30 עד 40 השנה האחרונות מצאו שבאזורים הצפוניים של ההמיספרה הצפונית עלתה כמות הגשמים השנתית, בעוד שבאזורים המרכזיים יותר, כולל המזרח־התיכון וצפון־אפריקה, היתה ירידה דרסטית בכמות הגשם. הממצאים הללו תואמים תחזיות מחשב הרגנות בפיזור גשמים עולמי כתוצאה מ„אפקט החממה".

מהתבוננות לאחור עולה שהמגמה הזו איננה חדשה. כמות המשקעים השנתית באירופה נמצאת במגמת עלייה מאז המאה הי"9, כשהעלייה המשמעותית ביותר נמצאה בברית־המועצות. בארה"ב לעומת זאת נמצאה ירידה שנמשכה מסוף המאה הי"9 ועד לשנות ה־30 של המאה הי"20, אך מאז למעשה נמצאת עקומת המטרים בעלייה. ואצלינו, באיזור אגן הים התיכון וצפון־אפריקה, מצאו החוקרים ירידה משמעותית ביותר בכמות הגשמים השנתית, שמצאה את ביטוייה בשנות בצורת ורעב בצפונה של יבשת אפריקה.

אגב, אחת התיאוריות המקובלות המסבירה את תנאי מזג האוויר הקיצוני, על פני כוכב הלכת נוגה היא, שהצטברות דו־תחמוצת הפחמן על פני הכוכב גרמה ל„אפקט חממה" באטמוספרה של נוגה ריכוז גבוה של CO_2 וטמפרטורה ממוצעת של 477 מעלות צלזיוס.

האוקיינוס מצטרף לחישובים

„אפקט החממה" וחיזויים הנוגעים להתחממות כדור־הארץ הם נושא המסעיר את עולם המדע, רוב המדענים מסכימים שבעתיד צפוייה התחממות של פני כדור־הארץ. אך במעבדות שונות מכניסים לחישובי ההתחממות נתונים שונים והתוצאות המתקבלות הן גם, כמובן, שונות.

ד"ר רוברט צרלסון מהאוניברסיטה של וושינגטון וד"ר ג'מייס לבלוק מאנגליה סבורים שלחישובי „אפקט החממה" יש להכניס גורם נוסף והוא גורם הטרמוסטט של אוכלוסיית האצות באוקיינוסים.

האצות משחררות לאוויר חומר הנקרא דימתיל סולפיד. באטמוספרה החומר הזה מתחמצן ויוצר חלקיקים מקרוסקופיים של מלחי סולפיד. טיפות מים מתעבות סביב למלחים וכך משמשים המלחים בסיס להיווצרותם של עננים. המלחים שבעננים מחזירים לחלל חלק ניכר מקרינת השמש ועל־ידי כך מקררים את הסביבה. החומר דימתיל סולפט נוצר על־ידי אצות המעדיפות טמפרטורה חמה ומכאן שככל שטמפרטורת הסביבה עולה, נוצר יותר דימתיל סולפיד. וכך מצטרף האוקיינוס כנתון נוסף שיש להתחשב בו במשוואה להתחממות כדור־הארץ.

גשמי המדבר

ועוד בעניין מזג האוויר. בירחון „מדע" מפרסמים דן שרון, פרופסור לקלימטולוגיה באוניברסיטה העברית, וד"ר שכתאי, דוכר המכון לחקר המדבר באוניברסיטת בן־גוריון, מאמר המתאר את המאפיינים המיוחדים של מדבריות ארץ־ישראל, הרי הם מדבר הנגב ומדבר יהודה.

במדבריות ישראל יש ויש גשמים. אך מספר ימי הגשם בשנה הוא קטן והגשם [illegible] זמן קצר יחסית. השטח עליו נופל הגשם הוא מצומצם, מגיע לרוחב של קילומטרים ספורים בלבד. אך התופעה המיוחדת לגשמים הללו היא עוצמתם. עוצמת גשם מבוטאת בכמות המצטברת תוך פרק זמן נתון. עוצמה [illegible] רגילה היא בסביבות 0.2־15 מ"מ [illegible] במדבר יכולה עוצמת הגשם להגיע [illegible] ולעיתים מגיעה העוצמה למילימטר אחד [illegible] ליותר. כמות המים הגדולה [illegible] מהעובדה שהגשם המדברי הוא בעל טיפות גדולות יותר מאשר גשמים רגילים [illegible] בעיקר בתחילת המטרים.

עובדה מעניינת נוספת היא [illegible] יורדים בשעות אחר הצהריים. [illegible] מסבירים את ייחודם של הגשמים [illegible] היווצרותם. גשמי המדבר הם [illegible] גשמי „קונווקציה". פני הקרקע מתחממים במשך היום יותר מאשר אזורים [illegible] בשעות אחר הצהריים והערב [illegible] ההתחממות לשיאה, נוצרים זרמים [illegible] אנכיים, שאפשר לראותם גם בצורת ענן אנכי.

כאשר נמצאים באטמוספרה תנאים [illegible] על סף הגשם — מצב שאיננו נדיר [illegible] אוויר מדברי — מגדילים הזרמים את [illegible] העננים באופן מקומי וגורמים לירידת מטרים. הגשמים המדבריים הם בדרך כלל זוקים, מלווים ברוחות, ברקים ורעמים, נגמרים במהירות.

שיטפון במדבר שנגרם כתוצאה ממטר עז של גשם מקומי

דרך הייסורים של קטינה לאימוץ

מעשה בקטינה ילידת ינואר 1982, שהספיקה לעבור בחייה הקצרים חוויות קשות, אותן אפשר וצריך היה למנוע. הוריה הטבעיים אינם מסוגלים לגדלה, והיא הורחקה מביתם כשהיתה בת חמישה שבועות בלבד. הרשויות הסוציאליות מסרו אותה למעונות של ויצ"ו, שם שהתה במשך שנים, במקום להתמקד בדחיפות מרבית במסירתה לאימוץ.

בני הזוג אילן (השם בדוי) שניהלו את המעון, היו לה כהורים, העניקו לה אהבה וסיפקו את כל צרכיה. עוד כשהיתה בת שנה וחצי התכוונו לאמצה להם כבת. בגלל סכסוך כספי, פיטרה ויצ"ו את בני הזוג, והקטינה נמסרה לבית אחר. היא איבדה את שתי הנפשות שאהבה, גילתה חרדה, יאוש, בכתה ללא הרף והרטיבה ולא אכלה. הרשויות הסוציאליות חידשו לכן את הקשר בינה לזוג אילן, אך באופן ארעי בלבד, עד שחלפו התופעות המדאיגות. או אז נמסרה לקראת אימוץ לזוג ברק (שם בדוי) העניין הגיע עד לבית המשפט העליון, בערעור של היועץ המשפטי לממשלה על החלטת בית־המשפט המחוזי, להחזירה לזוג אילן.

השופטת בן פורת מתפעלת מכוחות הנפש שיש ניתן לאדם בשחר חייו. יצר הקיום הוא הגורם לגיוס כל המשאבים כדי להישרד ולהסתגל. כך גם קרה לקטינה שהשתלבה בבית ברק, למרות החרדה והתסכול שקדמו לכך. הזוג ברק עשה מאמצים ניכרים כדי להקל על קליטתה, והיא דחקה פנימה חרדותיה וגעגועיה. למרות זאת, החליט בית־המשפט המחוזי תל־אביב יפו, שלטובתה של הקטינה, מוטב להחזירה לחיק הזוג אילן, כי עם קשריה משמעותיים יותר. גם מומחה מטעם בית־המשפט סבר כך, אך הוסיף, כי עם חילוף הזמן, והתארכות שהותה בבית ברק, הוא עלול לשנות את דעתו.

השופטת בן פורת סבורה, כי ניתוק הקטינה מהזוג ברק הינו מסוכן. זאת כיוון שבחלוף הזמן נראה הזוג אילן לקטינה כמי שזנחו ואפילו הפקירו אותה. בני הזוג אילן, לדעת השופטת, התמהמהו יתר על המידה, אם כי בתום לב ומתוך חוסר התמצאות, בפעולתם להחזרת הקטינה אליהם. אם היא תוחזר לביתם, היא עלולה לסבול מחוסר ביטחון בגלל הפחד שתוצא משם שנית. התייעצות מומחים שנערכה, בשלב מאוחר יותר, הביאה למהפך בדעה המקצועית (שעד אז היתה נחרצת בתביעתה להחזיר את הקטינה למשפחת אילן), ורובם סברו כי הקשר בינה לזוג אילן התרופף, ובמצב זה שוב אין לנתקה מהזוג ברק, כדי למנוע ממנה חוויה קשה נוספת הכרוכה במשבר נפשי. בני הזוג ברק עושים רושם של אנשים מתאימים לשמש כהורים מאמצים. העובדה שאין להם ילדים משלהם, אלא בן מאומץ נוסף בלבד, תקל בעתיד על הקטינה ותמנע רגשי נחיתות הרווחים בין ילדים מאומצים לילדים טבעיים.

השופטת בן פורת החליטה לקבל את ערעור היועץ המשפטי לממשלה והורתה להותיר את המאומצת בידי משפחת ברק. אך עוד דברים נחרצים בפיה — „לא אוכל לסיים דברי בלי לחזור ולהוקיע את הטעויות, שגרמו לקטינה טלטולים מיותרים ושינוי אורח חיים שנכפה עליה בעטיין. יש להימנע מטעויות, בעיקר כלפי קטינים, עד קצה האפשר, ולהשתמש בכל הזהירות והתבונה בעת הטיפול הסוציאלי בענייניהם. כדי להביע את מורת רוחנו מהטיפול הכושל בקטינה ולפצות ולו גם חלקית ובממון גרידא, את בני הזוג א' חייבנו את היועץ המשפטי לממשלה, שזכה בערעור, לשאת בהוצאות בסכום נכבד לטובתם".

בולים ובולאים | מאת יהושע מרקוס

דיוקנו של רב

בין בולי ישראל שהופיעו ב־10 בספטמבר 1987 בלול בול זיכרון המוקדש לרב משה אביגדור עמיאל, מגדולי הרבנים שהיה רבה הראשי של תל־אביב.

הבול נושא את דיוקנו של הרב והשם בעברית ובאנגלית עוצב על ידי רות בקמן והודפס בצבעים רב־גוניים בדפוס לווין אפשטיין בערך של 1.40 שקל, ואילו על השובל מודפסים תאריכי לידתו ופטירתו של הרב, 1883־1945. על מעטפת היום הראשון של בול זה מופיע ציור בית הכנסת הגדול בתל אביב בתקופת כהונתו של הרב עמיאל, ואילו בחותמת הדואר של תל אביב יפו מופיע בית הכנסת כפי שהוא נראה כיום

הציונות בעידן החדש, היא מפלט בלעדי
הרב עמיאל נולד ברוסיה הלבנה ב־1883. בגיל 18 נסמך להוראה ובגיל 22 נתמנה רבה של קהילה בליטא. ב־1920 הוזמן לכהן כרב הראשי בקהילת אנטוורפן בבלגיה ועד 1936, כשנבחר לכהן כרבה הראשי של תל־אביב יפו, תפקיד בו שימש עד פטירתו בשנת 1945.

פעולתו הציונית של הרב עמיאל החלה כמעט בראשית התנועה הציונית־דתית. הוא היה מראשוני הרבנים נושאי רעיון „המזרחי". השתתף כציר בקונגרסים ציוניים והיה מעמודי התווך של הציונות הדתית.

הרב עמיאל שם דגש על כך שמלבד המצוות ש„בין אדם למקום" ו„שבין אדם לחברו" יש „מצוות שבין ישראל ועמו, בין ישראל היחיד לאומה הישראלית. „הציונות בעידן החדש, היא מפלט בלעדי, תרופה לפני המכה, ותורת ישראל היא לעם ישראל בארץ ישראל," נהג הרב לומר.

פרח אדום בוואלנסיה

משלחת נוער מפ"ם והדור הצעיר חזרה מפסטיבל המשמרות הצעירות של המפלגות הסוציאליסטיות; נפגשו עם נציגים רבים, כולל הרוסים והסינים, ואפילו היתה הרגשה שמקשיבים להם

ממוצע הגילים בקמפוס אוניברסיטת ואלנסיה שבספרד היה בשבועות האחרונים נמוך מהרגיל. אוהלי מגורים צצו תחת כל עץ רענן ובאוויר נשמע בליל שפות המלווה במופעי „הייד פארק", דוכני הסברה וערבי תרבות. 5000 משתתפי פסטיבל נוער וצעירים, חברי המשמרות הצעירות של המפלגות הסוציאליסטיות, שהגיעו להיפגש עם „חברים לנשק", לשמוע ובעיקר להשמיע.

הם הגיעו מכל רחבי תבל לקחו חלק בתכנית עמוסה שכללה שלושה מרכיבים עיקריים: דיוני „שולחן עגול" בהשתתפות פעילה, פגישת משלחות בינן לבין עצמן ולקיחת חלק באירועים פוליטיים־תרבותיים בעיר ובשטח הקמפוס (כדוגמת הפנינג לזכרו של אולף פאלמה, הזדהות עם המאבק בצ'ילה נגד פינושה, או התמיכה בסאנדיניסטים).

בפסטיבל, שנערך השנה לכבוד יובל ה־80 של IUSY (הגוף הצעיר של האינטרנציונל הסוציאליסטי) לקחה חלק פעיל גם משלחת של נוער מפ"ם והדור הצעיר — 17 משתתפים, מתוכם שישה פעילים מרכזיים בנוער מפ"ם, והשאר חברי הדור הצעיר, ערבים ויהודים. בראש המשלחת עמדו אירדיס מואסי ודני פלג. במסגרת הפסטיבל הקימה הקבוצה ממפ"ם דוכן הסברה לחלוקת חומר על עמדות המפלגה, ואף לקחה חלק פעיל בכל קבוצות הדיון ובמפגשים עם נציגי המשלחות השונות.

על פגישה לא רשמית אחת עם איש המשלחת הסובייטית, מספר דני פלג, רכז נוער מפ"ם: „הגעתי למלון בו התאכסנו הסובייטים ותוך דקות איתרתי את אחד החברים הבכירים. הצגתי את עצמי וחשבתי שזהו, שעכשיו יתחיל תהליך ביורוקרטי מסובך. להפתעתי ולשמחתי הוא הסכים לפגישה מיידית..."

בפגישה, בה נכחו משתתפים נוספים, הוחלפו דעות בפתיחות מרבית על המצב הפוליטי בארץ ובבריה"מ, ובסיומה העלה הרוסי רעיון של כינוס ועידה בינלאומית של גופים סטודנטיאליים. נציגי המדינות המעורבות בנושא השלום במזה"ת. ועידה בעלת אופי הצהרתי שתקרב לבבות.

פגישות מעניינות נוספות נערכו עם הנציגים הסינים, שהעלו שאלות בנושאי מפ"ם, השמאל הישראלי והמזה"ת (אלא שכאן היתה התגובה קרירה יותר כשהתחלנו לדבר על חילופי משלחות), עם נציגי המפלגה הקומוניסטית באיטליה, עם חברי המחתרת המרוקאית, שביקשו מהצעירים להעלות את בעייתם בפורומים המפלגתיים. וגם עם משתתפים רבים ממקומות פחות אקזוטיים כארה"ב, צרפת ואנגליה.

„דעותינו התקבלו בחיוב רב", מסכם פלג, „באחת ההרמוניות. כשקיים דיון על השאלה הפלשתינאית, אף הקראנו בפני מאות המשתתפים את עמדת מפ"ם, חילקנו מנשרים ודפי הסברה. ויכולת להרגיש שאנשים לא רק שמעו. אלא הקשיבו בתשומת לב ובחום הדיון אפילו באו ללחוץ יד".

הפנינג של דגלנים אדומים ופרחים בוואלנסיה

תאורה פנימית
על המתרחש במפ"ם
בעריכת נחום דוניצה

המאבק על השוויון בחינוך

משהו קורה למערכת החינוך בארץ. אמנם אין סגירת בתי־ספר או השעיה פורמלית של אחריות המדינה כלפי המסגרות החינוכיות, אבל פיטורי מורים וקיצוצים תקציביים קשים נושאים בחובם השלכות ישירות על אחד ההישגים הבולטים של המדינה.

„תקציב 88־87", אומר חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, „מבטא את קץ מדינת הרווחה וגמר התפיסה התומכת במתן שירותים אוניברסליים לאזרח, ללא זיקה להכנסתו. התקציב הליברלי המביא קיצוץ בשירותים שונים, וביניהם החינוך, גורר עמו תמונה קודרת של מדיניות המקרקעת ומשבשת סדרי עדיפויות לאומיים. המאבק על חינוך שיוויוני לכל מתנהל ברמה הפוליטית־הלאומית. בכנסת ובכל אחת מן הרשויות המקומיות, נציגי מפ"ם מצווים לעמוד בראש המאבק להרחבת תקציבי הרווחה, לביסוס שירותים הכרחיים ולחיזוקו של החינוך, כביטוי לחלוקת העוגה הלאומית בהתאם ליעדים החברתיים־סוציאליסטיים של תנועת העבודה".

כביטוי פעיל להשקפת עולמה של מפ"ם בתחומי החינוך הוקם „מטה חינוך," העובד בתיאום מלא עם תא מורי מפ"ם בהסתדרות המורים בראשותו של יצחק אסא. ראשית פעולתו היתה כרוכה במאבק נגד הטלת אגרת החנוך, כשבראשו עמדו חברי ח"כ מפ"ם ויוזמות פרלמנטריות של ח"כ אמירה סרטני, הוכרה בוועדת החינוך של הכנסת. המטה, שבראשו עומד פנחס חגין, ראש מינהל התרבות בעיריית פתח תקוה, מכוון כיום לפעילות קבועה ומתמשכת. „קיימת מחוייבות אוניברסלית של המדינה לחינוך הולם לאזרחיה", מדגישה ח"כ סרטני, „זו מחויבות האמורה ליצור הזדמנויות שוות לכל הילדים, ללא הבדל. עקב התהליכים החמורים המתרחשים כיום בתחום החינוך, של פיחות מתמשך, של קיצוץ במקצועות העשרה וגידול פערים בין אוכלוסיות שונות, ושל המצב במגזר הערבי, החלטנו על הקמת מטה מיוחד, שהחברים בו יהיו נציגים מהמגזרים השונים אשר יש להם נגיעה לנושא החינוך. המטרה היא להתפרס על פני היישובים השונים תוך הפעלת סניפי המפלגה ונציגינו ברשויות המקומיות, במועצות הפועלים ובוועדי ההורים, כדי להעלות ולטפל בבעיות חינוכיות מקומיות וכלל ארציות".

לדעת חברי המטה, לנציגים ברשויות המקומיות (המתכוננות בימים אלה לפתיחת שנת הלימודים), שמור תפקיד חשוב, אומר פנחס חגין: „מדיניות השתיקה והעידוד של משרד החינוך התרבות והרשויות המקומיות, גרמו להיווצרות שתי רמות חינוך בבתי ספר רבים. גם בתחום מקצועות הלימוד ולא רק בתחום העשרה. זוהי תחילת ההפרדה בין עניים ועשירים ופתח לאפליה בין בעלי היכולת לבין בעלי ההכנסה הבינונית והנמוכה יותר. זו הזמנה למאבק מעמדי עקבי. כאשר מדובר בחלוקה של העוגה האמיתית, — חינוך והשכלה, כבסיס להתקדמות ולקיום".

„המאבק להזדמנות שווה", מוסיף חגין, „יכול וצריך להתנהל בכל הרמות: בכנסת, בהסתדרות, בהסתדרות המורים ובכל יישוב ויישוב. נציגינו ברשויות המקומיות, אלה שבאופוזיציה וגם השותפים לשלטון, מגלים ערנות ומונעים מסחור של החינוך שנעשה לעיתים בידיעת ובשתיקת הגופים המוסמכים. נציגינו צריכים להיות הראשונים לגיוס ציבור העובדים נגד הנהגת חינוך „אפור", כדוגמת המאבק ברפואה השחורה.

לצורך ארגון המאבק הציבורי יוקמו מטות אזוריים במסגרת ששת המחוזות (חלוקת משרד החנוך והתרבות) ובמסגרת תחום השיפוט של סניפי הסתדרות המורים. במטות המחוזיים ישתתפו נציגי ציבור, נציגי המגזרים השונים בחינוך, הנוער והשוה"צ, נציגי סטודנטים וההתיישבות העובדת בקיבוצים ובמושבים".

„מתפקיד המטות יהיה קודם כל לאתר את הפגיעות בכל מוסד חינוכי," מדגיש חגין, „החל מקיצוץ בשעות וכלה בתנאים פיזיים לא תקינים או טיפול בעמותות הורים. הגיעו הדים חיוביים על נכונות חברי ואוהדי המפלגה, בעיקר פעילים מתחום החינוך, להתגייס למאבק על מימוש אחת הזכויות האלמנטריות של הילדים בישראל — חינוך חינם."

במחוז הדרום, בראשותה של שושנה רוז, הוחל בפעילות זה מכבר. במחוז תל־אביב עומד בראש המטה אליעזר צור. רוז יצאה לאחרונה נגד תופעת עמותות ההורים, שבמסגרתן מועסקים מורים בתנאי שכר מיוחדים. לדבריה יש לכך השלכות חברתיות חמורות, כשבמסגרת המטה „יברקו הסימנים המדאיגים לכך שהקמת העמותות נעשית בעידוד גורמים בעיריות ובמשרד החינוך".

בחודש אוגוסט ומחצית ספטמבר, יתקיימו ביקורים מטעם המטה ברוב הערים, לארגון ולהגשת סיוע למאבק הציבורי המקומי.

העיקר הבריאות

בגבעת חביבה, הסתיים סמינר בן יומיים לעובדי מערכת הבריאות, שערכה המחלקה לאיגוד מקצועי (תא מוסדות קופ"ח) במרכז מפ"ם.

בכנס השתתפו חברי ועדי עובדים ופועלים מכל המשק הרפואי במדינה ובמרכז הדיונים עמד המתרחש במערכת הבריאות ומאבקי העובדים במסגרתה.

אפרים זילוני, יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות פתח את הסמינר. הוא עמד על המאבקים המקצועיים הקשים שהתנהלו לאחרונה, והדגיש את התייצבותה של מפ"ם לצד העובדים.

ח"כ יאיר צבן העלה את נושאי החקיקה שמפ"ם יוזמת בכנסת ובמיוחד בתחומי הבריאות ותחומי רווחה קרובים. כגון הצעתה לחוק זכויות החולה הבא. בין היתר, לצמצם את האשפוז הכפוי כיום מאושפזים נגד רצונם כ־3,000 חולים בשנה.

רב פלג, יו"ר האגף לביטחון סוציאלי, דיבר על נושאי ביטוח הבריאות והדגיש, כי לדעתו רק הפרדה מוחלטת בין הרפואה הציבורית והרפואה הפרטית (שהיא לגיטימית כשלעצמה) תאפשר את חיסולה של הרפואה השחורה.

פרופ' דורון, יו"ר הנהלת קופ"ח שהשתתף אף הוא בסמינר, עמד על הקשיים במערכת הבריאות ובקופ"ח, ועל המצוקה התקציבית הפוגעת בהתמודדות עם הצרכים הגדולים. הוא הציג את ההתקדמות ברפואת המשפחה, והצביע על שיפורים בעבודת המרפאות ובקידום מרכזים לנושאים ספציפיים. לדעתו רק קיצור משמעותי של תורים לניתוחים אלקטיביים ומלחמה עיקשת בתופעה, תוכל להתמודד עם הרפואה השחורה.

המדור יוצא לחופשה למשך שלושה שבועות

בעריכת צביה בן-שלום

אתגר להכרת הארץ

זה | מה | שיש

רבים מאיתנו נעולים על טיולי האתגר ומודדים את מידת ההנאה בהם על פי גובה המטל שבו ירדו, כפול מספר הקילומטרים שהספיקו לצעוד ביממה, בחזקת עומק המערה שלתוכה זחלו. כששואלים אותם היכן טיילו הם יכולים להשיב רק משהו כללי, כמו „באזור ים המלח", „על יד צפת" או „בנגב".

אצל שאול זיו פעילויות האתגר הן אמצעי ולא מטרה. מאחורי החברה שלו, „אווירים-יבשה" המארגנת טיולי אתגר ונופש להכרת ארץ ישראל, מסתתרת השקפת עולם עמוקה, שתמציתה: „לכל אדם זמן פנוי, בנוסף לזמן שהוא מקדיש לעבודה ולמנוחה. קיימות דרכים רבות לנצל זמן זה, שאינן דומות בהכרח אצל כולם. חקלאי יכול לנוח תוך כדי טיול רגלי ומדריך לידיעת הארץ נח דווקא כשהוא מעדר את הגינה".

כדי להכיל את האדם מ„מכונת חיים" שעיסוקה מצטמצם בעבודה, אכילה, שינה ובטלה, מציע שאול זיו לנצל את הזמן הפנוי להכרת הארץ, שבה אתה חי. שום סנטימנטים לארץ אבות, אתה בחרתנו וכל זה. הצרפתי יכיר את צרפת, הפולני את פולין ואנחנו את שלנו. זאת הסחורה שקונים אצלו והתשלום בשני שטרות. האחד — לימוד עיוני. שאול זיו משמש כראש המחלקה ללימודי ארץ ישראל באופן פעיל במכון וינגייט. המחלקה הוקמה על ידו לפני כ-6 שנים וכוללת שלוש מגמות: של"ח (שדה-לאום-חברה), רכזי טיולים ופעילויות אתגר ונופש. במגמה זו עוברים בשנה כ-100 — 150 סטודנטים, רובם מורים בשנת השתלמות, החוזרים לבתי הספר לתפקיד של רכזי טיולים או רכזי פעילויות אתגר. השטר השני הוא פעילויות אתגר עצמן: מטיילים בארץ, בעיקר ברגל, מתאמצים הרבה ומסתכנים מעט. בצורה זאת מכירים טוב יותר את אתרי הטיול השונים ומהדקים את הקשר עם המקומות השונים. מדובר בגלישת אוויר, צלילה, צניחה חופשית, גלישת צוקים, גלישת רוח, סקי מים, חתירה בקייק, שייט אבובים, טיולי אופניים, טיסות במטוסים זעירים, צלילה עם שנורקלים — וסליחה אם שכחתי משהו.

למעט פעילויות ספציפיות, הדורשות הכשרה מיוחדת, כמו צלילה וצניחה חופשית, צריכים כושר גופני וראש פתוח כדי להתנסות באתגרים אלה. גם אם הם חדשים לך, לא להיבהל, ברוב המקרים מדובר בטיול לצד אדם מנוסה. אך מי שנתפס לענין יכול תמיד לעבור את הקורס המתאים ובפעם הבאה לרדת חופשי.

„אווירים-יבשה", היא חברה של איש אחד, מקיימת מדי שנה כמה עשרות פעילויות וטיולי אתגר. החל בטיולים בני יום אחד (למשל לנחלי סולם צור, המשלב טיול רגלי לנחל שרך ונחל בצת, טיפוס וזחילה במערת הקסילופון וגלישה ממרומי מערת הקשת) ועד סיורים בני 6 ימים, הכוללים גלישה, סקי מים, שייט אבובים, צלילה וכו'. המחירים אינם נמוכים, הם נעים בין 30 ל-100 ש"ח ליום, לפי כמות הפעילויות ומספר המטיילים. לקבוצה של פחות מ-15 מטיילים המחיר למטייל יכול להיות כפול, או אף משולש לעומת טיול בקבוצה של מעל 30 משתתפים.

מי שנוהג לצאת לפעילויות מסוג זה מבין שהמחיר כולל שימוש בציוד יקר, המתבלה במהירות, שאין חוסכים בו מטעמי בטיחות. צוות המדריכים הוא מקצועי ומוסמך בכל תחום במיגוון הפעילויות לפעמים היחס מגיע למדריך אחד על כל 5 מטיילים. אם נוסיף לכך את הנסיעות, התיאום הנדרש בכניסה לשיטחי אש עם הגורמים המוסמכים, והכי חשוב — הביטחון, אין המחיר מוגזם.

קהל היעד העיקרי לטיולים אלו מוסדות כמו בתי ספר, ועדי עובדים, חברות נסיעות המארגנות טיולים יוקרתיים לתיירים וכו'. אדם פרטי, המעוניין להצטרף צריך להתקשר טלפונית לשאול הביתה (03-221685) ולהשאיר הודעה במזכירה אלקטרונית.

שאול זיו, סא"ל (מיל.), בן ניר דוד לשעבר, מפקד הקומנדו הימי לשעבר, בוגר החוג לגיאוגרפיה באוניברסיטת ת"א, מכון אבשלום וקורס מורי דרך מטעם משרד התיירות. מעיד על עצמו שהשטח הוא החוק שלו וזה האירגון. למעלה מ-9 שנים ומאות טיולים שלא היתה פאשלה אירגונית. כל מי שנתקע בוואדי בלילה יידע להעריך זאת.

אמיר בן-שלום

רק הוצאתי לה קוץ מאחורי הזרועות...

יצוג ישראלי באולימפיאדת המפגרים

8 ספורטאים וספורטאיות מפגרים ביניהם ספורטאי ערבי, מייצגים את ישראל ב„ספיישל אולימפיקס" (האולימפיאדה של המפגרים) שנפתחה בשבוע שעבר בסאות'בנד אינדיאנה ארצות הברית.

בהרכב המשלחת ארבעה חניכים של אקי"ם, החיים בקהילה וארבעה חניכי מעונות הפנימיה שיתחרו בקפיצה למרחק, ריצות 50, 100, 200, 400 ו-800 מ'. הליכות ל-25, 50 ו-800 מ', מירוצי שליחים וזריקת כדור הוקי.

המשלחת שבראשה עומדת דר' עטרה שרמן ממכון וינגייט יצאה למשחקים בסיועם של השרות למפגר במשרד העבודה והרווחה, ג'וינט ישראל, מרכז הפועל ומפעל פולגת.

ב„ספיישל אולימפיקס" נוטלים חלק מאות ספורטאים מפגרים מכ-50 מדינות המתחרים באתלטיקה קלה, שחיה, כדורסל, ג'ודו, כדור-רגל ומקצועות נוספים.

בתום האולימפיאדה יקיימו ספורטאי אקי"ם סיבוב בן 10 ימים בקרב ידידי אקי"ם בארצות הברית בפניהם יופיעו במחול וזמר.

גם לנו מועדון היין

בארצות המתגאות בתרבות השתייה הוא קיים כבר שנים רבות, ועכשיו גם אצלנו: מועדון היין שמטרתו להפיץ את תרבות היין בקרב הציבור הרחב, המעוניין להרחיב את ידיעותיו בנושא. היוזם הוא אפי וינטר, לשעבר בעל מסעדת „הנרי השמיני", הלומד כעשרים שנה את תורת היין. המועדון שהוקם ומופעל בחסות חברת דיינרס קלאב, יבצע בקביעות טעימות יין, וייקבע בכל עונה את היינות המומלצים, אשר יקבלו את תוית המועדון, בתקווה שתהפך לחותם האיכות. חברי הדיינרס קלאב יוכלו לרכוש את היינות המומלצים במחיר נמוך ממחירם בשוק ולקבלם ישירות הביתה לפי הזמנה טלפונית. המעוניינים להצטרף למועדון יפנו לאפי וינטר 5411622, תל-אביב או לדיינרס קלאב.

200 גרם סלט

רעיון גדול לצאת בסידרה חדשה של סלטים דווקא בקיץ, כשאמא עייפה, הגוררת אחריה את עתיד האומה, נכנסת, כדרכה מהים למעדנייה או למרכול, וקונה, לארוחת הצהריים, עוף בגריל, 3 גביעים של סלטים וחבילת גלידה. ובכן — „תלמה" החליטה לתרום לחגיגה זאת 4 סלטים בסידרה איכותית „דלי סלט", ה„דלי" הוא קיצור של דליקטס. בשלב זה הם: סלט חצילים רומני, ירקות עם טונה, פטריות ברוטב וביצי דגים (איקרה). לא בדיוק לארוחת צהרים של ילדים החוזרים מהים, אבל בקיץ גם בארוחה רצוי להקל על החיים. ב„תלמה" אומרים שלייצור הסלטים, קדמו מחקר ופיתוח, והתוצאה היא גם אריזה חדישה, שעליה תמצא את התאריך האחרון לשיווק, ההרכב של כל סלט וחותמת ההכשר של הבד"צ. גם לשנת שמיטה. האריזות הן של 200 גרם, צלוחיות דקורטיביות שקופות, חד פעמיות, עם מכסה הנמתח בהלחמה, כך שאינו נסגר הרמטית אחרי הפתיחה. אבל לאחר שפותחים אין לסלטים אלה הרבה שאנס להישרד.

שועל — גלאי אינפרא-אדום פאסיבי

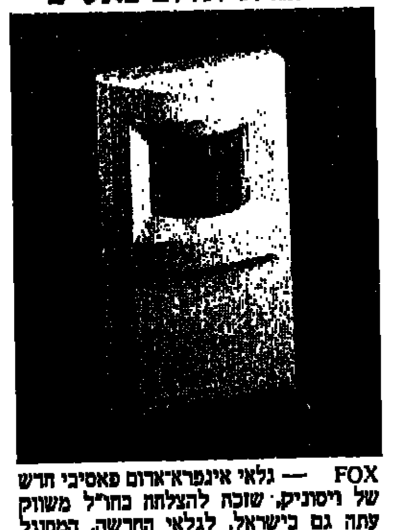

FOX — גלאי אינפרא-אדום פאסיבי חדש של ויסוניק, שזכה להצלחה בחו"ל משווק עתה גם בישראל. לגלאי החדש, המסוגל להגן על שטח שגודלו עד 144 ממ"ר מיספר עדשות לבחירה, והן ארוכות טווח ורחבות זווית, שפותחו במפעל. יעקב קוטליצקי, מנכ"ל ויסוניק, מסר שה„שועל" יוצר בטכנולוגיה של מיקרוצ'יפים SMD, המורכבים על ידי רובוטים. אגב, מפעל ויסוניק נחשב היום ליצרן גלאי אינפרא-פאסיבי מהגדולים בעולם, אשתקד הוא ייצא גלאים ב-7.8 מיליון דולר. גלאים אלה מהווים חלק ממערכות השמירה והאזעקה. תמונה: ה-FOX.

כל אביזרי ג'ימס בונד

בין 7-9 לספטמבר תערך במרכז הקונגרסים החדש שבכפר המכביה תערוכת „סקיוריטי 87", שתאורגן על ידי קבוצת סיגמה-טיים בשיתוף עם צוות שטיר. ישתתפו בה יותר מ-50 יצרנים ויבואנים, שיציגו מאות אמצעי ביטחון והתגוננות, פרי מחקר ופתוח של התעשייה הצבאית, כור, חברת החשמל, חברות שמירה, חברות חקירה פרטיות וכו'. בין הייתר, מבטיחים לנו, תת מיקלע מיני עוזי, דמוי אקדח קולט, מכשירי ציטוט והאזנה, גדרות ביטחון, גלאי אש ועשן, מכונות אמת ושאר אביזרים, שג'ימס בונד ידידינו לא היה מתבייש בהם.

חוויה ישראלית לילדים חולים

כ-150 ילדים חולים סרטן, המטופלים במרכז „סמבור" בבית חולים בלינסון בילו אחר צהרים של כייף ב„חוויה ישראלית" ביפו. הילדים צפו בהצגת תיאטרון הבובות של רות, המשתף את הצופים בעלילה, ובמופע המולטימדיה „אנונימוס בלפי הגדול". יום כייף אורגן על ידי עמותת חיים בשיתוף עם הנהלת החוויה הישראלית ומסעדת „שיפודי תקווה", שתרמה את הכיבוד. בבית החולים בלינסון מטופלים היום כ-700 ילדים מן הינקות ועד גיל 18.

לבנים כמו בגד ים

צעירה שבאה לשפת הים בלי כוונה להירטב (מרזוזה) יכולה בשקט להופיע במערכת של חזייה ותחתונים של מרבי. הלהיט של הקיץ הם ה„פספסים", לבנים (זאת עדיין המלה, מה לעשות) המיוצרים בפסים בצבעים שונים ועליזים: ורוד, תכלת, לבן, אדום, שחור, כחול אינדיגו (ג'ינס) ועוד. בכל החזיות מדגם זה יש סרט גומי רחב בצבע לבן, וזה הזכר היחידי ל„לבנים". החזיות והתחתונים עשויים מאריג מעורב של כותנה (50%) וסיבי לייקרה לגמישות, נמכרים בחנויות של לבני נשים ובמשביר לצרכן, המחיר המומלץ — 22.5 ש"ח למערכת, מי שרוצה רק חזייה תשלם 15 ש"ח תמורת מפוספסת ו-12.9 תמורת חזית ג'ינס. אגב, אם זה מעניין אתכם, חברת מרבי (בירנבאום בע"מ), הקיימת מזה 38 שנה, ממוקמת בימים אלה בבניין שלם ברחוב לבנדה, בתל-אביב.

אפיפית ולגו גם

שיתוף פעולה בין עלית ולגו הוליד חבילות של אפיפית (ופלות, בלשון העם) המכילות גם צעצוע להרכבה. במיסגרת המבצע הפיץ אגף השיווק של עלית 30 טונות ופלים בטעם שוקולד, באריזה של 800 גרם, ובה (לא על חשבון משקל הופלים) גם מערכת „לגולנד" קטנה. אין לי מושג, אם אותה מערכת נמכרת בכל האריזות או שיש מבחר, אבל אם המבצע יצליח, מתכננת עלית שיתוף פעולה נוסף עם משחקי ילדים. הופלים פלוס המערכת מחירם 7.50 ש"ח, ואילו מי שיקנה אותם בנפרד, ישלם 2 ש"ח יותר.

פרחי בר לגוניהם

יצא לאור סיפרו החדש של עזריה אלון „300 פרחי בר בצבעי הקשת". רק 300 מבין 2500 מיני צמחים שבארץ ישראל, אך אלה הם השכיחים ביותר. מדהימה ועד הגוג מאורגנים לפי צבעים — אדומים לחוד, כחולים לחוד, סגולים, לבנים, צהובים, ורודים... בתוך קבוצות הצבע קובצו הפרחים לפי סוגי נוף: מדבר, מים וכו'. זה מדריך למטייל ולמתעניין. אתה יוצא לחיק הטבע נתקל בפרח. לא קוטף חלילה, כי אולי הוא מוגן, רק פותח ספר, מדפדף בפרק צבעוני מתאים ורואה מה לפניך. השם — בעברית ובלטינית, המשפחה, התכונות, מקום ומועד הפריחה. התיאור — הכל קצר וענייני, לצד תצלום צבעוני. יש גם אינדקס אלפאבתי ואינדקס לטיני ופרחים אחרים, יפים במיוחד, זכו אפילו לתצלום גדול, על עמוד שלם. יופי להם ולנו. הספר מודפס על נייר כרומו חזק ועמיד וכרוך בספירלה, לנוחות המטייל. מחירו עממי — 15 ש"ח, ניתן לרכוש ב„מרכז הארצי למטייל" של החברה להגנת הטבע (שהיא המו"ל) וברשתות למימכר ספרים. זהו חלק ממבצע „שנת הפרח", שמקיימת החברה להגנת הטבע בשנת תשמ"ח. עזריה אלון הוא ממקימי החברה להגנת הטבע ומהמובילים במערכה להצלת פרחי בר בישראל.

נגד כיניים שהתחסנו

טיפל, שמפו חדש לטיפול בכינמת, המכיל חומר טבעי, המופק מתמצית פרחי כריזנטמה, פותח במעבדות פישר, והיצרן מבטיח שהוא מחסל את הכינים תוך 10 דקות. הטיפול בטיפל פשוט מאוד: מורחים את השמפו על עור הראש ועל השיערות, כשהן יבשות, משאירים 10 דקות, מרטיבים את הראש, מקציפים ושוטפים במים חמים. ד"ר אלי פישר מדגיש, שלפי הנחיות משרד הבריאות יש לחזור על הטיפול פעמיים נוספות במירווח של 5 ימים בין טיפול לטיפול. המחיר ל-100 מל' של טיפל הוא 9.02 ש"ח. למישר סידרה שלמה של תכשירים נגד כינמת — פירציד, מונציה, ריציד — כולם מאושרים ע"י משרד הבריאות, ויש גם תכשירים טובים של יצרנים אחרים, אבל הכינים, כידוע, מתחסנות, וכדאי לנסות תכשירים חדשים.

יש אשראי

גם תנובה נכנעה לכרטיסי אשראי, והגיעה להסדר עם ישראכרט. עתה יכולים בעלי כרטיס אשראי זה לשלם באמצעותו בהיפרשוק. אגב, חגיגות האשראי נמשכות. יש רשתות (שקם, למשל) שבהן כל הקונה מעל סכום מסוים שבכלל לא בעייה לעבור אותו, יכול לשלם ב-2 באוקטובר. זאת הקלה רבה בחודשים קשים, של הוצאות מיוחדות ובכלל, כמו שאמר היהודי שהבטיח לפריץ ללמד את סוסו לדבר — מי יודע מה יקרה עד או...

עוגיות שחיתות

הרבה עבודה וחומרים יקרים, אבל כדאי.

300 גרם חמאה; 800 גרם סוכר; 200 גרם אבקת סוכר; 1 כוס ועוד 12 כפות חלב; 2 ביצים; 3 כפות דבש נוזלי; 450 גרם קמח; 2 כפיות אבקת-אפייה; חפיסת סוכר וניל; 4 כפות מחוקות קקאו; כ-200 גרם פתיתי קוקוס.

מקציפים 100 גרם חמאה עם אבקת סוכר, עד שהעיסה לבנה. מוסיפים את הביצים וממשיכים להקציף עד שייבלעו. מוסיפים את הדבש, כוס חלב, הקמח, אבקת אפייה ווניל. מערבבים היטב. אופים בתבנית שטוחה, משומנת, בחום בינוני, כ-30 דקות. מצננים וחותכים למלבנים בגודל אצבע. בינתיים מכינים סירופ מ-200 גרם חמאה, 12 כפות חלב, 800 גרם סוכר — ו-4 כפות קקאו. ממיסים על אש קטנה ושומרים כל הזמן על האש, כי הסירופ נוטה להיקרש. טובלים את העוגיות, אחת — אחת, בסירופ ומגלגלים בפתיתי קוקוס.

חשודים בתקיפת מלצרים שסירבו להביא להם קוניאק

חמישה צעירים תושבי נצרת ואום אל פחם החשודים בתקיפת מלצרים, נעצרו ל-7 ימים לחקירה.

החשודים, בני 17-23, הובאו ביום ו' לבית משפט השלום בחיפה. ב"כ המשטרה טען, כי תקפו בליל ה-7 באוגוסט, בסיום חתונה שנערכה ב„גני תמרה", את המלצרים, הלמו בהם והפכו שולחנות. אחד המלצרים הוחש לבית החולים ואושפז.

לטענת המשטרה, באה התקיפה לאחר שהמלצרים סירבו להענות לדרישת הצעירים, בני חמולת ג'ברין, להוציא ארגז ברנדי מהמחסן ולהניחו על השולחן.

החשודים טענו שהם צפו בקטטה שפרצה באולם מתוך אוטובוס שעמד להסיעם הביתה בתום החתונה, וכלל לא נטלו חלק במהומה.

השופט, חנוך שילוני, הורה להאריך את מעצרם. (עתים)

הוארך מעצר שני חשודים ברציחתו של יצחק מימון

שני תושבי נתניה נעצרו ביום שישי בפקודת בית משפט השלום בכפר סבא כחשודים ברצח יצחק מימון, שנורה לפני יומיים בשכון סלע בנתניה. השניים, יצחק פלח (23) ויצחק מרדכי (36) נעצרו לעשרה ימים.

נציג המשטרה אמר בבית המשפט כי הרצח תוכנן מראש, על רקע של סיכות בעולם התחתון. מימון (31) נורה מנשק אוטומטי ביום רביעי לאחר חצות, אדם רעול פנים ירה בו צרור כדורים ופגע בכל חלקי גופו. הפצוע מת בדרך לבית החולים.

שני החשודים הכחישו כל קשר לרצח. יצחק מרדכי המכונה „כורדי" אמר בבית המשפט, כי המנוח היה בן-בית בביתו.

השופט, יהודה פרגו, קבע כי מהחומר שהוגש לבית המשפט עולה, לכאורה, כי לחשודים יש קשר עם מעשה הרצח. (עתים)

דנקנר השקעות בע"מ

1. ניתנת בזאת הודעה על כינוס אסיפה כללית של החברה שתתקיים ביום 27 באוגוסט 1987, בשעה 08.30, במשרד החברה בתל-אביב, רחוב השל"ה מס' 5. על סדר יומה של האסיפה:
- אישור הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ב-31 במרס 1987, דו"ח המנהלים ודו"ח רואי החשבון של החברה.
- מינוי מנהלים.
- מינוי רואי החשבון של החברה וקביעת שכרם.
2. חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות באכוח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. יפויי הכח יופקדו במשרד החברה בתל-אביב לפחות 48 שעות לפני מועד כינוס האסיפה.

בפקודת הדירקטוריון,
ע. גולדנברג, מזכיר החברה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 199, בגוש 8267, רחוב החשמונאים מס' 74. בחריגות מבוקשות בהקלה: 1.4% בק.ק. כלבר. 1.8 מ' בקו בניין אחורי בקיר אטום ת.ב. 3213.
את התכנית מס' 211/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו
י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח-תקוה
הודעה על-פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6381, חלקה 137 ברחוב אלתר מיהוד. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג', בו מותר להקים בניין דיור בן 3 קומות על עמודים וחדרים על הגג — 137.5 מ' בניה 4.92 דירות, מרווח צדדי 5 מ' ומרווח אחורי 6 מ'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 5 קומות על עמודים וחדרים על הגג — 148.47 מ' בניה, 6 דירות, מרווח צדדי 4.7 מ' ומרווח אחורי 5.4 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי בת-ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה בת-ים בקשה למתן הקלות בניה, על חלקה מס' 220 בגוש 7141, הנמצאת ברחוב הרצל 71 א'.
לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקלה בקו בניין צדדי בצד דרומי, ביטול קיר משותף מצד צפון ותוספת 2.5% עבור דירת גג.
לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לוועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
אהוד קממן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בת-ים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי עומר
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה עומר הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 17 לתכנית מפורטת 111/03/14 — שלב כ' מיתר, ביחד עם תשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת גובה הבניינים על חלקות מס' 7014, 7015, 7016, 7017, 7018, 7019, 7020, 7021, 7023.
חלות הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ-7.0 דונם. גוש: 100001. מקום: מיתר שלב כ'.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין, בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקה בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מתבססת ההתנגדות.
שלום דניאל — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הודעה
לפי תקנה 2 ב' (ו) לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאיו ואגרות) תש"ל-1970

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, לאישור מצב קיים ברחוב יפתח מס' 5, גוש 6135, חלקה 65, תיק בניין 20844.
כל מי שיש לו זכויות בנכס האמור לעיל ומעוניין לאשר מצב קיים, עליו להודיע בכתב, בציון כתובתו המדוייקת, לוועדה המקומית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
זרוזיה משה

מרחב תכנון מקומי „שורקות"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „שורקות" למתן הקלה בגוש 3545, מגרש 46, כפר אביב.
מהות ההקלה:
1. הוספת יח' דיור מעל המותר.
2. הגדלת % בניה במסגרת 6%.
3. הגדלת שטח כיסוי קרקע במסגרת 6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר בניה, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב, תוך 14 יום מפרסום הודעה זו למשרדי הוועדה המקומית „שורקות", דואר גבעת ברנר 60948.
ציון כהן — יו"ר הוועדה המקומית שורקות

תן טרמפ לחייל

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 פרפר נחמד — סכנה להיות זה קל. 09.40 הלב — פרק 33: אמא איננה כאן. 10.05 מחסומים — פרק 1: פרק ראשון בסידרה. הוריו של בילי סטאניון נספו. עו"ד מקריא לו את צוואתם ונדהם לראות שהוריו של בילי לא סיפרו לו את עובדת היותו ילד מאומץ. בילי נחוש בדעתו למצוא את הוריו הטבעיים. 10.30 צבע בנחל — פרק ו'. 10.55 מגע 3, 2, 1 — אור מהשמש. 11.25 THE PRETENDS — הופעה של להקת „מעמידי הפנים". 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 היום שבו השתנה היקום — פרק 5: הגיגוי עד אין קץ. 15.00 רכבת ההפתעות * סרט אנימציה. 15.20 גברת פלפלת — לרכוב על אופניים. 15.40 מאתיים שניות למועצת הלול. 15.45 שעת כושר. 15.55 זהירות ציפי בדרכים: — פסים וזהרים בלילה. 16.00 רחוב סומסום. 16.25 ילדת הפלא — פרק 11: ילדה מחוננת. העובדת הסוציאלית שולחת לבית לאוסון מורה פרטי שילמד את ויקי, והמורה מגלה שויקי ילדה מחוננת. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 „תחילה" — הפרק הרביעי: „רחובות פראיים". ג'ייסי מסתבך עם כנופיה של גנגסטרים מקסיקנים. ברגע האחרון הוא נמנע מפעולת נקם שהייתה עשויה לסבך אותו יותר. 18.15 „מעשנים יד שנייה" — סרטון על הנזקים הכרוכים בעישון ועל השפעת העישון על הסובבים את מי שמעשן. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „עם הכוכבים" — במרכז התכנית: להקת „קיור" הבריטית, אשר סולנה רוברט סמית הוא הדמות הבולטת שבה. במשך 10 שנים של פעילות, זכתה הלהקה לתגובות ולביקורות סותרות בעולם המוסיקה (ערבית). 18.45 „חידושים והמצאות" (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „להיט בראש" — מצעד להיטים עבריים, על פי המצעדים של רשת גימל וגלי צה"ל. במצעד משולבים גם פזמונים מלהיטי חוץ לארץ, והוא מצולם בהשתתפות קהל. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 לקראת שידור. 21.50 „שושלת" — סדרה אמריקאית — (ראה הפניה). 22.40 „מבט הרוח" — מגזין דו-שבועי לענייני תרבות ואמנות. בתכנית משולבים מופעים, ראיונות ושיחות בתחומים למיניהם. מנחה: ירון לונדון. 23.30 „גבול הדמדומים" — סיפור ראשון: „מופע דוד שטן". הוריו של ג'ואי אינם מעלים על דעתם אילו מעשי קונדס שטניים עשוי בנם ללמוד מקלטת הווידאו שהם שכרו בשבילו. סיפור שני: „פתיחת העונה". משהו מוזר מתרחש לאחר שהמאהב רוצח את בעלה של אהובתו. 00.00 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 שמיניות באוויר — סיום — ילדים בגולן. 20.00 מבט שני — טאבה. 21.00 פוס 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 „צלילי בוקר". 07.00 „בהאזנה בינוחה". 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 „פינת השיר" — משירי דוד אבידן. 12.00 „אמנים באולפן". 13.05 „בהאזנה בינוחה" — רוסיני: פתיחה ל„מחמר השני". מוצרט: „זוטות". הומל: ארג'ן תנשא עם ווריאציות: הולסט: סויטה „סנט פול": צ'ייקובסקי: ווריאציות רוקוקו: רימסקי-קורסקוב: סימפוניית „אנטר". 15.00 „מוסיקה כאן ועכשיו". 16.00 „מוסיקה ליום ראשון" — גריגוריו אלגרי: מיזרֶרֶה: תומאס טאליס: קינות איכה: הנדל: דיקסיט דומינוס: היידן: מיסת התופים. 18.00 „למי סידורה? לה פת סולי" — שידור חוזר. 19.00 „מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 „אינטרלוד" — רגע מוסיקלי. 20.27 „פינת השיר". 20.30 „הקונצרט הקאמרי השבועי" מתוך „חגיגות בטהובן 1987" של הסינפונייטה הישראלית באר-שבע: שמינייה לכלי נשיפה: שתי תמונות מתוך „פידליו": הקונצרטו המשולש: סימפוניה מס' 7. 22.30 „קונצרט קצר". 23.00 „מחורי יצירות" — באך: סויטות.

רשת א'

07.30 „רדירקל". 08.05 „חוגה" — עם בני הנדל. 09.05 „טלודריד" — שירות מידע למאזינים מנחה משה טימור. 10.05 „שירקוד" — מחולות ושירים משלנו. 11.05 „פניני בוקר". 12.05 מעורב ים תיכוני — עם תופני כהן. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 „ראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 „צבעי הקשת" — שירי ארץ-ישראל. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה — צרפתית למתקדמים. 16.05 „רדיו-עשיה" — מגזין נוער. 17.10 „שירי עמים". 18.05 „מנוחת ערב". 19.05 סיכום חמשת הימים. 19.30 „שירותים לעולים". 22.05 „בנוף ראשון" — עם הדה בושס (ש.ח.). 23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „בראש צעיר" — תכנית לילדים בחופשה. 09.05 „כוכב הבוקר" — עם ג'ו דאסן. 10.05 „כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 „אלף-אלף" ב„ביוח" — עם אהוד מנר. 13.05 „בחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 „בת צחוק" — הוו והומור. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „תוצרת הארץ" — תכנית „בבקשה" לשירים עבריים. 16.55 „קראתי ספר" — קוראים ממליצים. 17.05 „יומן כלכלה". 17.30 „על מסמרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 „מסיבת עיתונאים" — עורך ומנחה: יצחק נולן. 19.00 „היום הזה". 19.35 „עם ישראל" — מוסף לענייני יהודיים בעולם. 20.05 „שלום לבן דודי" — פיוט וברכה בשידור חי. 22.05 „בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה: אלכס טלמור. 00.15 „להיאחז בחלום" — שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — הגיאולוגיה של א"י — בקע הירדן. מרצה: פרופ' עקיבא פלכסר. 06.30 פוקחים עין. 07.00 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „פתוח" — אורלי יניב ודובי לנץ מארחים. 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רמי רשף. 13.05 „אחד אחד" — להיטים עבריים. 13.55 „לא לכבות את האור" — פינה יומית בנושא ירידה מהארץ. 14.05 „יום רג'" — עם אלי ישראלי ואריו טל. 16.05 „ארבע אחרי הצהריים" — שעה של שירים עבריים. 16.55 „באופן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל נחושתן. 18.45 „משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 „רדיו ספורט" — מגזין ספורט. 20.05 „עושים מדינה" — עורך ומגיש: דודו דיין (ש.ח.). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — הגיאולוגיה של א"י (ש.ח.). 22.05 „על הדבש ועל העוקץ". 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה" — עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" — עם לוטפי משעור — עורך העיתון אלסינרה. 00.00 ציפורי לילה — עם דודו טופז. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

18.05 „רדיו דרדי" — עם יואב קוטנר. 20.05 „סבבבבסיס" — מידע, ריש"ם, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 „מסע הקסם המסתורי" — עורך ומגיש: יואב קוטנר (ש.ח.). 23.05 „קול הג'אז הוא" — עורך ומגיש: רני קרפל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 „בא לי" — עם מנחם פרי. 10.05 „שיחה" — שעה של ביטלס. 11.05 „30 בצלי" — עם יקיר אביב. 13.05 „כל טוב" — פזמונים ומערכונים. 14.05 „בטן-גב" — עם שוש עטרי. 16.05 „מוסיקה לעניין". 17.05 „משקפיים" — עם מיכל שמואלי. 18.05 „מצעד הפזמונים הלועזיים". 21.05 „ארום עתיק" — שירים שלא נס ליחם — עם מיכל שמואלי. 23.05 „מסביב לחצות" — עם יוסי סיאס.

קולנוע

תל-אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: נשק קטלני 5, 7.15, 9.40
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 3, 7.15, 9.30
בדיזנגוף: א.ט. חבר מכוכב אחר 5, 7.15, 9.30
גת: בלון לחופש הגדול 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: קברט 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין:
007 באזור מסוכן 7.45
חתיך אמריקאי 10.00
הוד: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
לימור חרש: מלון לצעירים 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 7.30, 9.30
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: חתיך אמריקאי 5, 7.15, 9.30
פאר: לא שם זין 5, 7.30, 9.30
פארים: לבירינט 12, 2, 7.15, 9.30
מציצים 23.30
רב-חן:
חן 1: כ"ס למשמר אזרחי 5, 7.30, 9.50
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 5, 7.25, 9.45
חן 3: אני והחברה 5, 7.40, 9.45
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: אל תקרא לי לבן 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: סוד ההצלחה 4.30, 7.00, 9.30
תל-אביב: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
תכלת: הגעת מעבר לסינה 4.30, 7.00, 9.31

רמת-גן

ארמון: לבירינט 4, 6.40, 9.30
לילי: לא שם זין 7.15, 9.30
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 5, 7.30, 9.45
רב-גן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 5, 7.20, 9.40
גן 2: בלון לחופש הגדול 5, 7.20, 9.40
גן 3: אני והחברה 5, 7.30, 9.40
גן 4: ימי הרדיו 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: מועדון גן עדן 4.30, 9.15
בית אגרון:
שלושה אמיגוס 18.00
העד 19.45
ואיפה העדינות? לעזאזל! 22.00
שלושה אמיגוס 24.00
כפיר: ימי הרדיו 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הנוכל האוהבת והמאהבת 4.30, 7, 9.15
מיטשל: לא שם זין 7.00, 9.00
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.30
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
אורין
אור 1: אני והחברה
אור 2: בקצב השעה 4, 6.30, 9
אור 3: נרדפי החוק 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: קרוקודיל 6.30, 9.00
אור 5: לבירינט 4.30, 7.00, 9.00
ערן: סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים:
שיחות מלוכלכות 18.45, 21.45

חיפה

אורה: משחק פראי 4.30, 7.00, 9.15
דן: לבירינט 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: המובטל בטיטו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: סופרמן 4 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.15
רון: סוד ההצלחה 4, 6.30, 9.00
אמפי: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: ימי הרדיו 6.45, 9.15
קרן אור המתחדש: לא שם זין 7.00, 9.15

נתניה

שרון: לא שם זין 5, 7, 9.15
סטודיו: חנות קטנה ומטריפה 5, 7, 9.15

חולון

סביוני: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.10
מגדל: נשק קטלני 6.00, 9.00
ארמון: 007 באזור המסוכן 5, 7.30, 9.10

בת-ים

עצמאות: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: ילדים חורגים לאלוהים 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום
ימי הרדיו — א' ב' ג' ה' 19.00, 21.30

באר-שבע

חן: ילדים חורגים לאלוהים 4.10, 7.30, 9.30

פתח-תקוה

היכל 1: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
היכל 2: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
היכל 3: סוד ההצלחה 5, 7.15, 9.30

עפולה

מוסתרון: קרוקודיל דנדי 8.30

רעננה

אורות: המובטל בטיטו 4.30, 7, 9.00

גבעתיים

הדר: סוד ההצלחה 4.30, 7.15, 9.10

ראשון-לציון

רון 1: סופרמן 4 4.30, 7.15, 9.30
רון 2: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.30

כפר-סבא

בית ברל: תמיד 8, 10
המלך והציפור חול ומוצ"ש 8.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 9.8
מירלה אפרת: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
גני בת-ים — הנביאים 3.
חולון
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
אלבא — יפו 42.
נתניה
קופ"ח כללית — רח' ברודצקי 31.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
קופ"ח כללית — המית"ר 25.
תל-אביב
נצח ישראל — נצח ישראל 11.
בני — דיזנגוף 174.
חיפה
נורדאו — נורדאו 13.
רחובות
כללית — בני משה.
רעננה-כ"ס
גלעד — ויצמן 34, כפר-סבא.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ — ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג. שערי צדק - פנימית, נשים. ביקור חולים — כירורגית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243356
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ה' - טל. 222752.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 16.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-237171.
ער"ן תל-אביב — טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111.
ער"ן נתניה — טל' 053-35316.

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101. טל' 08-221022. עפולה, טלפון 063-93354. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת-ים — טל' 5511111. באר-שבע — טל' 057-74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03-330848.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.05*, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

● רבין: לחקור מות החייל

שר הביטחון, יצחק רבין, תובע מהפרקליטות הצבאית הראשית לחקור עד תום את פרשת מותו של חייל צה"ל ארז שטרית מטבריה, שנסיבות מותו שנויות במחלוקת בין המשפחה לבין שלטונות הצבא.

רבין זימן אליו השבוע נציגים בכירים של הפרקליטות, ואמר להם כי הוא מבקש לדעת כל פרט בחקירה, וכי תובע חקירה עד תום.

אבי בניהו

● הנבטת כותנה בטפטוף

ניסוי מעניין בהנבטת כותנה ע"י מערכת השקייה בטפטוף נערך בהצלחה בקיבוץ רמת השופט.

בעזרת מערכת טיפטוף מדגם "קטיף" של "פלסטרו גבת" הנביטו ברמת השופט 100 דונם כותנה. כיום מקובל להנביט את שדות הכותנה בעזרת השקייה בהמטרה.

השיטה החדשה חוסכת כח אדם רב, מים, ונביטת עשבים בשטח.

שלמה גלזר

● מת במעצר

מיכאל גלילוב בן 60 ממגדל העמק נמצא אתמול ללא רוח חיים בתא המעצר בתחנת המשטרה במקום. השוטר התורן שחילק ארוחות בוקר מצא את גופתו. גלילוב נעצר יום קודם לכן בשעה 16.30 אחה"צ בגין אי תשלום חוב. רופא שהוזעק למקום קבע את מותו ולא מצא כל סימני אלימות על הגופה, שהועברה למכון הפתולוגי באבו כביר.

שלמה גלזר

● ילד טבע בים

ילד בן 5, אשרף בשארה תושב נצרת, טבע ביום שישי בחוף הבונים, שהוא חוף ללא מציל. הילד הגיע לחוף יחד עם בני משפחתו והם התמקמו לישיבה באיזור מסולע. תוך כדי משחק החליק הילד למים ואימו הזעיקה לעזרה את אביו שאינו יודע לשחות. האב הזעיק לעזרה מתרחצים שהיו מרוחקים מהמקום וכשאלה הגיעו, משו את הילד מהמים ללא רוח חיים.

יואב אביב

● שני נפגעים בתאונות בצפון

נועה רון (19) מהמושבה יקנעם נפצעה קשה בתאונת דרכים שאירעה בליל שישי בכביש המהיר חיפה-ת"א הסמוך לזכרון יעקב. המכונית בה נהגה הצעירה התהפכה. היא פונתה לבית החולים רמב"ם בחיפה.

תאונה אחרת אירעה סמוך לצומת חצ"ק פוסט בחיפה. מספר מכוניות היו מעורבות בה ונפגע הולך רגל, חייל מילואים. אנשי הצוות של ניידת טיפול נמרץ של מגן דוד אדום שעברה במקום הבחינו בתאונה והחלו לטפל בחייל, שנפגע בחזהו. הפצוע פונה במצב בינוני לבית החולים רמב"ם בחיפה.

יואב אביב

● הפגנת "כך" פוזרה

כעשרים אנשי תנועת "כך" הפגינו ביום ו' בצהריים ברחבת "המשביר המרכזי" בירושלים, נגד מה שכינו "השתלטות אנשי השמאל על אמצעי התקשורת".

במקום התפתחה התכתשות בין המפגינים לעוברי-אורח, שבמהלכה נאלצה המשטרה לפזר את המפגינים. המשטרה עצרה את אחד המשתתפים בהפגנה לחקירה, וכמה עשרות שוטרים פיזרו את המפגינים לאחר כרבע שעה מתחילת ההפגנה. (עתי"ם)

● תושב חולון כבן 30, המוכר למשטרה, הובא בליל שבת סמוך לשעה 19.50 לביה"ח וולפסון, פצוע ביריות וחתכים עמוקים בבטנו. הפצוע הובהל לחדר הניתוחים, ובגלל מצבו הקשה טרם נחקר ונסיבות הפגיעה אינן ברורות. (עתי"ם)

בג"ץ קבע: הקלטת שיחת אלחוט אינה האזנת סתר

"אדם הזועק דבריו לחברו ברשות הרבים אינו יכול לצפות שדבריו יישארו סמויים"

בית המשפט העליון פסק בהחלטה עקרונית, כי שיחה באלחוט שהוקלטה אינה "האזנת סתר" וניתן להגישה כראיה משפטית.

פסק הדין ניתן בעניינו של איתן צ'חנובר, שניגש לפני 5 שנים לבחינות בגרות. באמצעות מכשיר קשר שהיה ברשותו שידר במהלך הבחינה את השאלות לחבריו שנמצאו בקרבת מקום ואלו שידרו לו את התשובות. השידורים ניקלטו ע"י חובבי רדיו, והקלטות השידורים הוצגו במשפטו. סנגורו טען, כי לא ניתן לקבל את ההקלטות כראיה, מאחר שהן הוקלטו בסתר בניגוד לחוק האזנות סתר.

שופט בית המשפט המחוזי בת"א דאז יוסף חריש פסק, כי יש לקבל את ההקלטה כראיה, מאחר שאין מדובר בהאזנת סתר. צ'חנובר ערער לבית המשפט העליון.

בית המשפט העליון אימץ בהחלטתו את פסיקת השופט חריש, ופסק בהלכה עקרונית: "המשוחח במכשיר קשר עם אחר, והוא יודע שניתן לקולטו במכשיר מתאים, הופך את כל מי שקלט את השיחה לבעל שיחו. הקשבה לדברים שנאמרו בשיחה כזו אינה האזנה לשיחת הזולת, ואינה איפוא האזנה לפי החוק ובוודאי שאינה האזנת סתר". נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר והשופט משה בייסקי הצטרפו להחלטת השופט אליהו וינוגרד, שקבע כי דיבור במכשיר קשר זהה לחלוטין לאדם הצועק את דבריו ברחוב ואחרים יכולים להקשיב לו. "אדם הזועק דבריו לחברו ברשות הרבים אינו יכול לצפות שדבריו ישארו סמויים", אומר פסק הדין.

בעקבות החלטת בית המשפט העליון, יחזור הדיון לבית המשפט בת"א, כדי להכריע בעניינו של צ'חנובר. כאשר הקלטת שיחתו תיחשב כראיה קבילה. (עתי"ם)

ביה"ד לעבודה הורה להחזיר לעבודה מורה שפוטרה בגלל נישואיה ללא־דתי

בית הדין האזורי לעבודה בירושלים הורה להחזיר לעבודה מורה בחינוך הממלכתי־דתי, שפוטרה לאחר שנישאה לאדם שאינו דתי.

השופט, מרדכי כליף, מתח ביקורת נוקבת על משרד החינוך ועל דרך קבלת ההחלטה על פיטורי המורה. בית הדין ציווה גם לשלם למורה את שכרה מיום פיטוריה לפני 4 שנים, בצרוף דמי הלנת שכר והוצאות משפט.

יהודית עמיחי מאשדוד עבדה החל משנת 1974 כמורה בחינוך הממלכתי דתי. באוגוסט 1980 היא נישאה, ומיד לאחר נישואיה פסלו אותה המפקחת הישירה והמפקח המחוזי מלעבוד בחינוך הממלכתי דתי, כי בעלה והוריו אינם אנשים דתיים.

פקיד באגף כוח האדם במשרד, חגי קוזלוב, פנה לשר החינוך וביקש שיחתום על מכתב פיטורי המורה. שר החינוך דאז, זבולון המר, סירב לחתום. "יצויין, כי קוזלוב לא התרשם ולא התייאש כלל מסירובו של השר שלא לאשר את פיטורי התובעת", קובע פסק הדין ומוסיף, כי קוזלוב פעל בשיתוף עם היועץ המשפטי של המשרד, אפרים יפהר, כדי שסמכויות הפיטורין מטעמים מנהליים המצויות בידי השר יואצלו לידי המנכ"ל.

היועץ המשפטי לממשלה דאז, יצחק זמיר, אישר את האצלת הסמכות מבלי שידע את מטרתם של השניים. והסמכות הואצלה למנכ"ל.

השופט כליף פסק, כי הפיטורים היו מטעמים דתיים, שאינם עולים בקנה אחד עם עקרון השוויון ומניעת אפליה. "מר קוזלוב יצא מגדרו ממש כדי לגרום לכך שהשר יפטר את התובעת". אומר פסק הדין.

השופט פסק כי פיטוריה של התובעת בטלים ומבוטלים והורה להחזירה לעבודה ולשלם לה משכורת מיום הפיטורים, בצירוף דמי הלנת שכר והוצאות משפט. (עתי"ם)

"גלי כנרת" נפתח מחדש

יותר מ־1,350 אורחים באו לפתיחתו־מחדש של מלון "גלי כנרת", המלון הוותיק ביותר בטבריה, שהיה ידוע כאתר הנופש החביב על דוד בן גוריון.

כשיפוץ הושקעו למעלה מ־2 מיליון דולר. מאז נסגר למטרה זו לפני שנה ע"י נציגי חברת "הכשרת הישוב", שבבעלותה רשת "מלונות נופש ישראל" (מנ"י).

לוטה איזנברג, שהקימה את "גלי כנרת" לפני 46 שנה, עם 20 חדרים, מכהנת עד היום כיועצת מלונאות בחברה. את התפתחות תיירות הקייץ בטבריה היא מקשרת עם התקנת מערכות מיזוג האוויר. "עשרות בשנים היו בתי המלון והפנסיונים בטבריה סגורים בקיץ" — נזכרה.

בסוף שבוע זה, כשהחום הגיע ליותר מ־40 מעלות, כשלו המזגנים במלון בערב הפתיחה החגיגית, ונדמו מפעם לפעם בגלל העומס הרב. במלון 108 חדרים, ובין החידושים ריהוט חדש, כספות אלקטרוניות פרטיות בכל חדר, מועדון לילה, חדר כושר, בריכת שחייה על שפת הכנרת, מגרש טניס צמוד לחוף הפרטי של המלון, מסעדה צרפתית ועוד. (עתי"ם)

נאשם בשוד שלוש מלטשות בת"א

כתב אישום נגד רוני כהן (28) מחולון, הנאשם כי היה שותף בשלושה מעשי שוד במלטשות יהלומים בתל אביב החל מ־1984 עד ינואר 1987, הוגש ביום ו' לבית משפט המחוזי בתל־אביב.

כתב האישום, שהוגש ע"י התובעת עו"ד רות דוד מאשים את רוני כהן בקשירת קשר לפשע, בנשיאת נשק, בניסיון לשוד מזוין, ובעבירות באזור מגורים.

לפי כתב האישום, ביצע רוני כהן באמצע נובמבר 1984 שוד מזוין במלטשות "צוויבל" בתל אביב, שם עבר עד חודש מאי 1984. הוא מואשם שביצע את השוד בעזרת נאשם אחר, ברוך אהרון. השניים, שנעזרו בגרבי ניילון להסתרת פניהם התנפלו על שני מנהלי העבודה אותם הכיר כהן, איימו עליהם בנשק, ורוקנו את הכספת שהכילה יהלומים ו־19,000 דולר. הם כפתו את שני מנהלי העבודה, גנבו מכיסיהם את ארנקיהם האישיים ודרשו באיומי אקדח למסור להם את שרשרות הזהב שלהם ואת שעוניהם.

במאי 1986 נאשם כהן שביצע שוד מזוין במלטשת "יהלומי טופז" בת"א יחד עם ברוך אהרון, עזרא מזרחי ומשה כהן. כשהם רעולי פנים ונעזרים באיומי אקדח, רוקנו את הכספת שהכילה 150,000 דולר וגנבו מכיסו של מנהל העבודה 5,000 דולר ו־600 ש"ח. לפני שיצאו מהמלטשה איימו על שלושת מנהלי העבודה שלא יזוזו ממקומם כיוון שהם מחוברים רימון לדלת המלטשה.

השוד השלישי שבו מואשם כהן אירע בסוף ינואר 1987 במלטשה ביפו. הוא נאשם שביצע שוד זה עם עזרא מזרחי. השניים התכוונו לבצע את השוד בעזרת "עוזי" והיו בטוחים שזה יהיה שוד קל, מכיוון שאין במקום מערכת אזעקה. אולם דווקא כאן הערימו עליהם שני פועלי המלטשה, ושני הנאשמים נאלצו לברוח.

עזרא מזרחי ישמש כעד מדינה בפרשה. הדיון בבקשה לעצור את הנאשם עד תום משפטו נדחה ב־10 ימים. (עתי"ם)

הסתדרות השומר הצעיר

ההנהגה הראשית

הסעות לסמינר
צופי מחזור ראשון 10.8.87
לכל המדריכים חזק!

מפורטת כאן רשימת ההסעים לסמינר. שימו לב לשעות ולמקומות האיסוף. זיכרו להביא: 2 קנקלים, כובע, נעליים גבוהות, סכום צלחת וספל. קן קיבוצי: עליכם להיות עד שעה 10.30 בגשר כפר סאלד.

אוטובוס 1:
1. 5.30 עיר אגד;
6.15 ב"ש אגד כולל ילדי ירוחם;
7.15 יד מרדכי חדר אוכל;
7.15 כרמיה חדר אוכל;
7.15 זיקים חדר אוכל;
7.45 אשקלון אגד.

אוטובוס 2:
6.30 אשדוד ברובע ד' רוגווין;
7.00 יבנה במגדל;
7.15 רחובות השומרים 3.

אוטובוס 3:
6.30 ראשל"צ רח' רוטשילד פינת רמז;
7.15 כפ"ס בקן;
7.30 מעברות בקיבוץ.

אוטובוס 4:
7.30 חולון בקן;
8.30 עין שמר חדר אוכל.

לבירורים אפשר לפנות לאפרת או לרן טל. 03־291161 בהנח"ר.

חזק ואמץ
מזה צופיות.

בפלילים

בחור ישיבה חשוד במעשה מגונה בילד בן שבע

תושב גבעת שמואל בן 26 החשוד בביצוע מעשה מגונה בילד בן 7 לפני כשנה וחצי, נעצר ביום ו' בפקודת בית משפט השלום בתל אביב ל־7 ימים.

בבקשת המעצר נאמר, כי החשוד הזמין בפברואר 1986, ילד בן 7, לשחק עם כלבו, והזמינו לפרדס. שם ביצע בו מעשה מגונה.

כ"ב המשטרה טען, שיום לאחר ביצוע העבירה נעלם החשוד מהארץ, הוא נעצר ביום ה' בערב באקראי, וגם אז התחכם ומסר פרטים כוזבים.

הסנגור, עו"ד שפיגל, אמר, שהחשוד הוא בחור ישיבה בבני ברק, ואילו העבירה היתה כה חשובה, יכלו לעצור את מרשו עוד קודם לכן. הפרקליט ביקש שמרשו יהיה במעצר־בית בישיבה, מאחר שאין מדובר בעבירת מין עם אלימות.

השופט החליט לעצור את החשוד, בציינו כי לחשוד זה כבר הרשעה בעבירה זהה, ואם יהיה חופשי, קיים חשש שהוא יעבור עבירה דומה נוספת. (עתי"ם)

תוכנית חדשה למלחמה הישנה בחשיש ומריחואנה

"חשיש ומריחואנה" — הוא שמה של תוכנית חינוכית חדשה למניעת השימוש בסמים, שהוכנה על ידי האגף לתוכניות לימודים במשרד החינוך והתרבות.

מטרות התוכנית, שכבר נוסתה בהצלחה במספר בתי ספר, הן ליצור בקרב התלמידים, עמדה שלילית כלפי התופעה של שימוש בסמים ולהחליש ככל האפשר את הרצון לניסיון אישי בשימוש.

התוכנית מיועדת לתלמידי כיתות ב' עד י"ב שאינם משתמשים בסמים, כי תלמידים המשתמשים בסמים זקוקים לטיפול אישי מפורט. ייחודה של התוכנית הוא בכך שהיא מכוונת לארבעה סוגי אוכלוסיה (החל ברמה הנמוכה ביותר וכלה ברמה הגבוהה ביותר) ולמגמות לימוד שונות (עיוניות ומקצועיות).

המפקחת על מניעת השימוש בסמים במשרד החינוך, לילי נרבי־ברקמן, מסרה כי בימים אלה משתלמים 140 מורים ב־3 קורסים להכרת התוכנית החדשה. (עש"ת)

חשוד שאיים על פקידה בגורל הקצין שנרצח בעזה

ג'ארת מליטאת תושב שכם (18) הובא ביום ו' לבית משפט השלום בת"א כחשוד שאיים על פקידה.

לדברי כ"ב המשטרה רס"ר תיקי קוצר, נעצר החשוד בעקבות תלונה של פקידה במוסך המרכזי של "פיאט" ברמת החייל. לדבריה הוא לקח עיתון שבו היתה תמונת הקצין רון טל שנרצח בעזה, ואמר לה: "כך צריך לעשות לכולכם".

החוקרת ציינה, כי הואיל והחקירה נסתיימה, אין התנגדות לשחרר את החשוד בערבות, בתנאי שלא ייצור כל קשר עם המתלוננת. השופט החליט לשחרר את החשוד בערבות של 10,000 ש"ח. (עתי"ם)

בדיקה בילדה לאחר תאונה העלתה חשד במעשה מגונה

תושב פרדס חנה החשוד בביצוע מעשה מגונה בילדה נעצר ביום ו' בפקודת בית משפט השלום בת"א ל־12 יום.

בבקשה להארכת מעצרו של החשוד, שלום אוולאי, נאמר, כי הוא הגיע ביום רביעי בשעה 10 בלילה לבית החולים וולפסון בחולון עם ילדה בת ארבע, לאחר שהיו מעורבים בתאונת דרכים באזור בת ים. רופא בית החולים, שבדק את הילדה, מצא קרעים באזור איבר מינה. הדבר עורר את חשדו, והוא הודיע על כך למשטרה.

בחקירה הוכרר, לטענת המשטרה, שהחשוד שהה יחד עם הילדה שעתיים קודם לכן בגן ציבורי, ושם ביצע בה מעשה מגונה.

החשוד הכחיש את המיוחס לו, אך השופט הורה על הארכת מעצרו. (עתי"ם)

לחברינו יוכקה ועודד ליפשיץ
חזי וסימה ברוך
אתכם באבלכם על מות האם
לאה ברוך
בית נירעוז

למשפחות פוסט ונווה
עצובים אתכם על מותו של בנכם
ברני ז"ל
חברי קיבוץ שניר

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו היקרה
מרים טחנאי ז"ל
נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום שני 10.8.87 בשעה 17.00
המשפחה
ובית מעברות

רבין הבטיח למנות קצין בכיר שיטפל בבעיות שירות הבדואים

הבדואים מתלוננים על סירוב לגייסם, וסירוב לקבלם לשירות קבע

מאת אבי בניהו ויהודה צור, כתבי "על המשמר"

על פי בקשתם של נכבדי הבדואים בישראל ימנה בקרוב שר הבטחון יצחק רבין קצין בכיר בצה"ל שירכז את כל הטיפול בנושא שירות בני העדה הבדואית בצה"ל.

שר הבטחון ביקר ביום שישי בנוטריים בישוב הבדואי ביר אל מכסור שבגליל ובכפר מע'ר, לרגל חג הקורבן המוסלמי.

בשיחה שערך בביר אל מכסור עם נכבדים בדואים הועלו בפניו שורת תביעות הנוגעות לבדואים בצה"ל. הנכבדים טענו, שבדואים רבים מבקשים להתגייס לשירות בצה"ל אולם שלטונות הצבא אינם מאפשרים זאת. כמו כן טענו הבדואים, כי לא יתכן שצה"ל אינו מקבל בדואים כאנשי קבע, אך מחזיק אותם בשירות כאנשי מילואים בתנאי קבע.

הם טענו כי יש לפתור בעיה זאת הנמשכת כבר שנים בעיקר שבדואים משמשים כחוליה העיקרית במערך הגששים של צה"ל.

כמו כן, עלתה בעיית ההכוונה והתעסוקה של חיילים בדואים המשתחררים מן השירות. רבין הבטיח לדון בכובד ראש בבקשתם. הוא הביע את נכונותו למנות קצין בכיר שיטפל בבעיות הבדואים, והבטיח גם שיברוק את האפשרות למנות קצין בדואי מתאים, שיסייע בידי הקצין הבכיר בכל הקשור לטיפול בבדואים.

בהמשך, ביקר השר בכפר מע'ר והתארח אצל משפחתו של הקצין הדרוזי הבכיר, תת אלוף סמך.

המרוץ באשקלון מול יציעים ריקים

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

מרוץ המכוניות שהתקיים ביום שישי באשקלון עמד בסימן יציעים ריקים. המרוץ הרביעי תוכנן על ידי המארגנים להיות מרוץ ללא קהל.

לאחר הביקורות הקשות שספג המועדון המוטורי במרוץ הקודם, החליטו החברים בו לנסות ולשפר את מקצת הדברים הטעונים תיקון, בעיקר, שיטת העלייה לגמר הסופי ושיטת מרידת הזמנים. כך, ביום שישי האחרון, נמדדו זמנים, וכל מכונית השתתפה בשני מקצים מוקדמים, שהממוצע מהם קבע אילו מכוניות יתמודדו בגמר. השיטה החדשה איפשרה גם לנהגים שנתקעו באחד המקצים לעלות לגמר, כמו גם לתקן טעויות. נהגים רבים בירכו על השיטה החדשה אף שמעט האוהדים שהגיעו לאשקלון חרף הודעת המארגנים, לא הבינו מה בדיוק מתרחש על המסלול. מקצה הגמר למכוניות בנפח 1,600 סמ"ק משך את תשומת הלב והעניק הנאה רבה לצופים המעטים, מישל גדז' בסיטרואן ויזה 4x4 קנה יתרון כבר בזינוק, ואחריו דהר כל העת סקה נינקובסקי הוותיק למקום השני. הקרב על המקום השלישי התנהל בין ישראל סבר, רם לנדס וניר ירון.

בהקפה הרביעית ניסה ישראל סבר בסיאט איביזה לעקוף וגרם להתנגשות משולשת בה היו מעורבים הוא עצמו, יאיר לוי ורם לנדס. יאיר לוי, בפולקסווגן שירוקו, מצא עצמו מהגלגל החוצה לאיטו ואז החל קרב נוסף שבמהלכו עקף לנדס מהמקום החמישי לשלישי, אלא שסבר לא ויתר, ובעיקול שלאחר קטע היישורת בהקפה האחרונה הדביק את לנדס שדחף אותו החוצה מהמסלול, עם פרונט שבור.

סבר היה בחוץ, לנדס נפסל, וניר ירון נטל בשקט את המקום השלישי.

במקצה 1,000 סמ"ק נטל את הבכורה אלון קידר "בפולו" ובמקצה ה־1,300 סמ"ק נטל את המקום הראשון רמי שוכטוביץ באלפא סוד.

אלון קידר (קבוצת צ'מפיון מוטורספורט) מוביל את הפולקסווגן פולו לנצחון שלישי בעונת המירוצים 1987 במירוץ הרביעי של העונה. קידר, אלוף 1986 בקבוצת נפח 1,000 סמ"ק, הוא מועמד ודאי לזכייה בתואר זה גם בעונה א. (צילום: יוסי דנה)

עורך "פרוזה": השוטר התיז גז לפני והיכה אותי בפנים ובצלעות

המשטרה: הוא תקף תחילה ● האירוע בעת מעצרו של יוסי קריים ע"י ההוצאה לפועל בגין אי תשלום חוב

עורך "פרוזה", יוסי קריים, שוחרר ביום ו' ממעצרו, לאחר שסנגורו, עו"ד צבי לידסקי הגיע עם רשם ההוצאה לפועל להסדר תשלומים שבמסגרתם יחזיר קריים חוב של 12 אלף שקלים שבגללו נעצר.

קריים טוען, כי השוטרים שעצרו אותו היכוהו קשות, ואף השתמשו נגדו בגז מדמיע. אך דוברת המשטרה אמרה כי קריים תקף תחילה, ובלית ברירה נאלצו השוטרים להשתמש נגדו בכוח סביר.

קריים נעצר ביום ה' על פי פקודת מאסר שהוצאה נגדו במשרד ההוצאה לפועל בירושלים, בשל פסק דין שניתן נגדו לפני כשנתיים, בתביעה של ד"ר יורי נודלמן. קריים לא שם לב להגשת התביעה נגדו ולא הופיע למשפט, ובעקבות זאת ניתן פסק דין שלא בפניו אשר לפיו חייב לשלם לנודלמן 12 אלף שקל.

קריים התעלם מפסק הדין, ולפני כחודשיים הוצאה נגדו צו הוצאה לפועל.

קריים סיפר, כי החוב נבע מבקשתו מד"ר נודלמן, לשחררו מהתחייבותו להוציא את הספר "הקל ברפואה", שבו מטיח נודלמן האשמות באנשים שונים במערכת הרפואית. לטענתו, ביקש להשתחרר מהפקת הספר מחשש לתביעת דיבה אפשרית, והוא אף ספג את מחיר הדפסה והסדר, שעליהם כבר הוציא 8,000 דולר. בעקבות אי הוצאת הספר הגיש ד"ר נודלמן את התביעה, והשיג את פסק הדין.

קריים סיפר, כי הוא קבע פגישה עם נודלמן ליום ה' שעבר כדי להגיע לפשרה בעניין החוב. אך במקום לדבר, הופיע הלה עם שני שוטרים וחוקר פרטי. החוקר הפרטי הניח את ידו עליו והוא הסיר אותה. התנפלו עליו שני השוטרים והיכוהו, ואף הזעיקו תגבורת של שני שוטרים נוספים.

"שוטר התיז גז מדמיע לתוך עיני, תפס בשערותי והיכני בברך בפני. לאחר מכן הרים את פני והנחית לי מכה אדירה בכף ידו בצלעות. לאחר מכן היכו אותי בגב, השכיבו אותי על הארץ עם הפנים כלפי הרצפה וכפתו את ידי באזיקים", סיפר קריים.

דוברת משטרת מחוז ת"א, דליה גלעד אמרה, כי יוסי קריים הוא שתקף תחילה את החוקר הפרטי ואת בעל החוב ד"ר נודלמן. לפיכך נאלצו השוטרים להשתמש בכוח סביר כדי להשתלט עליו. עוד הוסיפה, שנפתח נגדו במשטרה תיק על תקיפה, איומים והכשלת שוטר.

עו"ד לידסקי הביא את קריים לרשם י. בן דור ביום ו', וביקש ממנו

5,600 יורדים מצהירים: רוצים להדק את הקשר לארץ

5,566 חיילי מילואים השוהים תקופות ארוכות בחו"ל וביקרו לאחרונה בארץ, ביקשו להדק הקשר עם מדינת ישראל. כרבע מהם — 1,437 — שוהים מחוץ לישראל 10 שנים ומעלה, ויותר ממחציתם — 3,058 — הם אקדמאים.

אלה ממצאים ראשונים העולים מניתוח שאלונים שנמסרו בשנה האחרונה לאלפי חיילי מילואים השוהים בחו"ל וביקרו בארץ, ואשר בתוך ביקורים התייצבו ביחידת ר"ס 70, לצורך קבלת אישור יציאה מישראל. יחידת מידע של מישרד הקליטה פועלת בר"ס 70 שנה ומחצה, ומספקת מידע מקיף לכל חייל מילואים השוהה בחו"ל והמבקר בישראל בדבר אפשרויות השיבה לישראל.

החומר שעובד במחשב וכו פרטים על מקום המגורים, תעסוקה ומספר שנות השהות בחו"ל, נשלח לקונסוליות הישראליות ברחבי העולם על מנת שיעמדו בקשר רצוף עם חיילי המילואים ועם משפחותיהם. יוסי קוצ'יק, הממונה על הפעולות להחזרת ישראלים ולמניעת ירידה במשרד הקליטה אומר, כי יצירת קשר ישיר בין הנציגויות הרשמיות של ישראל בחו"ל ליורדים איננה מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי שעשוי להוביל בסופו של דבר להחזרת רבים מהם ארצה.

הוא הוסיף כי משרד הקליטה רואה את המבחן העיקרי במציאת תעסוקה הולמת לכל ישראלי המבקש לשוב ארצה.

לרשות התושבים החוזרים עומד במשרד הקליטה המרכז לקליטה במדע המסייע בין היתר לקליטה מחודשת של מדענים ישראלים ששהו בחו"ל וכן שרותיהם של הלשכה לתעסוקת אמריקנים ולשכת התעסוקה של משרד העבודה. (עש"ת)

צבן: שידור חוזר על העוני לשר האוצר ולח"כ שפירא

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם ביקש משר העבודה והרווחה לערוך חקירה יסודית בתופעה של העסקת עובדים ברשויות המקומיות, במישרין או באמצעות קבלנים, בתנאים מחפירים מתחת לשכר המינימום.

ח"כ צבן היפנה בקשה זו בעיקבות כתבתו של מוטי קירשנבאום על חיי העוני בישראל, ששודרה ביומן הערב בליל שבת.

ח"כ צבן פנה להנהלת הטלויזיה וביקש לשדר כתבה זו בשנית במוצאי שבת בכדי ששר האוצר משה נסים ויו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא — שהם שומרי שבת — יוכלו לצפות בה. כתבת עדות כזו, מחייבת כי שר האוצר ייסוג מנוקשותו במו"מ על השכר מגישתו לתקציבי הרווחה. (שע"ה)

ח"כ גרנות תובע מרבין להגיב על קריאת שמיר למפקדי צה"ל

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, תובע משר הביטחון יצחק רבין להגיב על קריאתו של ראש הממשלה למפקדי צה"ל לכוון את פעילותם בשטחים על־פי דעתם של המתנחלים, אנשי גוש־אמונים.

גרנות קובע, כי העדר תגובה מצדו של רבין עלול להתפרש בגוש־אמונים כאור ירוק לפעול במקום צה"ל בשטחים. (שע"ה)

יישוב חדש של עולי דרום אמריקה בחבל שגב בגליל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

היום ייחנך רשמית יישוב חדש שעלה לקרקע באזור שגב שבגליל. זהו המושב השיתופי אבטליון, ובשלב הראשון ישבו בו כ־15 משפחות של עולים חדשים מדרום אמריקה.

היישוב החדש קם ביוזמת "ישראל צעירה", תנועה של הציונים הכלליים. במקום הוקמו בתי קבע, ובעתיד הוא יתבסס על תעשייה קלה. בינתיים עובדים רוב החברים מחוץ ליישוב.

רופאי בתי החולים של קופ"ח סיימו העיצומים

עיצומי הרופאים בבתי החולים של קופת חולים הסתיימו. והבוקר צפוייה פגישה בין הרופאים להנהלת הקופה.

הפגישה תתקיים ב"בית רבקה" בפתח תקוה, כדי לגבש הסכם סופי בכל הנושאים שעליהם ניהלו הרופאים משא ומתן במשך חודשים ארוכים. בעשרת הימים האחרונים נקטו הרופאים בעיצומים, ושיבשו את העבודה מדי יום בכבי"ח אחר של קופת חולים.

בשלב זה החליטו הרופאים שלא לחדש את העיצומים.

בין הנושאים שיגובשו בהסכם: פתיחת בתי החולים במשמרת שנייה אחר הצהריים, סיום סכסוך העבודה בבית לוינשטיין ברעננה, לפיו יקבל המוסד הכרה כמוסד שיקומי המדריך מתמחים חדשים, הוצאת מכרזים חדשים למנהלי מחלקות בבית החולים ביילינסון בפתח תקוה, והוספת תקנים בבתי החולים.

רופאי קופת חולים מצפים כי אכן עוד היום יגובש הסכם סופי לפני צאתו של פרופ' דורון, יו"ר מרכז קופ"ח, לחופשה. (עתי"ם)

האוצר ממליץ על העלאת תעריפי ביטוח חובה לרכב

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

משרד האוצר ממליץ להעלות את תעריפי ביטוח החובה של הרכב ב־24 אחוז, בגלל המשך מגמת הגידול במספר התביעות ובהקפן הכספי, ובגלל הפסדי הענק שצברה "אבנר", חברת ביטוח חובה. לפני כחודשיים הועלו תעריפי רכב־רכוש ב־10 אחוזים, ובימים אלה נבדקים גם תעריפים אלה מחדש.

חברות הביטוח דורשות לייקר את ביטוח־הרכוש ב־15 אחוז.

באוצר אומרים, כי אם יתברר שיש לייקר גם את התעריפים האלה, תתבקש ועדת הכספים לאשר את הייקור בספטמבר־אוקטובר.

הפרות הכניעו את הגנן של עיריית צפת

נזקים בשיעור של יותר ממיליון ש"ח נגרמו לעיריית צפת בשנים האחרונות, כתוצאה משוטטות פרות ברחבי העיר והריסת צמחי הנוי והמרשאות.

כך מעריך הגנן הראשי של עיריית צפת, מנחם פזים, שהתפטר השבוע מעבודתו מאחר ולא ראה אפשרות להתמודד עם התופעה הזאת.

"אני משקיע את כל נשמתי בגינון העיר והפרות מלחכות כל חלקה טובה. אין לי כוח להתמודד עם מכה זו שאינה ידועה באף עיר אחרת במדינה." אמר פזים.

בכמה אזורים בצפת גודרו שטחי הגינון להגנה מפני הפרות, ואף שהדבר פגם ביופי, הרי זה כורח המציאות.

עקב השריפות הרבות שהיו בגליל בחודשיים האחרונים כמעט ולא נותרו שטחי מרעה מחוץ לערים, ובעלי עדרים מחפשים שטחי מרעה זולים בשטחה של צפת והיישובים הסמוכים.

הווטרינר של עיריית צפת, יורם בדיחי, רכש רובה מיוחד המיועד להרדמת פרות ומקווה לחסל באמצעותו את התופעה הזאת.

הברפלד: כבלי ציון לא יופעל אם יימכר ללא הבטחת זכויות העובדים

לאחר שנמסר לו כי ועדת השרים לענייני כלכלה עשויה להחליט ביום שלישי הקרוב על מכירת חברת "כבלי־ציון", שהיא חברה ממשלתית, מבלי שהושג הסכם עם נציגות העובדים המבטיח את זכויותיהם, הזהיר ביום שישי יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, כי הוא מתייחס לאפשרות זו בחומרה.

הוא מסר, כי סיכם בשבוע שעבר עם רפי איתן (יו"ר דירקטוריון כי"ל המרכז את הטיפול בחברה מטעם הממשלה), את סדרי ניהול המו"מ המוקדם עם נציגות העובדים ואת מסגרתו.

אם תתעלם ועדת השרים לענייני כלכלה מהסיכום שהושג עם רפי איתן — הזהיר הברפלד — מן הראוי שחברי ועדת השרים וכן הרוכשים הפוטנציאליים (וביניהם קונצרן "כלל") יביאו בחשבון שהרוכשים עלולים למצוא מפעלים רדומים. שכן ההסתדרות והעובדים בשלושת המפעלים בראשון־לציון, שדרות ואילת, ישביתו את העבודה אם יעשה ניסיון לקבוע עובדות מבלי שיובטחו זכויות העובדים.

● גופת אדם במצב ריקבון מתקדם, נמצאה בסוף השבוע ליד דימונה. היא זוהתה כגופתו של חבר כת הכושים העבריים מדימונה, שהודעה על היעלמו נמסרה למשטרה עוד לפני כשבועיים.

הגופה נמצאה במרחק כשלושה קילומטרים מצפון לדימונה וזוהתה על ידי אנשי כת הכושים העבריים כחבר הכת, בן 54, שנעדר כבר כשבועיים. הגופה הועברה לבדיקה במכון לרפואה משפטית באבו כביר. (עתי"ם)

מפ"ם תל־אביב־יפו

ישיבת מזכירות דחופה

תתקיים מחר, יום שני, 10.8.87,
בשעה 7.00 בערב, בסניף
סדר־היום:
התחבורה בשבת בתל־אביב
כל חברי מזכירות הסניף מתבקשים להתפנות ולהשתתף בישיבה

אברהם מזרחי, מזכיר הסניף